

GRUPA KAPITAŁOWA ELEKTRIM S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK OBROTOWY ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU

Warszawa, 18 maja 2020 roku

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	11
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	13
1. Informacje ogólne	13
2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
2.1. Założenie kontynuacji działalności	13
2.2. Oświadczenie o zgodności	14
2.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	14
3. Skład Grupy	15
4. Zmiany w strukturze Grupy/ połączenie spółek handlowych.....	17
5. Skład Zarządu jednostki dominującej	20
6. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	20
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	20
7.1. Profesjonalny osąd	20
7.2. Niepewność szacunków i założeń	22
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowych oraz zmiany danych porównawczych	25
9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	25
9.1. Wdrożenie MSSF 16	26
10. Istotne zasady rachunkowości	32
10.1. Zasady konsolidacji.....	32
10.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	33
10.3. Rzeczowe aktywa trwałe.....	34
10.4. Nieruchomości inwestycyjne	36
10.5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	36
10.6. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	37
10.7. Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych.....	38
10.8. Aktywa niematerialne	38
10.9. Wartość firmy	39
10.10. Leasing	40
10.11. Wycena do wartości godziwej	42
10.12. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	43
10.13. Koszty finansowania zewnętrznego	44
10.14. Aktywa finansowe.....	44
10.15. Utrata wartości aktywów finansowych	45
10.16. Pozostałe aktywa niefinansowe.....	46
10.17. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	46
10.17.1. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych.....	47
10.18. Zapasy	47
10.19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	48
10.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	49
10.21. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	49
10.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe i inwestycyjne	50
10.23. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	50

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tabelach podano w tysiącach złotych)

10.24. Zobowiązania z tytułu umów	50
10.25. Fundusze specjalne na cele pracownicze	50
10.26. Rezerwy	50
10.27. Świadczenia pracownicze	52
10.28. Kapitał podstawowy	53
10.29. Przychody	53
10.30. Koszty	55
10.31. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	55
10.32. Dotacje rządowe	55
10.33. Przychody i koszty finansowe	55
10.34. Podatki	56
10.34.1. Podatek bieżący	56
10.34.2. Podatek odroczony	56
10.34.3. Podatek od towarów i usług	57
10.34.4. Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych	57
10.35. Zysk netto na akcję	57
10.36. Przejęcia pod wspólną kontrolą	58
11. Segmenty operacyjne	58
12. Przychody i koszty	63
12.1. Przychody	63
12.2. Pozostałe przychody operacyjne	64
12.3. Pozostałe koszty operacyjne	64
12.4. Przychody finansowe	65
12.5. Koszty finansowe	65
12.6. Koszty według rodzajów	65
12.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie	66
12.8. Umowy o usługę budowlaną	66
13. Podatek dochodowy	68
13.1. Obciążenie podatkowe / korzyść podatkowa	68
13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	69
13.3. Odroczony podatek dochodowy	70
14. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję	72
15. Rzeczowe aktywa trwałe	74
15.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej Elektrim S.A.	77
16. Leasing	81
16.1. Grupa jako leasingobiorca (okres od 1 stycznia 2019 roku – po wdrożeniu MSSF 16)	81
16.2. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca (okres do 31 grudnia 2018 roku – przed wdrożeniem MSSF 16)	83
16.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca (okres do 31 grudnia 2018 roku – przed wdrożeniem MSSF 16)	83
16.4. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca	83
17. Nieruchomości inwestycyjne	84
18. Aktywa niematerialne	87
19. Jednostki zależne, w których udziały niekontrolujące są istotne	89
20. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	90
21. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	91
22. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących	91
23. Pozostałe aktywa	92
23.1. Pozostałe aktywa finansowe	92

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tabelach podano w tysiącach złotych)

23.2. Pozostałe aktywa niefinansowe.....	93
24. Świadczenia pracownicze.....	93
25. Zapasy	94
26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	95
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	96
28. Kapitał podstawowy	97
28.1. Wartość nominalna akcji.....	97
28.2. Prawa akcjonariuszy	98
28.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale	98
29. Kapitał zapasowy	98
29.1. Pozostałe kapitały	98
30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	100
31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	103
31.1. Opis istotnych tytułów rezerw	104
31.1.1. Rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów cieplarnianych (EUA)	104
31.1.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych	105
31.1.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górniczą	105
31.1.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii	106
31.1.5. Inne rezerwy	106
32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	106
32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe) ..	106
32.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe) ..	107
32.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	107
32.4. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)	108
32.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)	108
33. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych	108
33.1. Wpływ Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw	108
33.2. Sprawy sądowe	109
33.3. Rozliczenia podatkowe	111
33.4. Zobowiązania warunkowe związane z likwidacją elektrowni	115
34. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań.....	115
35. Informacje o podmiotach powiązanych.....	117
35.1. Pożyczki udzielone członkom Zarządu.....	119
35.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.....	119
35.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy.....	120
36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	120
37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	120
37.1. Ryzyko stopy procentowej.....	121
37.2. Ryzyko walutowe.....	123
37.3. Ryzyko cen surowców	126
37.4. Ryzyko kredytowe	126
37.5. Ryzyko związane z płynnością	127
38. Instrumenty finansowe	130
38.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa poszczególnych klas instrumentów finansowych	130
38.2. Przychody, koszty, zyski i straty z tytułu instrumentów finansowych.....	132
39. Zarządzanie kapitałem.....	135
40. Struktura zatrudnienia	136
41. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	136

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

	Nota	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody, w tym:	12.1	3 078 120	2 499 056
Przychody z umów z klientami		2 813 489	2 251 131
Przychody z tytułu wynajmu		46 942	47 125
Inne przychody		217 689	200 800
Koszt własny sprzedaży		(3 279 736)	(2 720 717)
w tym: odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów górniczych		(632 042)	(372 540)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		(201 616)	(221 661)
Pozostałe przychody operacyjne	12.2	22 978	13 422
Koszty sprzedaży		(9 535)	(8 196)
Koszty ogólnego zarządu		(208 871)	(202 136)
Zysk/ (strata) z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej		4 557	9 711
Pozostałe koszty operacyjne	12.3	(25 605)	(41 504)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		(418 092)	(450 364)
Przychody finansowe	12.4	86 313	25 963
Koszty finansowe	12.5	(138 004)	(225 741)
Udział w stracie jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia		(861)	(1 162)
Zysk / (strata) brutto		(470 644)	(651 304)
Podatek dochodowy	13.1	(9 523)	51 115
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		(480 167)	(600 189)
Zysk/(strata) netto za okres		(480 167)	(600 189)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		(299 102)	(370 065)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom jednostki niekontrolującym		(181 065)	(230 124)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		(480 167)	(600 189)
		<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) za rok obrotowy, przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)		(3,57)	(4,42)
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) z działalności kontynuowanej, przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)		(3,57)	(4,42)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zysk/(strata) netto za okres	(480 167)	(600 189)
Inne całkowite dochody		
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	49 873	141 492
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	568	2 739
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów podlegających przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach	(108)	(520)
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	50 333	143 711
Pozycje niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Zyski/ (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	(3 848)	(862)
Wycena instrumentów kapitałowych wycenianych wg wartości godziwej przez inne całkowite dochody	296 049	(133 416)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów niepodlegających przeklasyfikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach	(55 639)	25 601
Inne całkowite dochody netto niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych	236 562	(108 677)
<i>Inne całkowite dochody netto</i>	<i>286 895</i>	<i>35 034</i>
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES	(193 272)	(565 155)
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(11 035)	(328 448)
Całkowity dochód przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	(182 237)	(236 707)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2019

	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	15	2 084 331	2 972 513
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	16.1	70 604	-
Nieruchomości inwestycyjne	17	946 124	843 070
Aktywa niematerialne	18	9 291	11 179
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	20	70 620	80 326
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21	1 221	2 079
Pozostałe aktywa finansowe	23.1	1 877 857	1 386 328
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.2	3 479	4 834
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	92 543	105 743
Razem aktywa trwałe		5 156 070	5 406 072
Aktywa obrotowe			
Aktywa niematerialne	18	93 218	66 817
Zapasy	25	337 739	349 910
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	274 583	425 642
Aktywa z tytułu umów z klientami	12.8	1 047	5 066
Należności z tytułu podatku dochodowego		34 346	2 663
Pozostałe aktywa finansowe	23.1	28 425	150 104
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.2	75 928	37 808
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	1 089 112	1 117 206
Aktywa trwałe zakwalifikowane do sprzedaży		-	1 010
Razem aktywa obrotowe		1 934 398	2 156 226
SUMA AKTYWÓW		7 090 468	7 562 298
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	28	83 770	83 770
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej	29	487 473	487 473
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		322 244	264 892
Pozostałe kapitały	29.1	183 467	(47 248)
Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)		763 227	937 328
Udziały niekontrolujące	19	686 968	1 273 072
Kapitał własny ogółem		2 527 149	2 999 287
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	30	962 693	120 429
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	424 754	392 919
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	31	425 129	450 033
Świadczenia pracownicze	24	46 004	45 982
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	32.2	8 800	11 711
Zobowiązania z tytułu leasingu	16.1	86 154	-
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	32.3	11 787	-
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	32.4	42 221	43 469
Zobowiązania długoterminowe ogółem		2 007 542	1 064 543
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	30	222 894	1 212 415
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	31	657 155	562 026

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(dane w tabelach podano w tysiącach złotych)

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	32.1	159 382	212 887
Zobowiązania z tytułu leasingu	16.1	8 376	-
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12.8	23 245	21 894
Świadczenia pracownicze	24	48 828	48 473
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	33.3	1 324 978	1 324 886
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	32.3	108 170	112 879
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	32.5	2 749	3 008
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		2 555 777	3 498 468
Zobowiązania razem		4 563 319	4 563 011
SUMA PASYWÓW		7 090 468	7 562 298

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		(470 644)	(651 304)
Korekty o pozycje:		1 109 877	1 060 708
Amortyzacja		189 860	198 639
Wydatki na nabycie uprawnień do emisji CO ₂	31.1.1	(530 408)	(93 103)
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów górnictwa		632 042	372 540
Podatek dochodowy zapłacony		(21 933)	(9 604)
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		61 875	147 591
Odsetki i udziały w zyskach		32 755	44 917
(Zysk) / strata na działalności inwestycyjnej		-	8 752
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i świadczeń pracowniczych	27	556 685	533 502
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	27	(956)	(37 532)
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu należności		151 059	(126 690)
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu aktywów z tytułu umów z klientami		4 019	2 014
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	27	59 906	(175)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych krótkoterminowych		(38 120)	(7 246)
Inne korekty		13 093	27 103
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		639 233	409 404
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		19 821	8 801
Wpływy związane z pozostałymi aktywami finansowymi		23 334	1 801
Dywidendy		59 580	93
Spłata udzielonych pożyczek		-	25 981
Odsetki		2 099	2 489
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(188 241)	(104 831)
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych	17	(45 763)	(10 961)
Nabycie aktywów finansowych		(185 502)	(35 344)
Udzielone pożyczki		-	(25 966)
Zbycie spółki zależnej		5 239	-
Pozostałe		(1 972)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(311 405)	(137 937)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		-	305
Wpływy z tytułu kredytów i pożyczek		1 001 083	157 767
Inne wpływy finansowe		790	2 192
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-	(29 840)
Spłaty kredytów i pożyczek		(1 167 757)	(296 957)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(8 505)	-
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu		(6 185)	(1 538)
Odsetki zapłacone		(48 601)	(56 931)
Nabycie udziałów niekontrolujących		(118 853)	-
Pozostałe		166	(584)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(347 862)	(225 586)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(20 034)	45 881

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

(dane w tabelach podano w tysiącach złotych)

Różnice kursowe netto na środkach pieniężnych i ekwiwalentach	(8 060)	(46 826)
Bilansowa zmiana	(28 094)	(945)
Środki pieniężne na początek okresu	1 117 206	1 118 151
Środki pieniężne na koniec okresu	<u>1 089 112</u>	<u>1 117 206</u>

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

<i>Nota</i>	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Pozostałe kapitały</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (niepokryte straty)</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	83 770	487 473	264 892	(47 248)	937 328	1 726 215	1 273 072	2 999 287
Wpływ wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	(31 068)	(31 068)	(30 686)	(61 754)
Na dzień 1 stycznia 2019 roku (przekształcone)	83 770	487 473	264 892	(47 248)	906 260	1 695 147	1 242 386	2 937 533
Zysk/(strata) netto za rok	-	-	-	-	(299 102)	(299 102)	(181 065)	(480 167)
Inne całkowite dochody netto za rok	-	-	57 352	230 715	-	288 067	(1 172)	286 895
Całkowity dochód za rok łącznie	-	-	57 352	230 715	(299 102)	(11 035)	(182 237)	(193 272)
Nabycie udziałów niekontrolujących	4	-	-	-	156 069	156 069	(373 181)	(217 112)
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	83 770	487 473	322 244	183 467	763 227	1 840 181	686 968	2 527 149

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	<i>Kapitał podstawowy</i>	<i>Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Pozostałe kapitały</i>	<i>Zyski zatrzymane/ (niepokryte straty)</i>	<i>Razem</i>	<i>Udziały niekontrolujące</i>	<i>Kapitał własny ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	83 770	487 473	119 658	56 369	1 312 965	2 060 235	1 538 028	3 598 263
Zysk/(strata) netto za rok	-	-	-	-	(370 065)	(370 065)	(230 124)	(600 189)
Inne całkowite dochody netto za rok	-	-	145 234	(103 617)	-	41 617	(6 583)	35 034
Całkowity dochód za rok łącznie	-	-	145 234	(103 617)	(370 065)	(328 448)	(236 707)	(565 155)
Inne zmiany	-	-	-	-	(5 572)	(5 572)	1 591	(3 981)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	(29 840)	(29 840)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	83 770	487 473	264 892	(47 248)	937 328	1 726 215	1 273 072	2 999 287

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 13 do 138 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A. („Grupa”) składa się z Elektrim S.A. („Jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz nota 3). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000039329.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000144058.

Siedziba Jednostki dominującej mieści się pod adresem 00-834 Warszawa, ul. Pańska 77/79.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest działalność holdingowa, wynajem powierzchni biurowych, wytwarzanie, dystrybucja i sprzedaż energii, produkcja i sprzedaż ciepła (pary wodnej i gorącej wody), wydobywanie węgla brunatnego oraz działalność deweloperska i hotelarska.

Pan Zygmunt Solorz posiada pośrednio akcje Spółki reprezentujące łącznie 82,10% kapitału zakładowego Spółki.

Za pośrednictwem Pana Zygmunta Solorza Spółka posiada powiązania osobowe z innymi podmiotami.

Dodatkowe informacje znajdują się w notcie 28.3.

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

2.1. Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Grupa zamknęła rok 2019 ze stratą netto w kwocie (480 167) tysięcy złotych. Na wysokość straty netto istotny wpływ miały wyniki testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i utworzenie odpisu aktualizującego z tego tytułu w Segmencie Energetycznym w wysokości 615 300 tysięcy złotych. Wynik na poziomie EBITDA na koniec roku 2019 wyniósł 403 810 tysięcy złotych, co oznacza znaczącą poprawę w stosunku do wyniku EBITDA za rok 2018, który został zrealizowany na poziomie 120 815 tysięcy złotych.

Bilans Grupy sporządzony na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazuje zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 2 556 milionów złotych, a aktywa obrotowe w wysokości 1 934 milionów złotych.

W związku ze zdarzeniami opisanymi w notcie 33.3 dodatkowych informacji i objaśnień, Grupa na dzień 31 grudnia 2019 roku ujęła w sprawozdaniu finansowym zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego zarówno za rok 2006 jak i za rok 2011 w łącznej kwocie 1 325 milionów złotych na dzień 31 grudnia 2019 roku. Zobowiązanie to jest ujęte jako krótkoterminowe, gdyż nie istnieje prawo odroczenia na okres dłuższy niż 12 miesięcy, jednak Zarząd nie spodziewa się aby przepływy z tego tytułu nastąpiły w okresie kolejnych 12 miesięcy.

W ocenie Zarządu – popartej opiniami doradców prawnych i podatkowych Grupy – rozliczenia podatkowe Grupy za rok 2006 i 2011 zostały dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i ostatecznie nie powinny

powodować wypływu korzyści ekonomicznych dla Grupy, niemniej istnieje znacząca niepewność w tym zakresie, a w przypadku braku ostatecznego korzystnego dla Grupy rozstrzygnięcia przedmiotowych postępowań podatkowych, Grupa musiałaby uregulować zaległe zobowiązania, co wiązałoby się z istotnym ograniczeniem prowadzonej działalności oraz koniecznością upłynnienia posiadanych aktywów.

Dla możliwości wykonania powyższych zobowiązań podatkowych, Grupa musiałaby sprzedać część posiadanych przez siebie aktywów nieoperacyjnych. Wartościowe aktywa posiadane przez Grupę to udziały i akcje w wysokości 1 789 milionów złotych, stanowiące głównie akcje jednostki notowanej na giełdzie papierów wartościowych oraz nieruchomości inwestycyjne w wysokości 946 milionów złotych.

W segmencie energetycznym źródłem ryzyka w kontekście kontynuacji działalności Grupy i wyceny jej aktywów pozostaje zbilansowanie planowanej produkcji energii elektrycznej z dostawami węgla z eksploatowanych oraz planowanych odkrywek. Aktualnie czynione są starania o przedłużenie posiadanych koncesji na złożach Pątnów IV oraz Drzewce. Bez ich przedłużenia okres eksploatacji złoża Pątnów IV kończy się 31 sierpnia 2020 roku, a złoża Drzewce w dniu 4 grudnia 2020 roku. Nadzieje w tym aspekcie budzą zakończone niedawno sukcesem starania o przedłużenie eksploatacji złoża Adamów. Kolejną niewiadomą pozostaje finał starań o uzyskanie koncesji wydobywczej dla złoża Ościsłowo. Proces pozyskiwania decyzji środowiskowej dla tego projektu trwa już od 2015 roku. Aktualnie obowiązująca data rozstrzygnięcia sprawy została wyznaczona przez GDOŚ w Warszawie na 30 czerwca 2020 roku (opisano szczegółowo w nocie 33.2) Należy mieć świadomość, że obecny model funkcjonowania Grupy stanowiący podstawę dla sporządzenia testów na utratę wartości aktywów zakłada przedłużenie eksploatacji obecnie wykorzystywanych złóż, jaki i uzyskanie koncesji dla złoża Ościsłowo. Oznacza to, że w przypadku braku możliwości pozyskania węgla z obecnie użytkowanych złóż lub nowej odkrywki Ościsłowo, skróceniu ulegnie okres eksploatacji bloków węglowych w elektrowniach Pątnów i Pątnów II.

Należy również podkreślić, że obawy budzi także obecna sytuacja rynkowa wywołana z jednej strony niepewnością co do skali następstw społecznych i ekonomicznych rozprzestrzeniania się światowej pandemii związanej z chorobą COVID-19 (szerszy opis w nocie 41 niniejszego sprawozdania, która odnosi się do zdarzeń po dniu bilansowym). Niewiadomą pozostaje skala zmniejszenia dynamiki rozwoju gospodarczego w Polsce i na świecie oraz skala spadku zapotrzebowania na energię elektryczną w najbliższych miesiącach i dalszej przyszłości. Pomimo opisanych powyżej wydarzeń po dacie bilansowej założenia przyjęte przez Zarząd, a dotyczące szacunków, w tym testu na utratę wartości, są aktualne.

W segmencie nieruchomości, Grupa Kapitałowa realizuje, poprzez swoje spółki zależne, wiele znaczących projektów deweloperskich. Wszystkie te projekty powinny wygenerować w ciągu najbliższych lat znaczące zyski, a w konsekwencji wzrost aktywów Grupy.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Zarządu, założenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości jest zasadne i tym samym sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie, co najmniej 12 miesięcy od daty sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki z Grupy mające siedzibę w Polsce prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę o rachunkowości. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

2.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przedstawione w walucie złoty polski, która jest również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Walutą

funkcjonalną spółek mających siedzibę w Polsce jest złoty polski. Walutą funkcjonalną spółek mających siedzibę za granicą jest euro (spółki mające siedzibę na Cyprze) lub lira turecka (spółki mające siedzibę w Turcji). Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

3. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi spółka Elektrim S.A. oraz następujące spółki zależne i stowarzyszone:

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
<u>Zależne</u>				
Port Praski Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,99%	98,24%
Port Praski Nowe Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,99%	98,24%
Port Praski Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,98%	97,37%
Port Praski Sp. z o.o. Białystok Sk.	Warszawa	Działalność deweloperska	98,23%	98,24%
Port Praski Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Hotel Sp. z o.o.**	Warszawa	Działalność deweloperska	-	49,11%
Port Praski Education Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Doki Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Doki II Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Media Park Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski City Sp. z o.o.**	Warszawa	Działalność deweloperska	-	49,11%
Port Praski City II Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski City III Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski City IV Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Office Park Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski Medical Center Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Port Praski II Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	67,99%	49,11%
Pantanomo Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	67,99%	49,11%
Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych w Likwidacji**	Warszawa	Działalność inwestycyjna	-	49,11%
TMS Inwestycje Sp. z o.o.**	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
TMS Ossa Sp. z o.o.**	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
TMS Kraków Sp. z o.o.**	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
TMS Lumina Sp. z o.o.**	Warszawa	Usługi księgowe i doradcze	-	49,11%
Horest Hotel pod Żaglami Sp. z o.o. **	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
Asilus Sp. z o.o. **	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
Spartaco Sp. z o.o. **	Warszawa	Działalność hotelarska	-	49,11%
Laris Investments Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i działalność deweloperska	99,99%	98,24%
Blue Jet Charters Sp. z o.o.**	Warszawa	Wynajem powierzchni hangarowej i biurowej	-	98,24%
Laris Property Management Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,99%	98,24%
Laris Technologies Sp. z o.o. (dawniej SPV Grodzisk Sp. z o.o.)	Warszawa	Działalność deweloperska i dzierżawa	99,99%	98,23%
Elektrim-Megadex S.A.	Warszawa	Wcześniej działalność produkcyjna, aktualnie spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	98,70%	98,70%

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Megadex Expo Sp. z o.o.	Gdynia	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,99%	99,04%
Megadex Serwis Sp. z o.o.	Warszawa	Handel	99,99%	98,23%
Megadex Development Sp. z o.o.	Warszawa	Handel, wynajem	99,99%	98,16%
Megadex SPV Sp. z o.o.	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	99,99%	97,44%
Megadex Księży Młyn Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami	99,99%	97,44%
Embud 2 Sp. z o.o. SKA	Warszawa	Działalność holdingowa	99,98%	97,37%
Embud 2 Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność holdingowa	51,00%	49,77%
Enelka Taahhüt Imalat ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	Działalność deweloperska	99,99%	98,51%
Anokymma Ltd.*	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
Argumenol Ltd.	Nikozja	Działalność holdingowa	100,00%	97,58%
Centrum Zdrowia i Relaksu Verano Sp. z o.o.	Kołobrzeg	Działalność sanatoryjno-uzdrowskowa	99,99%	98,18%
Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.***	Konin	Zespół elektrowni	58,23%	50,31%
Laris Development Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,99%	98,24%
SPV Baletowa Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,99%	98,24%
Lartiq XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (dawniej Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych) **	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	-	97,58%
Fizan Limited	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	97,35%
IB8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Warszawa	Fundusz Inwestycyjny	100,00%	96,81%
Polynon Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	96,81%
Progoria Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	96,81%
Justiana Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	96,81%
Iceneus Investments Ltd.	Limassol	Działalność holdingowa	100,00%	96,81%
Easy Net S.A.	Warszawa	Działalność w zakresie usług telekomunikacyjnych	100,00%	100,00%
Elektrim Online Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność w zakresie usług informatycznych	100,00%	100,00%
Emkon Enerji İnşaat Taahhüt Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Stambuł	Działalność deweloperska	100,00%	100,00%
Turystyka Zdrowotna Verano Plus Sp. z o.o.	Kołobrzeg	Działalność hotelarska i gastronomiczna	99,99%	98,18%
Laris Green Energy Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	99,99%	-
<u>Stowarzyszone</u>				
Pollytag S.A.	Gdańsk	Produkcja i handel kruszywem	46,53%	45,72%

* W dniu 29 listopada 2017 roku został złożony wniosek o dobrowolną likwidację spółki. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego proces likwidacji został zakończony.

** Spółki poza Grupą Elektrim. Więcej informacji w notcie 4.

*** W skład Grupy Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. („Grupa PAK”) na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku wchodziły następujące podmioty zależne:

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			Na dzień 31 grudnia 2019 roku	Na dzień 31 grudnia 2018 roku
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.	Konin	Usługi remontowo-budowlane	100,00%	100,00%
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	Konin	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej z bloku 464 MW	100,00%*	100,00%*
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	Konin	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych	100,00%	100,00%
„PAK Górnictwo” sp. z o.o.	Konin	Naprawa i konserwacja maszyn	100,00%	100,00%
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin” SA	Kleczew	Wydobycie węgla brunatnego	97,68%*	97,68%
„PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów” SA	Turek	Wydobycie węgla brunatnego	99,35%	99,35%
„Aquakon” sp. z o.o. w likwidacji	Police	Spółka w likwidacji	96,20%*	96,20%*
„PAK-Volt” SA	Warszawa	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	100,00%
„PAK Adamów” sp. z o.o.	Konin	Kupno i sprzedaż nieruchomości	100,00%	100,00%

* Podmioty gdzie występuje częściowo lub w całości udział pośredni ZE PAK SA przez inne spółki z Grupy ZE PAK SA

Na dzień 31 grudnia 2019 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

4. Zmiany w strukturze Grupy/ połączenie spółek handlowych

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono skonsolidowane sprawozdanie finansowe wystąpiły następujące zmiany w strukturze kapitałowej oraz połączenia jednostek gospodarczych:

Zmiany w strukturze Grupy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku

Transakcje sprzedaży akcji i udziałów pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej

W dniu 26 czerwca 2019 roku została podpisana umowa sprzedaży 1 udziału spółki SPV Baletowa Sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 zł pomiędzy Laris Development Sp. z o.o., a Laris Investments Sp. z o.o. za kwotę 100 zł.

W dniu 26 czerwca 2019 roku została założona spółka Laris Green Energy Sp. z o.o. Kapitał spółki dzieli się na 50 udziałów o wartości nominalnej 100 zł za udział. 49 udziałów w kapitale spółki objął Laris Development Sp. z o.o. za kwotę 4 900 zł.

W dniu 2 lipca 2019 roku Enelka Ltd. stała się właścicielem 1 417 certyfikatów inwestycyjnych serii G wyemitowanych przez fundusz inwestycyjny IB8 Fundusz Inwestycyjnych Aktywów Niepublicznych. Certyfikaty inwestycyjne zostały zakupione poprzez Dom Maklerski Trign SA od Pantanomo Ltd za kwotę 21 350 tys. zł.

Umowa sprzedaży udziałów spółki Blue Jet Charters Sp. z o.o.

W dniu 2 lipca 2019 roku podpisana została z ZS Aviation Establishment umowa sprzedaży 1 036 udziałów spółki Blue Jet Charters Sp. z o.o. za kwotę 2 300 000 EUR, tym samym spółka przestała być częścią Grupy Elektrim SA.

Umorzenie części udziałów w Pantanomo Ltd.

W dniu 4 grudnia 2019 roku zawarto transakcję, w wyniku której 5.928 udziałów posiadanych przez ToBe Investments Group Ltd. w Pantanomo Ltd. zostało umorzonych za wynagrodzeniem w wysokości 240 900 tysięcy

złotych. Zapłata za umorzone udziały nastąpiła częściowo w formie niepieniężnej w drodze przeniesienia 100% udziałów spółki TMS Inwestycje sp. z o.o. (wraz z grupą spółek zależnych działających w branży hotelowej) do ToBe Investments Group Ltd. Udziały w TMS Inwestycje zostały wycenione przy użyciu metody skorygowanej wartości aktywów netto (ANBV) oraz metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) przez niezależnego doradcę finansowego z jednej z czterech największych firm świadczących usługi audytorsko-konsultingowe (tzw. Wielkiej Czwórki) na dzień 30 kwietnia 2019 roku. Wycena została następnie zaktualizowana na dzień 31 lipca 2019 roku i wyniosła 148 100 tysięcy złotych. Po 31 lipca 2019 roku do dnia transakcji nie wystąpiły zdarzenia, które mogłyby mieć istotny wpływ na wycenę.

Likwidacja funduszy inwestycyjnych

Fundusz inwestycyjny Lartiq XIX FIZ został zlikwidowany 2 października 2019 roku. W dniu 29 października 2019 roku złożony został wniosek o wykreślenie funduszu z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych, które nastąpiło 7 listopada 2019 roku.

Zgodnie ze statutem funduszu inwestycyjnego Port Praski Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z dniem 19 marca 2018 roku rozpoczął się proces likwidacji funduszu, który zakończył się 6 września 2018 roku. Fundusz został wykreślony z rejestru 9 sierpnia 2019 roku.

Wezwanie na akcje Zespołu Elektrowni Pątnów Adamów Konin SA

W dniu 27 września 2019 roku po rozliczeniu wezwania na akcje ZE PAK S.A. Argumenol Ltd, spółka zależna od Elektrim S.A., stała się posiadaczem łącznie 28.803.641 akcji ZE PAK S.A. co stanowi ok 56,67% kapitału zakładowego spółki ZE PAK S.A. Za pakiet akcji ZE PAK S.A. nabyty w wyniku wyżej opisanego wezwania Grupa Elektrim zapłaciła 25,3 milionów złotych.

Zmiany w strukturze Grupy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku

Transakcje sprzedaży akcji i udziałów pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej

W dniu 9 lutego 2018 roku IB8 FIZAN dokonał podwyższenia kapitału w spółkach Polynon Investments Ltd., Progoria Investments Ltd., Justiana Investments Ltd., Iceneus Investments Ltd. w zamian za wkład niepieniężny w postaci aportu udziałów w spółce Argumenol Ltd., natomiast w dniu 30 maja 2018 roku w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 26 lutego 2018 roku Port Praski FIZ AN zbył na rzecz Pantanomo Ltd. wszystkie posiadane udziały w spółkach: Port Praski II Sp. z o.o., Port Praski City II Sp. z o.o., Port Praski City III Sp. z o.o., Port Praski City IV Sp. z o.o., Port Praski Medical Center Sp. z o.o. oraz Port Praski Office Park Sp. z o.o. za łączną kwotę 206 219 700 złotych. Rozliczanie transakcji zbycia udziałów zostało przeprowadzone poprzez potrącenie z wykupem certyfikatów inwestycyjnych, które były w posiadaniu Pantanomo Ltd.

W dniu 1 marca 2018 roku Pantanomo Ltd. nabyła 100% udziałów w spółce TMS Inwestycje Sp. z o.o. W dniu 14 sierpnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego TMS Inwestycje Sp. z o.o. do kwoty 84 000 000 złotych w zamian za wkład niepieniężny w postaci 100% udziałów w spółkach Port Praski City Sp. z o.o. i Port Praski Hotel Sp. z o.o. oraz wkład pieniężny w wysokości 50 000 000 złotych.

W dniu 1 marca 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów w spółce Horest, Hotel pod Żaglami Sp. z o.o. za kwotę 1 złoty.

W dniu 1 marca 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów w spółce TMS Spartaco Sp. z o.o. za kwotę 5 000 złotych. Przedmiotem działalności spółki jest działalność hotelarska. W dniu 27 sierpnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki TMS Inwestycje Sp. z o.o. do kwoty 20 000 złotych poprzez utworzenie 300 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział, które zostały objęte dotychczasowego udziałowca spółkę TMS Inwestycje Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 29 marca 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów w spółce Asilus Sp. z o.o. za kwotę 5 000 złotych.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski City Sp. z o.o. do kwoty 15 000 000,00 złotych poprzez utworzenie 3.150 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski City II Sp. z o.o. do kwoty 85 500 000,00 złotych poprzez utworzenie 1.785 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski City III Sp. z o.o. do kwoty 29 100 000,00 złotych poprzez utworzenie 2 725 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski City IV Sp. z o.o. do kwoty 50 000,00 złotych poprzez utworzenie 450 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Doki II Sp. z o.o. do kwoty 38 200 000,00 złotych poprzez utworzenie 5 170 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Education Sp. z o.o. do kwoty 4 000 000,00 złotych poprzez utworzenie 4 150 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Hotel Sp. z o.o. do kwoty 14 544 000,00 złotych poprzez utworzenie 100 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Media Park Sp. z o.o. do kwoty 29 500 000,00 złotych poprzez utworzenie 4 600 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Medical Center Sp. z o.o. do kwoty 10 400 000,00 złotych poprzez utworzenie 3 220 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Port Praski Office Park Sp. z o.o. do kwoty 32 100 000,00 złotych poprzez utworzenie 9 417 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, Pantanomo Limited, w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 21 maja 2018 roku została utworzona przez spółkę Laris Development Sp. z o.o. (dawniej Harmony – Warszawa-Konstruktorska Sp. z o.o.) spółka SPV Baletowa Sp. z o.o. Przedmiotem działalności spółki jest działalność deweloperska.

W dniu 22 czerwca 2018 roku została utworzona spółka TMS Lumina Sp. z o.o. Podstawowym przedmiotem działalności jest usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych. W dniu 27 sierpnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 305 000 zł poprzez utworzenie 6 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział, które zostały objęte dotychczasowego udziałowca spółkę TMS Inwestycje Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny.

W dniu 24 września 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. zakupił 5 udziałów spółki TMS Lumina Sp. z o.o. stając się tym samym 100% udziałowcem spółki.

W dniu 22 czerwca 2018 roku została utworzona spółka TMS Kraków Sp. z o.o. Podstawowym przedmiotem działalności jest działalność hotelarska. W dniu 27 sierpnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 20 000 złotych poprzez utworzenie 300 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział, które zostały objęte dotychczasowego udziałowca spółkę TMS Inwestycje Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny. W dniu 24 września 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. zakupił 5 udziałów spółki za kwotę 250 zł stając się tym samym 100% udziałowcem spółki TMS Kraków Sp. z o.o.

W dniu 22 czerwca 2018 roku została utworzona spółka TMS Ossa Sp. z o.o. (pierwsza nazwa TMS Wrocław Sp. z o.o.) Podstawowym przedmiotem działalności jest działalność hotelarska. W dniu 27 sierpnia 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 20 000 złotych poprzez utworzenie 300 nowych

udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział, które zostały objęte dotychczasowego udziałowca spółkę TMS Inwestycje Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny. W dniu 24 września 2018 roku TMS Inwestycje Sp. z o.o. zakupił 5 udziałów spółki za kwotę 250 złotych stając się tym samym 100% udziałowcem spółki TMS Ossa Sp. z o.o.

W dniu 17 sierpnia 2018 roku komplementariusz spółki Port Praski Białystok Sp. z o.o. s.k. Port Praski Sp. z o.o. podwyższył wkład komplementariusza do kwoty 25 025 000 złotych, a komandytariusz Marked-Bud Sp. z o.o. odsprzedał swoje udziały spółce Port Praski Nowe Inwestycje Sp. z o. o. za kwotę 1 złoty.

Emisja obligacji

W dniu 26 czerwca 2018 roku Embud Sp. z o.o. SKA wyemitował obligacje zerokuponowe o wartości nominalnej 18 000 000 złotych. Wyemitowane obligacje objął IB8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

W dniu 20 grudnia 2018 roku Embud Sp. z o.o. SKA wyemitował obligacje zerokuponowe o wartości nominalnej 20 000 000 złotych. Wyemitowane obligacje objął IB8 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

5. Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodził:

- Wojciech Piskorz – Prezes Zarządu
- Iwona Tabakiernik-Wysłocka – Członek Zarządu

W ciągu okresu sprawozdawczego i do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Zarządu jednostki dominującej nie zmienił się.

6. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 18 maja 2020 roku.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa, zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność, co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

7.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Ocena sprawowania kontroli oraz wywierania wpływu na inne jednostki – dotyczy roku zakończonych 31 grudnia 2018

Spółka Pantanomo Ltd. oraz spółki celowe, będące spółkami zależnymi od Pantanomo Ltd., na dzień 31 grudnia 2018 roku objęte były konsolidacją w związku z zawarciem umowy pomiędzy wspólnikami pozwalającej Grupie Kapitałowej Elektrim S.A. na sprawowanie kontroli, poprzez wpływ na sposób głosowania innych posiadaczy praw głosu.

Ujmowanie przychodów ze sprzedaży nieruchomości

Przychody ze sprzedaży nieruchomości (mieszkań, powierzchni komercyjnych, biurowych) są rozpoznawane w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, w którym klient uzyskuje kontrolę nad przyrzeczoną dobrą. W ocenie Grupy, klient uzyskuje kontrolę nad nieruchomością w momencie podpisania aktu notarialnego. W praktyce data aktu notarialnego jest tożsama z datą przekazania nieruchomości klientowi (tj. datą protokołu odbioru nieruchomości).

Umowy leasingu

Grupa (jako leasingobiorca) zawiera umowy dotyczące korzystania z takich bazowych składników aktywów jak: grunty, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntów, powierzchnie lądowe i morskie pod porty jachtowe, maszyny i samochody.

Stosowanie MSSF 16 wymaga od Grupy dokonywania różnego rodzaju osądów, obejmujących m.in. określenie, które umowy wpisują się w definicję leasingu, jakie parametry (m.in. wysokość opłat, długość okresu leasingu, czy stopa procentowa) powinny zostać zastosowane do wyceny zobowiązania leasingowego oraz czy istnieją przesłanki świadczące o konieczności ponownej oceny okresu leasingu.

Definicja leasingu

W sytuacjach, gdy ocena czy umowa zawiera leasing nie jest jednoznaczna, Grupa dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie czy definicja leasingu zgodnie z MSSF 16 jest spełniona. W szczególności dotyczy to przypadków, w których należy określić czy występuje zidentyfikowany składnik aktywów, prawo do zamiany po stronie leasingodawcy, bądź czy leasingobiorca ma prawo do kierowania użytkowaniem.

Z zakresu MSSF 16 wyłączone są leasingi dotyczące poszukiwania lub wykorzystywania minerałów, ropy naftowej, gazu ziemnego oraz podobnych nieodnawialnych zasobów (MSSF 16.3.a). Grupa przeanalizowała możliwość skorzystania z powyższego wyłączenia z zakresu MSSF 16 w odniesieniu do umów leasingu gruntów wykorzystywanych w celu wydobywania węgla brunatnego lub rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji węgla brunatnego, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów. Grupa oceniła, że wskazane powyżej wyłączenie dotyczy jedynie koncesji na wydobycie nieodnawialnych zasobów naturalnych, a nie wykorzystywanych w tym celu gruntów. W konsekwencji Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w odniesieniu do wszystkich umów leasingu gruntów, niezależnie od celu i sposobu ich użytkowania.

Komponenty nieleasingowe

Przedmiotem osądu jest określenie czy dana umowa zawiera komponenty nieleasingowe, które, zgodnie z polityką rachunkowości wybraną przez Grupę w odniesieniu do danej klasy aktywów, należy wyodrębnić lub traktować łącznie z komponentem leasingowym jako jeden komponent leasingowy na potrzeby ujęcia umowy zgodnie z MSSF 16.

Okres trwania umów leasingu

Grupa ustala okres leasingu, uwzględniając nieodwoływalny okres, przez który Grupa ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów, wraz z:

- okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z tego prawa; oraz
- okresami, w których można odstąpić od leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa nie skorzysta z tego prawa.

Przy ocenie długości nieodwoływalnego okresu leasingu i ustalaniu okresu leasingu Grupa bierze pod uwagę zapisy umowy oraz przeszłe praktyki w zakresie najmu określonego typu aktywów. W szczególności, Grupa przyjmuje poniższe założenia przy ustalaniu okresu leasingu:

- w przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntów okres leasingu jest ustalany jako pozostały okres obowiązywania decyzji;
- w przypadku umów dzierżawy gruntów od Lasów Państwowych i właścicieli prywatnych:
 - gdy umowy są zawarte na czas określony, okres leasingu stanowi okres wynikający z umowy;

- gdy umowy są zawarte na czas nieokreślony lub do czasu zaistnienia określonych zdarzeń (np. do momentu nabycia nieruchomości), Grupa dokonuje szacunku okresu dzierżawy, uwzględniając m.in. okres funkcjonowania odkrywki, na potrzeby której Grupa użytkuje dzierżawione grunty;
- w przypadku pozostałych umów leasingu (powierzchni lądowej i morskiej pod porty jachtowe, samochodów, pras wulkanizacyjnych) okres leasingu stanowi okres wynikający z umów, z uwzględnieniem indywidualnego rozpatrzenia opcji przedłużenia.

Grupa przeprowadza analizę skorzystania z opcji przedłużenia leasingu dla każdej umowy osobno. Przy ocenie prawdopodobieństwa wykorzystania opcji przedłużenia umowy Grupa rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania bądź nie z takiej opcji, w tym np. istotność bazowego składnika z punktu widzenia działalności operacyjnej, czy kosztów zakończenia umowy, w tym również kosztów realokacji i poszukiwania nowego przedmiotu najmu odpowiadającego potrzebom najemcy. Grupa przy ocenie prawdopodobieństwa wykorzystania opcji odstąpienia od leasingu rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie przesłanek do skorzystania z takiej opcji.

Stopa procentowa

Grupa stosuje poniższe założenia w zakresie wyznaczania stopy dyskontowej:

- Grupa stosuje stopę procentową leasingu w przypadku umów, dla których można ją łatwo ustalić (leasing samochodów).
- W przypadku pozostałych umów leasingu Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.
- Obecne źródła finansowania Grupy mają zbyt krótki horyzont czasowy, aby posłużyć się nimi przy szacowaniu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy. Grupa określa stopę szacując:
 - Stopę wolną od ryzyka na podstawie publicznie dostępnych danych,
 - Marżę kredytową.
- Stopy dyskontowe są zróżnicowane w zależności od okresu leasingu.
- Grupa posiada umowy leasingu zawarte zarówno w walucie PLN jak i TRY, dlatego występuje zróżnicowanie stóp dyskontowych ze względu na walutę umów.

7.2. Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów trwałych

W wyniku przeprowadzonych analiz na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa zidentyfikowała istnienie przesłanek, które mogłyby wskazywać na ewentualną utratę wartości składników aktywów, w postaci wyższej wartości bilansowej aktywów netto Grupy od wartości jej rynkowej kapitalizacji. W związku z tym Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości składników majątku trwałego. W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż istnieje konieczność rozpoznania odpisów aktualizujących wartość rzeczowego majątku trwałego. Informacje o przeprowadzonym teście przedstawiono w nocie 15.1.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Odpowiednie kwoty i dodatkowe informacje dotyczące tych rezerw zostały przedstawione w nocie 24.

Szacunek został sporządzony w oparciu o następujące główne założenia:

- stopa dyskontowa 2,1 %
- przewidywany wskaźnik inflacji 2,5 %
- przewidywane stopy wzrostu wynagrodzeń 1,25 % dla roku 2020, 3% dla późniejszych lat

Zmiany wskaźników finansowych będących podstawą szacunku spowodowałyby zmianę salda rezerwy o kwoty zaprezentowane w poniższej tabeli (w tysiącach złotych).

	(+) wzrost o 1 p.p.	(-) spadek o 1 p.p.
stopa dyskontowa	(3 744)	4 313
stopa wzrostu wynagrodzenia	4 228	(2 332)

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Szczegóły odnośnie podatku odroczonego zostały opisane w nocie 10.34.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych

Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnych ustala się poprzez wykorzystanie różnych technik wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod wyceny i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych grup nieruchomości inwestycyjnych został przedstawiony w nocie 17.

Okres rozliczania dla aktywów z tytułu zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych

Grupa okresowo weryfikuje ustalone okresy rozliczania aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych, na podstawie aktualnych prognoz, co do okresu eksploatacji odkrywek. Dane na temat aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych znajdują się w nocie 20.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej

W nocie 33 przedstawiono opis istotnych zobowiązań warunkowych i opis istotnych spraw sądowych, w tym dotyczących rekompensat z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Ujmowanie przychodów

Długoterminowe umowy o usługi budowlane

Grupa ujmuje przychody z tytułu długoterminowych umów o usługę budowlaną w miarę czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Grupa stosuje metodę opartą na nakładach. Stosowanie tej metody wymaga od Grupy obmiaru proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Przychód ujmowany jest na podstawie ceny transakcyjnej z wyłączeniem kwot, które Grupa realizując umowy w ramach konsorcjum jako lider pobiera w imieniu konsorcjantów.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji ceny transakcyjnej i stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia tj. realizacji długoterminowej umowy budowlanej.

Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana, zgodnie z MSR 37.

Dane dotyczące długoterminowych umów o usługi budowlane znajdują się w nocie 12.8.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zmianę zakładanego okresu użytkowania następuje zmiana stawek amortyzacji, co z kolei wpływa na wysokość odpisów amortyzacyjnych oraz wartość księgową środków trwałych i aktywów niematerialnych w przyszłych okresach. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych nie wykazała konieczności istotnych zmian dotychczas stosowanych stawek amortyzacyjnych.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzowane są przez okres ekonomicznej użyteczności bazowego składnika aktywów, o ile umowa leasingu przenosi na Grupę prawo własności do bazowego składnika aktywów na koniec okresu leasingu lub jeżeli koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania uwzględnia to, że Grupa skorzysta z opcji kupna. W przeciwnym razie Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

Rezerwa na likwidację składowisk popiołów

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązek prawny. Podstawą szacowania rezerwy są opracowania, analizy techniczno–ekonomiczne sporządzone przez Grupę a także otrzymane oferty zewnętrzne dla planowanych kierunków rekultywacji. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy. Na dzień bilansowy Zarząd Grupy oszacował wartość kosztów rekultywacji do poniesienia w przyszłości na bazie wiedzy o powierzchni użytkowanych składowisk popiołów oraz obecnie ponoszonych kosztów rekultywacji dla podobnych terenów. Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: średnia stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Rezerwa opisana w nocie 31.1.2.

Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górniczą

Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobywaniem węgla na danej odkrywce jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego. Rezerwa tworzona jest w oparciu o aktualne szacunki przyszłych kosztów rekultywacji jak również zakładane terminy rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji, w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu, jak i wewnętrzne szacunki Grupy i dyskontowana na każdy dzień sprawozdawczy. Grupa przyjęła następujące założenia: średnia stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Rezerwy opisane są w nocie 31.1.3.

Wycena certyfikatów energetycznych

Z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych, gazowych oraz wysokiej kogeneracji Grupa rozpoznaje świadectwa pochodzenia energii (zielone i czerwone certyfikaty) według wartości godziwej na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane. Na dzień bilansowy Grupa wycenia świadectwa pochodzenia do wartości netto możliwej do uzyskania – dla zielonych certyfikatów na dzień 31 grudnia 2019 do ceny 144,91 PLN/MWh. Dane na temat cen pochodzą z notowań na Towarowej Giełdzie Energii S.A. Odpis aktualizujący wartość świadectw tworzony jest w przypadku, gdy cena sprzedaży możliwa do uzyskania pomniejszona o koszty zbycia jest niższa od historycznego kosztu wytworzenia. Kwota odpisu wynosi 101 tysięcy złotych. Wartość odpisu aktualizującego zmniejsza wartość zapasów z tytułu świadectw pochodzenia i zwiększa koszt własny sprzedaży. Źródłem niepewności są regulacje prawne dotyczące rynku OZE.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych oraz rezerwy na umorzenie jednostek poświadczonych redukcji emisji (EUA)

Grupa rozpoznaje rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych. Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy 2013 – 2020 dotyczący uprawnień do emisji. Założeniem tego okresu jest przyznanie dla Grupy darmowych uprawnień EUA wynikających z produkcji energii cieplnej, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji, wynikającej z Art. 10c Dyrektywy ETS, polegającej

na przyznaniu dodatkowych darmowych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI).

Emisja w Grupie ZE PAK SA w 2018 roku wyniosła 7 234 878 tony CO₂, a w roku 2019 wyniosła 6 609 742 tony CO₂.

W kwietniu 2019 roku Grupa dokonała umorzenia emisji CO₂ za 2018 rok w ilości 7 234 878 tony CO₂.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa utworzyła rezerwę na uprawnienia, w odniesieniu do faktycznej wielkości emisji za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku.

Na wartość rezerwy ma wpływ zmienny charakter cen CO₂ i związana z tym faktyczna wartość kosztów umorzenia.

Szczegóły odnośnie rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych zostały zaprezentowane w nocie 31.1.1.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowych oraz zmiany danych porównawczych

Wdrożenie MSSF 16 leasing

Zmiany dotyczące wyjścia w życie MSSF 16 opisano w nocie 9.1.

Istotne części zamienne

Po pogłębionej analizie Grupa zidentyfikowała strategiczne (kluczowe dla funkcjonowania elektrowni i kopalni) części zamienne, które dotychczas prezentowane były w linii zapasów sprawozdania z sytuacji finansowej. Począwszy od 1 stycznia 2019 roku takie części zamienne prezentowane są w linii środków trwałych tego sprawozdania. Zarząd uznał za nieistotny wpływ takiej zmiany na dane porównawcze, dlatego też nie dokonano zmiany w zaprezentowanych danych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 *Połączenia jednostek* (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;

- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: *Definicja istotności* (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: *Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych* (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe* (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

9.1. Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istotnych transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba, że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem rachunkowości leasingodawcy zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji, co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Pierwsze zastosowanie MSSF 16

Zgodnie z wymogami, z dniem 1 stycznia 2019 roku, Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 *Leasing*. W konsekwencji, Grupa zmieniła politykę rachunkowości dotyczącą ujmowania umów leasingu. Zmiany polityki rachunkowości dokonano zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16.

Grupa dokonała wdrożenia MSSF 16 przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, tj. ujęła wpływ zastosowania nowego standardu na dzień 1 stycznia 2019 r. bez przekształcania danych porównawczych. Łączny efekt pierwszego zastosowania standardu został ujęty w zyskach zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Definicja leasingu

Grupa dotychczas stosowała definicję leasingu określoną zgodnie z MSR 17 i KIMSF 4. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ocenia czy umowa stanowi lub zawiera leasing w oparciu o definicję leasingu zawartą w tym nowym Standardzie.

Grupa jako leasingobiorca

Zgodnie ze stosowanym dotychczas MSR 17 *Leasing*, Grupa klasyfikowała umowy leasingu, jako leasing finansowy, bądź operacyjny w oparciu o ocenę, czy nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Zgodnie z MSSF 16, Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu dla większości leasingów (niezależnie od ich wcześniejszej klasyfikacji).

Dla umów leasingu klasyfikowanych do 31 grudnia 2018 roku jako leasingi operacyjne (oraz umów nieklasyfikowanych zgodnie z MSR 17, jako leasing), Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu następująco:

- zobowiązanie leasingowe zostało wycenione w wartości bieżącej pozostałych do dokonania płatności leasingowych, zdyskontowanych z wykorzystaniem krańcowej stopy procentowej w dniu pierwszego zastosowania,
- wartość prawa do użytkowania bazowych składników aktywów dla poszczególnych umów leasingowych (odrębnie dla każdej umowy) została ustalona w wartości równej zobowiązaniu leasingowemu, skorygowanemu o wcześniej rozpoznane przedpłacone lub naliczone opłaty leasingowe (według ich wartości na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Stosując zmodyfikowaną retrospektywną metodę wdrożenia MSSF 16, Grupa skorzystała z praktycznych rozwiązań w odniesieniu do leasingów uprzednio sklasyfikowanych, jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 polegających na tym, że:

- Grupa zastosowała wyłączenie w stosowaniu, w odniesieniu do umów leasingu, których okres kończy się do 12 miesięcy od daty pierwszego zastosowania MSSF 16,
- Grupa wykorzystwała wiedzę zdobytą po fakcie przy określaniu okresu leasingu, dla umów zawierających opcję przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu.

Dla leasingów, które zostały wcześniej sklasyfikowane jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku została określona jako wartość bilansowa składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wyceniona zgodnie z MSR 17.

Stopy dyskontowe zastosowane do wyliczenia zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 roku zostały zróżnicowane w zależności od waluty umowy i kształtowały się w następujący sposób:

- dla umów zawartych w złotych:
 - dla leasingów o okresie trwania do 5 lat – stopa dyskontowa przeciętnie na poziomie 3,49%,
 - dla leasingów o okresie trwania od 5 do 10 lat – stopa dyskontowa na poziomie 5,07%,
 - dla leasingów o okresie trwania powyżej 10 lat – stopa dyskonta na poziomie 8,01%,
- dla umów zawartych w lirach tureckich:
 - dla leasingów o okresie trwania 35 lat – stopa dyskontowa na poziomie 12,55%.

Grupa przeprowadziła kompleksową analizę wpływu MSSF 16 na swoje sprawozdanie finansowe. Grupa przeanalizowała posiadane umowy pod kątem identyfikacji umów, które zgodnie z MSSF 16 zawierają leasing lub komponent leasingowy.

Grupa ustaliła, że jest leasingobiorcą w przypadku umów na korzystanie z gruntów, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów, powierzchni lądowych i morskich pod porty jachtowe, najmu i leasingu samochodów oraz leasingu maszyn.

Grupa skorzystała z możliwości uproszczonego ujęcia umów zawartych na okresy krótsze niż 12 miesięcy, umów, które kończą się w przeciągu 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku, oraz umów dotyczących niskocennych składników aktywów.

Grupa przyjęła następujące założenia dotyczące wyznaczenia okresu leasingu:

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

- prawo wieczystego użytkowania gruntów – okres leasingu ustalony został jako pozostały okres obowiązywania decyzji,
- umowy dzierżawy gruntów zawarte na czas nieokreślony lub do czasu nabycia nieruchomości/demontażu infrastruktury – Grupa dokonała szacunku okresu leasingu zgodnie z okresem funkcjonowania danej odkrywki,
- umowy na czas określony – okres leasingu ustalony został zgodnie z umową z uwzględnieniem indywidualnego rozpatrzenia opcji przedłużenia.

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie pomiędzy płatnościami leasingowymi z tytułu leasingu operacyjnego i finansowego prezentowanymi w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 17, a oszacowaną wartością zobowiązania z tytułu leasingu według MSSF 16:

Wartość minimalnych opłat leasingowych według MSR 17 na 31.12.2018	410 598
Dyskonto	(309 728)
Wartość zobowiązania z tyt. leasingu według MSSF 16 na 01.01.2019	100 870

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień początkowego zastosowania przedstawia się następująco:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	31 grudnia 2018 bez MSSF 16	Wpływ zastosowania MSSF 16	1 stycznia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe ^{2, 3, 4}	2 972 513	(73 266)	2 899 247
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania ^{1, 3, 4}	-	79 581	79 581
Nieruchomości inwestycyjne ¹	843 070	32 801	875 871
Aktywa niematerialne	11 179	-	11 179
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	80 326	-	80 326
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	2 079	-	2 079
Pozostałe aktywa finansowe	1 386 328	-	1 386 328
Pozostałe aktywa niefinansowe	4 834	-	4 834
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	105 743	-	105 743
Razem aktywa trwałe	5 406 072	39 116	5 445 188
Aktywa obrotowe			
Aktywa niematerialne	66 817	-	66 817
Zapasy	349 910	-	349 910
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	425 642	-	425 642
Aktywa z tytułu umów z klientami	5 066	-	5 066
Należności z tytułu podatku dochodowego	2 663	-	2 663
Pozostałe aktywa finansowe	150 104	-	150 104
Pozostałe aktywa niefinansowe	37 808	-	37 808
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117 206	-	1 117 206

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Aktywa trwale zakwalifikowane do sprzedaży	1 010	-	1 010
Razem aktywa obrotowe	2 156 226	-	2 156 226
SUMA AKTYWÓW	7 562 298	39 116	7 601 414
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	83 770	-	83 770
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej	487 473	-	487 473
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	264 892	-	264 892
Pozostałe kapitały	(47 248)	-	(47 248)
Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty) ²	937 328	(31 068)	906 260
Udziały niekontrolujące ²	1 273 072	(30 686)	1 242 386
Kapitał własny ogółem	2 999 287	(61 754)	2 937 533
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	120 429	-	120 429
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	392 919	-	392 919
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	450 033	-	450 033
Świadczenia pracownicze	45 982	-	45 982
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe ⁵	11 711	(851)	10 860
Zobowiązania z tytułu leasingu ^{1, 5}	-	94 366	94 366
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	43 469	-	43 469
Zobowiązania długoterminowe ogółem	1 064 543	93 515	1 158 058
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 212 415	-	1 212 415
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	562 026	-	562 026
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe ⁵	212 887	(1 819)	211 068
Zobowiązania z tytułu leasingu ^{1, 5}	-	9 174	9 174
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	21 894	-	21 894
Świadczenia pracownicze	48 473	-	48 473
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 324 886	-	1 324 886
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	112 879	-	112 879
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	3 008	-	3 008
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem	3 498 468	7 355	3 505 823
Zobowiązania razem	4 563 011	100 870	4 663 881
SUMA PASYWÓW	7 562 298	39 116	7 601 414

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

¹Ujęcie aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu na podstawie zidentyfikowanych umów leasingu zgodnie z MSSF 16

²Ujęcie korekty z tytułu wyśięgowania efektu MSSF 1 (wycena PWUG do wartości godziwej) wg stanu na dzień 31.12.2018 oraz ujęcie wpływu tej korekty na udziały niekontrolujące

³Przeniesienie wartości rzeczowych aktywów trwałych ujętych na 31.12.2018 na podstawie umów leasingu finansowego wg MSR 17 do pozycji Aktywo z tytułu prawa do użytkowania

⁴Przeniesienie wartości PWUG ujętej na 31.12.2018 w ramach rzeczowych aktywów trwałych do pozycji Aktywo z tytułu prawa do użytkowania. Grupa na dzień 1 stycznia 2019 roku skorygowała efekt MSSF 1 w księgach składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania wieczystego gruntu i ujęła go w zyskach zatrzymanych.

⁵Przeniesienie wartości zobowiązań z tytułu leasingu finansowego ujętych na 31.12.2018 do pozycji Zobowiązania z tytułu leasingu.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz rachunek zysków i strat za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	31 grudnia 2019 bez MSSF 16	Wpływ zastosowania MSSF 16	31 grudnia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	2 158 492	(74 161)	2 084 331
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	70 604	70 604
Nieruchomości inwestycyjne	915 774	30 350	946 124
Aktywa niematerialne	9 291	-	9 291
Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze	70 620	-	70 620
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	1 221	-	1 221
Pozostałe aktywa finansowe	1 877 857	-	1 877 857
Pozostałe aktywa niefinansowe	3 479	-	3 479
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	92 083	460	92 543
Razem aktywa trwałe	5 128 817	27 253	5 156 070
Aktywa obrotowe			
Aktywa niematerialne	93 218	-	93 218
Zapasy	337 739	-	337 739
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	274 583	-	274 583
Aktywa z tytułu umów z klientami	1 047	-	1 047
Należności z tytułu podatku dochodowego	34 346	-	34 346
Pozostałe aktywa finansowe	28 425	-	28 425
Pozostałe aktywa niefinansowe	75 928	-	75 928
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 089 112	-	1 089 112
Razem aktywa obrotowe	1 934 398	-	1 934 398
SUMA AKTYWÓW	7 063 215	27 253	7 090 468

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

PASYWA

Kapitał własny

Kapitał podstawowy	83 770	-	83 770
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej	487 473	-	487 473
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	322 244	-	322 244
Pozostałe kapitały	183 467	-	183 467
Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)	795 980	(32 753)	763 227
Udziały niekontrolujące	718 845	(31 877)	686 968
Kapitał własny ogółem	2 591 779	(64 630)	2 527 149

Zobowiązania długoterminowe

Oprocentowane kredyty i pożyczki	962 693	-	962 693
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	424 754	-	424 754
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	425 129	-	425 129
Świadczenia pracownicze	46 004	-	46 004
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	8 800	-	8 800
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	86 154	86 154
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	11 787	-	11 787
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	42 221	-	42 221
Zobowiązania długoterminowe ogółem	1 921 388	86 154	2 007 542

Zobowiązania krótkoterminowe

Oprocentowane kredyty i pożyczki	222 894	-	222 894
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	657 155	-	657 155
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	162 029	(2 647)	159 382
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	8 376	8 376
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	23 245	-	23 245
Świadczenia pracownicze	48 828	-	48 828
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 324 978	-	1 324 978
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	108 170	-	108 170
Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów	2 749	-	2 749
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem	2 550 048	5 729	2 555 777

Zobowiązania razem

	4 471 436	91 883	4 563 319
--	------------------	---------------	------------------

SUMA PASYWÓW

	7 063 215	27 253	7 090 468
--	------------------	---------------	------------------

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku bez MSSF 16</i>	<i>Wpływ zastosowania MSSF 16</i>	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody, w tym:	3 078 120	-	3 078 120
Przychody z umów z klientami	2 813 489	-	2 813 489
Przychody z tytułu wynajmu	46 942	-	46 942
Inne przychody	217 689	-	217 689
Koszt własny sprzedaży	(3 284 456)	4 720	(3 279 736)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(206 336)	4 720	(201 616)
Pozostałe przychody operacyjne	22 916	62	22 978
Koszty sprzedaży	(9 535)	-	(9 535)
Koszty ogólnego zarządu	(209 710)	839	(208 871)
Zysk/ (strata) z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	4 600	(43)	4 557
Pozostałe koszty operacyjne	(25 605)	-	(25 605)
Zysk/ (strata) z działalności operacyjnej	(423 670)	5 578	(418 092)
Przychody finansowe	86 313	-	86 313
Koszty finansowe	(129 090)	(8 914)	(138 004)
Udział w stracie jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia	(861)	-	(861)
Zysk/(strata) brutto	(467 308)	(3 336)	(470 644)
Podatek dochodowy ((obciążenie podatkowe) /korzyść podatkowa)	(9 983)	460	(9 523)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(477 291)	(2 876)	(480 167)
Zysk/(strata) netto za okres	(477 291)	(2 876)	(480 167)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(297 417)	(1 685)	(299 102)
Zysk/(strata) przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	(179 874)	(1 191)	(181 065)

10. Istotne zasady rachunkowości

10.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Elektrim S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek przez nią kontrolowanych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe jednostek objętych konsolidacją, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady

rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane, jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

10.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
USD	3,7977	3,7597
EUR	4,2585	4,3000
CHF	3,9213	3,8166
TRY	0,6380	0,7108

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest euro (spółki mające siedzibę na Cyprze) lub lira turecka (spółki mające siedzibę w Turcji). Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w zysku lub stracie.

Wartość firmy powstała na nabyciu podmiotu zagranicznego oraz wszelkie korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań na takim nabyciu są traktowane, jako aktywa lub zobowiązania takiego podmiotu zagranicznego i przeliczane po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski obowiązującym na dzień bilansowy.

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
EUR	4,2988	4,2617
TRY	0,6766	0,7639

10.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia. W wartości początkowej ujęte są koszty demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów. Grupa kapitalizuje tylko obowiązkowe remonty wynikające z przepisów prawa, gwarancji i tym podobnych. Okresem amortyzacji komponentów remontowych jest planowany czas do przeprowadzenia następnego remontu generalnego danego obiektu. Grunty sklasyfikowane jako kopalne podlegają amortyzacji do momentu przeklasyfikowania na inny rodzaj użytku.

Strategiczne części zamienne

Zapasy uznane za części strategiczne, niezbędne w przypadku remontów i awarii maszyn i urządzeń ujmowane są w pozycji rzeczowe aktywa trwałe. Głównymi kryteriami ujęcia ww. części zamiennych w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe są:

- kluczowy element dla utrzymania ciągłości produkcji, których zakup jest utrudniony ze względu na długi proces oczekiwania związany ze skomplikowanym procesem wytworzenia,
- element będący zespołem lub podzespołem maszyny lub urządzenia, który zostanie wykorzystany w procesie produkcji przez czas dłuższy niż jeden rok,

- części zamienne mogą być wykorzystane wyłącznie do prawidłowego działania poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Strategiczne części zamienne są amortyzowane do momentu przewidywanego okresu ich wykorzystania. Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa dokonała przeniesienia części zamiennych o wartości netto 14 399 tysięcy złotych z pozycji zapasy do rzeczowych aktywów trwałych.

Odpis aktualizujący tworzony jest dla materiałów nierotujących powyżej 3 lat. Dla części zamiennych o wartości powyżej 100 tysięcy złotych odpis wynosi 100% wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

<i>Typ</i>	<i>Okres</i>
Grunty związane z działalnością kopalnianą	2 – 18 lat
Budynki i budowle	10 – 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2 – 20 lat
Środki transportu	2,5 – 7 lat
Inne środki trwałe	1 – 10 lat
Remonty generalne	3 – 8 lat
Strategiczne części zamienne	2 – 6 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowania podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w notce 10.13.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości:

- wartości bilansowej lub
- wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

10.4. Nieruchomości inwestycyjne

Do nieruchomości inwestycyjnych zalicza się takie nieruchomości, których Grupa nie użytkuje na własne potrzeby, ale które posiada w celu przynoszenia korzyści w postaci przyrostu wartości lub/i przychodów z najmu. Grupa zalicza do nieruchomości inwestycyjnych w szczególności:

- budynki, grunty i prawo wieczystego użytkowania udostępniane innym podmiotom na podstawie umów leasingu operacyjnego,
- nieruchomości w budowie, o ile Grupa jest w stanie z wystarczającą pewnością stwierdzić, że po zakończeniu budowy nieruchomości te zostaną przeznaczone na wynajem,
- grunty pokopalniane, dla których został zakończony proces rekultywacji. Grunty te zgodnie z planami spółek prowadzących działalność wydobywczą zostaną w przyszłości sprzedane.

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych jest aktualizowana o wpływ wyceny do wartości godziwej (wpływ wyceny jest prezentowany w oddzielnej linii w rachunku wyników „Zysk/(strata) z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej”).

Od 1 stycznia 2019 roku, w związku z wdrożeniem MSSF 16, w pozycji „Nieruchomości inwestycyjne” prezentowane są również aktywa z tytułu prawa do użytkowania, które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnych. Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wartości godziwej, w związku z czym stosuje go również w odniesieniu do tych aktywów z tytułu prawa do użytkowania, które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnych. W tym przypadku, wycena do wartości godziwej składnika aktywów objętego prawem do użytkowania nie jest tożsama z wyceną do wartości godziwej danej nieruchomości będącej przedmiotem umowy leasingu.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego.

Nieruchomości inwestycyjne w budowie wyceniane są w wartości godziwej, o ile w trakcie budowy można w wiarygodny sposób ustalić ich wartość godziwą. Jeżeli Grupa nie jest w stanie rzetelnie wycenić nieruchomości inwestycyjnej w budowie do wartości godziwej, wycenia ją w wartości kosztu do czasu, kiedy jej wartość godziwą będzie można wiarygodnie ustalić lub do czasu zakończenia budowy (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

Grupa wycenia zarówno grunt, jak i budynek w wartości kosztu do czasu, kiedy będzie można ustalić wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej, jako całości.

10.5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone stosują zasady rachunkowości zawarte w ustawie o rachunkowości. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych

stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się, jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej stosuje się wymogi MSR 28. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana, jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

10.6. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze

Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze obejmują aktywowane koszty poniesione w fazie przedprodukcyjnej kopalni, w szczególności:

- nakłady związane z powstaniem wkopu udostępniającego,
- aktywo związane z utworzeniem rezerwy na rekultywację, w części w jakiej dotyczy ona usuniętego nadkładu w ramach prac związanych z powstaniem wkopu pierwotnego,
- aktywo związane z utworzeniem rezerw na znaczne, jednorazowe koszty związane z terenami, na których postępują prace odkrywkowe.

W wartości początkowej aktywa Grupa ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji tj. rekultywację, w części, w jakiej dotyczy ona usuniętego nadkładu w ramach prac związanych z powstaniem wkopu pierwotnego, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawiono w nocie 31.1.2.

W wartości początkowej aktywa ujmowane są także koszty związane z utworzeniem rezerw na znaczne, jednorazowe koszty związane z terenami, na których postępują prace odkrywkowe na przykład likwidacja i przebudowa dróg, likwidacja cmentarzy, przeniesienie publicznych obiektów budowlanych.

W każdym z przypadków Grupa rozlicza aktywowane koszty liniowo w okresie ekonomicznej użyteczności trwania poszczególnych odkrywek (okres eksploatacji przyjęty dla poszczególnych odkrywek). Metodę liniową zastosowano, ponieważ złoża są eksploatowane zgodnie z harmonogramem równomiernie w całym okresie posiadania koncesji. Przyjęte okresy amortyzacji oraz metody amortyzacji podlegają okresowej weryfikacji, nie rzadziej niż na zakończenie każdego roku obrotowego. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze o okresie ekonomicznej użyteczności poniżej 12 miesięcy są klasyfikowane w ramach aktywów krótkoterminowych. Okresy ekonomicznej użyteczności poszczególnych odkrywek są następujące:

Odkrywka Drzewce do 2021 roku, Odkrywka Tomisławice do 2030 roku, Odkrywka Józwin do 2021 roku, Odkrywka Adamów do maja 2026 roku. Termin obowiązywania koncesji dla Odkrywki Adamów został zmieniony decyzją Ministra Klimatu z dnia 28 lutego 2020 roku.

Odpis amortyzacyjny z tytułu rozliczenia aktywów górniczych ujmowany jest jako koszty operacyjne w ramach kosztów amortyzacji.

10.7. Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych

W pozycji aktywów dotyczących zdejmowanie nadkładu i innych aktywów górniczych Grupa prezentuje także nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych.

Grupa aktywuje nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych do momentu zakończenia prac poszukiwawczych. Kolejnym etapem jest weryfikacja, czy zidentyfikowane zasoby wykazują techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania. W przypadku braku zasadności wydobywania całość poniesionych nakładów odpisywana jest w pozostałe koszty operacyjne.

W ramach nakładów związanych z poszukiwaniem i oceną zasobów mineralnych wyróżnia się m.in.:

- analizy topograficzne, geologiczne, geochemiczne i geofizyczne,
- wiercenia,
- prace odkrywkowe,
- próbkowanie,
- nabycie praw do wydobywania.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Grupa przeprowadza obowiązkowo z chwilą wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną. Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

10.8. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	<i>Koncesje, patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>
Okresy użytkowania	5 lat	2 lata	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Metoda liniowa	Metoda liniowa	Metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

Grupa prezentuje także jako aktywa niematerialne otrzymane lub nabyte na własne potrzeby uprawnienia do emisji CO₂. Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji CO₂ są ujęte w sprawozdaniu finansowym jako prawa przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji aktywa niematerialne. Prawa do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Grupę na potrzeby własne wykazuje się, jako aktywa niematerialne. Prawa te wyceniane są w wartości ceny nabycia. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na okres rozliczeniowy. Rezerwa ta tworzona jest zgodnie z zasadą FIFO.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży. Szczegóły opisu polityki rachunkowości odnośnie uprawnień do emisji CO₂ został zawarty w notce 10.26.

10.9. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje

odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

10.10. Leasing

Grupa jako leasingobiorca – polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2018 roku

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Zasady amortyzacji środków trwałych użytkowanych na mocy leasingu finansowego powinny być spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów Grupy podlegających amortyzacji. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Grupa jako leasingobiorca – polityka rachunkowości stosowana od dnia 1 stycznia 2019 roku

Umowy leasingu, najmu, dzierżawy oraz inne umowy przyznające Grupie uprawnienie do korzystania ze składników aktywów, które spełniają definicję leasingu zgodnie z wymogami MSSF 16 są ujmowane jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania bazowych składników aktywów oraz drugostronnie Grupa ujmuje zobowiązania z tytułu opłat leasingowych.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów leasingu maszyn, leasingu i najmu samochodów, najmu powierzchni lądowej i morskiej pod porty jachtowe, a także użytkuje grunty, w tym w ramach użytkowania wieczystego.

Grupa stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa). Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 USD.

Dla wszystkich pojedynczych umów leasingu, które spełniają kryteria leasingu, Grupa ustala:

- datę rozpoczęcia okresu leasingu, w której leasingodawca udostępnia bazowy składnik aktywów,
- okres leasingu, obejmujący nieodwołalny okres, przez który Grupa ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów wraz z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa oraz okresami, w których można odstąpić od leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tego prawa,
- opłaty leasingowe, oraz
- stopę dyskontową, którą stanowi stopa procentowa leasingu (np. w przypadku umów leasingu samochodów) lub, jeżeli stopa procentowa leasingu nie jest łatwo dostępna, krańcowa stopa procentowa

Grupy, rozumiana jako koszt oprocentowania kredytu, jaki Grupa musiałaby ponieść zaciągając kredyt na pozyskanie składnika aktywów o podobnej wartości, w podobnym środowisku gospodarczym, na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach.

Na dzień rozpoczęcia leasingu, Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- płatności dokonane na rzecz leasingodawcy przed dniem lub na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszone o otrzymane zachęty leasingowe,
- poniesione przez Grupę początkowe koszty bezpośrednie,
- szacunkowe koszty, które będą poniesione przez Grupę z tytułu demontażu i usunięcia składnika aktywów, przywrócenia terenu, na którym znajduje się składnik aktywów lub przywrócenia składnika do stanu wymaganego przez warunki i postanowienia umowy leasingu. Zobowiązanie dotyczące kosztów demontażu jest ujmowane i wycenianie zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Wycena składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w okresie późniejszym jest dokonywana przez Grupę przy zastosowaniu modelu kosztu – tj. według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego w związku z ponowną wyceną zobowiązania leasingowego, będącą odzwierciedleniem zmian leasingu, nieskutkujących koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy spełniającej definicję leasingu umarza się liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów. Okres umowy powinien zawierać okres opcji wydłużenia leasingu w przypadku, gdy jest uzasadniona pewność, że taka opcja zostanie wykorzystana. W przypadku występowania opcji zakupu i w sytuacji gdy Grupa posiada wystarczającą pewność, że opcja zakupu zostanie zastosowana – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają regulacjom w zakresie utraty wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wartości godziwej, w związku z czym stosuje go również w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania, które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnych. W tym przypadku, wycena do wartości godziwej składnika aktywów objętego prawem do użytkowania nie jest tożsama z wyceną do wartości godziwej danej nieruchomości będącej przedmiotem umowy leasingu. Jeżeli aktywa z tytułu prawa do użytkowania spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej, są one prezentowane w pozycji „Nieruchomości inwestycyjne”.

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, Grupa wycenia wartość zobowiązania leasingowego w bieżącej wartości opłat leasingowych, które mają zostać uiszczone w okresie leasingu, obejmujących:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe), pomniejszone o zachęty leasingowe otrzymane od leasingodawcy,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stopy, pierwotnie wycenione z użyciem indeksu lub stopy w wysokości obowiązującej na dzień rozpoczęcia leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- kary pieniężne za wcześniejsze zakończenie umowy leasingu, jeżeli wyznaczając okres leasingu przyjęto, że leasingobiorca skorzysta z opcji odstąpienia od leasingu,
- kwoty, których zapłaceniu przez leasingobiorcę oczekuje się w związku z gwarancją wartości końcowej.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stopy i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku wyników w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

Po dacie rozpoczęcia, zobowiązanie z tytułu leasingu jest wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

W przypadku gdy umowa obejmuje komponenty usługowe, uznane przez Grupę za nieistotne w kontekście całej umowy, Grupa stosuje praktyczne rozwiązanie polegające na łącznym traktowaniu komponentów leasingowych i nie leasingowych jako jednego komponentu leasingowego i traktowaniu jako opłaty leasingowe również opłat przypisanych komponentom nie leasingowym.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne. Szczegółowe informacje dotyczące umów, w których Grupa występuje w roli leasingodawcy zostały przedstawione w notce 16.4.

10.11. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dłużne/kapitałowe oraz instrumenty pochodne i aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu została ujawniona w notce 38.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Podsumowanie istotnych procedur postępowania dotyczących wyceny do wartości godziwej

Zarząd Grupy określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych, jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej. W celu ustalenia wartości godziwej, niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów niefinansowych oraz instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej. Wykorzystywane są także wewnętrzne modele wyceny.

Do wykonywania powyższych wycen są angażowani niezależni rzeczoznawcy, niepowiązani z Grupą i posiadający kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia takich wycen, a także posiadający aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

10.12. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, oraz nastąpiło zaprzestanie występowania przesłanek wskazujących na utratę wartości. W takim przypadku, podwyższa

się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.13. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych oraz zapasów w działalności deweloperskiej. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. W zakresie różnic kursowych Grupa stosuje podejście kumulatywne.

10.14. Aktywa finansowe

Grupa posiada następujące aktywa finansowe:

- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (nota 10.19),
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 10.20),
- inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (nota 10.5),
- pochodne instrumenty finansowe (nota 10.17) oraz
- pozostałe aktywa finansowe.

Aktywa finansowe są początkowo ujmowane według wartości godziwej.

Po ujęciu początkowym Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Aktywa finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. nr 163, poz. 981) Prawo Geologiczne i Górnicze Grupa zobowiązana jest do tworzenia funduszu likwidacji. Celem powyższego funduszu jest zabezpieczenie i pokrywanie kosztów związanych z likwidowaniem skutków działalności górniczej na terenach, które objęte były procesem wydobywczym. Grupa dokonuje okresowych odpisów w wysokościach wynikających z ustawy oraz przekazuje środki pieniężne z tego tytułu na wydzielony rachunek bankowy. Wydatki z tego funduszu można wykorzystywać na tereny likwidowanych odkrywek po uprzednim uzyskaniu zgody Urzędu Górniczego zatwierdzającego plan likwidacji zakładu górniczego. Odpis na fundusz likwidacji zakładu górniczego wynosi 10% opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę.

Pozostałe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe obejmują udziały w pozostałych jednostkach, głównie akcje Cyfrowy Polsat S.A. (jednostki notowanej na giełdzie papierów wartościowych – poziom 1 hierarchii wartości godziwej).

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia udziały w pozostałych jednostkach w ich wartości godziwej, którą powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych udziałów.

W momencie początkowego ujęcia Grupa może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej udziałów w pozostałych jednostkach, które nie są przeznaczone do obrotu ani nie są warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla wszystkich udziałów w pozostałych jednostkach. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie Grupy do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

10.15. Utrata wartości aktywów finansowych

Zgodnie z MSSF 9 jednostka szacuje odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie ich życia.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 wskazuje na zasadność wykorzystania zarówno danych historycznych w zakresie spłacalności, jak też dostępnych na datę bilansową, wiarygodnych danych mogących zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych.

Grupa zidentyfikowała poniższe klasy aktywów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- Należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- Inne należności, w tym z tytułu rozrachunków KDT,
- Kaucje, depozyty oraz lokaty w bankach,
- Środki pieniężne.

W odniesieniu do należności handlowych przyjmuje się, że dane dotyczące spłacalności mogą być wykorzystane do szacowania ryzyka kredytowego w przyszłości, w związku z czym straty kredytowe zostały oszacowane wykorzystując dane historyczne dotyczące przedziałów wiekowania należności handlowych i ich realizacji. Dla oszacowania oczekiwanej straty dla innych aktywów finansowych, ryzyko niewypłacalności zostało określone w oparciu o inne dane, w szczególności ocenę wiarygodności dokonaną przez agencje ratingowe bądź nadaną kontrahentom w ramach wewnętrznego procesu oceny ryzyka kredytowego, skorygowane dla potrzeb oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania.

10.16. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają one z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedmiotem rozliczeń międzyokresowych są między innymi:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat bieżących za wieczyste użytkowanie gruntów,
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych,
- prenumeraty,
- inne koszty dotyczące następnych okresów sprawozdawczych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu CIT, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej).

10.17. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone w wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej podobnych instrumentów.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Ponadto, Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne związane z zakupem uprawnień do emisji CO₂, w ramach kontraktów terminowych forward. Ponadto Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne związane z zakupem energii elektrycznej. Z uwagi na fakt, iż kontrakty na zakup aktywów niefinansowych zawierane są w celu zabezpieczenia własnych potrzeb, są one wyłączone za zakresu MSSF 9.

10.17.1. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach są wyłączone z kapitału własnego i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji.

Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy netto za bieżący okres.

10.18. Zapasy

W ramach pozycji zapasów ujmowane są paliwa produkcyjne, niestrategiczne części zamienne i pozostałe materiały oraz świadectwa pochodzenia energii, a także nieruchomości budowane z przeznaczeniem na sprzedaż (produkcja w toku) oraz nieruchomości gotowe do sprzedaży (produkty gotowe) w ramach działalności deweloperskiej. Opis dotyczący strategicznych części zamiennych prezentowanych w rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w notce 10.3.

Wydatki kapitalizowane w ramach tej pozycji obejmują m.in. koszty planowania i projektowania budowy, koszty nabycia gruntów lub PWUG pod budowę, wynagrodzenia płatne wykonawcom (obejmujące wszystkie bezpośrednie koszty budowy) oraz koszty finansowania budowy (odsetki). Grupa rozpoczyna kapitalizację kosztów w momencie otrzymania zezwolenia na budowę nieruchomości. Kapitalizacja kosztów kończy się w momencie oddania nieruchomości (zaakceptowania protokołu odbioru nieruchomości), a koszty ponoszone po tej dacie odnoszone są w ciężar wyniku okresu. Niestrategiczne części zamienne prezentowane w zapasach są corocznie obejmowane odpisami aktualizującymi, które odzwierciedlają technologiczne i ekonomiczne zużycie tych części.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia / kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Do ustalenia wartości rozchodu zapasów będących pozycjami co do zasady wzajemnie wymienialnymi (jednorodnymi) Grupa stosuje metodę ceny średnioważonej. Wyjątkiem są zapasy tj. nieruchomości, których rozchód wyceniany jest metodą szczegółowej identyfikacji kosztów rzeczywistych.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Na dzień bilansowy Grupa wycenia zapasy według kosztu (tj. wartości początkowej), jednak nie wyżej niż cena sprzedaży netto, dokonując analizy wartości zapasów pod kątem utraty ich wartości. Ewentualny odpis z tytułu utraty wartości prezentowany jest w koszcie własnym sprzedaży.

Świadectwa pochodzenia energii

W ramach zapasów Grupa wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie. Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji (świadectwa zielone, czerwone) wykazywane są na moment pierwszego ujęcia według wartości godziwej w momencie uprawdopodobnienia faktu ich otrzymania, tj. na koniec miesiąca, w którym zostały wyprodukowane. Wartość godziwa jest odzwierciedleniem sytuacji rynkowej tj. notowań na towarowej giełdzie energii (TGE). Nieodpłatne nabycie świadectw ujmowane jest w korespondencji z innymi przychodami. Grupa sprzedaje nadwyżki certyfikatów, które są prezentowane w zapasie.

Nabyte świadectwa pochodzenia energii ujmowane są jako zapas w cenie nabycia.

Rozchód świadectw pochodzenia energii wyceniany jest według metody FIFO.

Grupa ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia do 30 czerwca roku następującego po roku rozliczeniowym.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych. Patrz nota 31.1.4.

10.19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe

Należności handlowe wyceniane są na moment początkowy w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (wszystkie należności handlowe spełniają test SPPI oraz są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów), z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Grupa nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu.

Grupa korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania. Należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementy finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Zgodnie z MSSF 9 w przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie ich życia, stosując matrycę rezerw licząc współczynniki niewypłacalności na bazie danych historycznych.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 Grupa wykorzystała zarówno dane historyczne w zakresie spłacalności, jak też dostępne na datę bilansową, wiarygodne dane mogące zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych. Analiza historyczna

przeprowadzana jest za okres 5 lat. Głównymi odbiorcami w segmencie energetycznym jest kilka dużych podmiotów z branży energetycznej o ugruntowanej pozycji. W odniesieniu do należności handlowych przyjmuje się, że dane dotyczące spłacalności mogą być wykorzystane do szacowania ryzyka kredytowego w przyszłości, w związku z czym straty kredytowe zostały oszacowane wykorzystując dane historyczne dotyczące przedziałów wiekowania należności handlowych i ich realizacji. Grupa dla wszystkich odbiorców stosuje analizę indywidualną. Należności nie są ubezpieczone.

Grupa zaklasyfikowała należności handlowe do Stopnia 2 klasyfikacji aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości przewidzianej przez MSSF 9, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zaliczono do Stopnia 3 ww. klasyfikacji. Grupa za moment utraty wartości uznaje moment przekazania należności do windykacji, jednak nie później niż w 90 dniu przeterminowania. Należności nieściągalne są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności, to znaczy gdy nie ma uzasadnionego oczekiwania co do ich odzyskania.

Pozostałe należności

W ramach pozostałych aktywów niefinansowych prezentowane są głównie należności budżetowe, za wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Pozostałe należności nie stanowią aktywów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

10.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy, posiadane depozyty krótkoterminowe oraz akredytywy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Grupa klasyfikuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z modelem strat oczekiwanych. Dla oszacowania oczekiwanej straty dla środków pieniężnych, ryzyko niewypłacalności zostało określone w oparciu o inne dane, w szczególności ocenę wiarygodności dokonaną przez agencje ratingowe bądź nadaną kontrahentom w ramach wewnętrznego procesu oceny ryzyka kredytowego, skorygowane dla potrzeb oceny prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania.

Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Grupa skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach powierniczych ujmowane są w pozycji pozostałych aktywów finansowych. Są to środki pieniężne otrzymane od klientów, stanowiące zaliczki na sprzedaż produktów, które do momentu spełnienia odpowiednich wymogów określonych w „Ustawie o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego” zdeponowane są na otwartych, mieszkaniowych rachunkach powierniczych.

10.21. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe i inwestycyjne

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe i inwestycyjne, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zobowiązania w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, przy czym wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty lub wielkości zobowiązania, zaś w okresie późniejszym zobowiązania finansowe wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej (w przypadku zobowiązań handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty), natomiast pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym - w kwocie wymagającej zapłaty.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę relatywnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

10.23. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno - prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej).

W ramach pozostałych zobowiązań niefinansowych Grupa ujmuje również zobowiązania do przekazania klientom dóbr (lokalności mieszkalnych) z tytułu otrzymanych środków pieniężnych, zgromadzonych na otwartych rachunkach powierniczych. W momencie zwolnienia środków pieniężnych z rachunków powierniczych, zobowiązanie do przekazania klientom dóbr zostaje przeniesione do zobowiązań z tytułu umów z klientami.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

10.24. Zobowiązania z tytułu umów

W ramach zobowiązań z tytułu umów Grupa ujmuje otrzymane lub należne od klienta wynagrodzenie, z którym wiąże się obowiązek przekazania klientowi dóbr lub usług.

10.25. Fundusze specjalne na cele pracownicze

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą jednostki mogą dokonać zasilenia funduszu socjalnego oraz innych funduszy specjalnych. W sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF przekazane kwoty zalicza się do kosztów działalności okresu.

10.26. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa tworzy następujące rezerwy:

○ **rezerwa na likwidację składników rzeczowych aktywów trwałych**

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składników rzeczowych aktywów trwałych w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez kierownictwo Grupy. Rezerwa tworzona jest w wysokości wynikającej z otrzymanych ofert dotyczących likwidacji składników rzeczowych aktywów trwałych. Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy na każdy dzień bilansowy. Wartość rezerwy z tytułu likwidacji składników rzeczowych aktywów trwałych jest dyskontowana na każdy dzień bilansowy.

○ **rezerwy na rekultywację składowisk popiołów**

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk popiołów ze względu na wynikający z pozwoleń zintegrowanych obowiązek prawny. Rezerwa ta tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji składowisk, wynikające z opracowań, analiz techniczno – ekonomicznych, przygotowanych przez zewnętrznego eksperta.

Grupa ujmuje aktywo i rezerwę z tytułu rekultywacji składowisk popiołów w zdyskontowanej wartości oszacowanych kosztów rekultywacji do poniesienia w przyszłości. W kolejnych okresach aktywo to jest amortyzowane metodą liniową przez szacunkowy okres eksploatacji danego składowiska popiołów. Jednocześnie w kolejnych okresach Grupa ujmuje wzrost rezerwy wynikający z efektu odwijania dyskonta w korespondencji z kosztami finansowymi. Późniejsze ewentualne zmiany szacunku kosztów rekultywacji korygują wartość aktywa i rezerwy.

Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres ostatnich 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

○ **rezerwa na zobowiązanie związane z uprawnieniami do emisji CO₂**

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (European Union Allowances – EUA) są ujęte w sprawozdaniu finansowym jako uprawnienia przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji aktywa niematerialne. Uprawnienia do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Grupę na potrzeby własne wykazuje się jako aktywa niematerialne. Uprawnienia te wyceniane są w wartości ceny nabycia. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na okres rozliczeniowy. Rezerwa ta tworzona jest zgodnie z zasadą FIFO. Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku zysków i strat w działalności operacyjnej oraz jest ewidencjonowany w układzie kalkulacyjnym w pozycji kosztu własnego sprzedaży, natomiast w układzie porównawczym w pozycji podatki i opłaty.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na cały okres rozliczeniowy. Rezerwa jest tworzona w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży w pozycji podatki i opłaty.

Rezerwa tworzona jest metodą zobowiązań netto w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. w cenie nabycia (w przypadku zakupionych po wartości bilansowej), otrzymanych w wartości zerowej.
- w części niepokrytej na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku i ewentualnej kary.
- w części na którą zostały nabyte transakcje forward z realizacją na następny rok.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

○ **rezerwa z tytułu przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii**

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub w wysokosprawnej kogeneracji ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości niższej z wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

○ **rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górnictwem**

- rezerwa na likwidację obiektów i terenów górniczych

Na podstawie ustawy prawo górnictwa i geologiczne, spółki prowadzące działalność wydobywczą są zobowiązane do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobyciem węgla na danej odkrywce jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień sprawozdawczy.

Rezerwa na rekultywację wyrobiska końcowego jest tworzona w korespondencji ze składnikiem aktywów (w części w jakiej dotyczy wkopu pierwotnego, na podstawie stosunku objętości wkopu pierwotnego do objętości wyrobiska końcowego) oraz w korespondencji z rachunkiem zysków i strat (w pozostałej części, uwzględniając stopień zaawansowania wydobycia węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień sprawozdawczy). W korespondencji ze składnikiem aktywów Grupa tworzy również rezerwę na rekultywację zwałowiska zewnętrznego. Rezerwa na koszty rekultywacji związane z bieżącym wydobyciem węgla jest tworzona w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji na podstawie raportów niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie zarządów spółek prowadzących działalność wydobywczą. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobycia. Odpis rezerwy dotyczący wydobycia danego roku obciąża koszty operacyjne (pozostałe koszty rodzajowe) natomiast różnica wynikająca z dyskonta rezerwy z lat ubiegłych wpływa na koszty finansowe. Wykorzystanie rezerwy jest rozliczane na koniec każdego okresu sprawozdawczego w korespondencji z kosztami operacyjnymi.

- rezerwa na koszty z tytułu przygotowania terenów eksploatacyjnych

Grupa w ramach prowadzonej działalności zobowiązana jest do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górnictwa. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górnictwa aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą. Utworzenie rezerwy ujmowane jest drugostronnie w ramach aktywów górniczych. Kalkulując rezerwy Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

10.27. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno – rentowych, wypłacanych w momencie przejścia na emeryturę,
- świadczeń pośmiertnych przysługujących rodzinie zmarłych pracowników,
- deputatów węglowych dla pracowników PAK KWB Konin S.A. oraz PAK KWB Adamów S.A.

Wysokość świadczeń uzależniona jest od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwy na powyższe przyszłe zobowiązania w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach. W ramach świadczeń pracowniczych Grupa ujmuje również zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, składek na ubezpieczenie społeczne oraz niewykorzystanych urlopów i premii dla pracowników.

Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży oraz kosztach ogólnego zarządu.

10.28. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym. Jeżeli akcje obejmowane są po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżka ujmowana jest w osobnej pozycji kapitałów własnych.

10.29. Przychody

Zgodnie z MSSF 15, Grupa stosuje pięciokrokową metodę ujmowania /rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami tj.:

- 1: Identyfikacja umów z klientem;
- 2: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie;
- 3: Ustalenie ceny transakcji;
- 4: Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie;
- 5: Rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółki Grupy prowadzą działalność w obszarze wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, produkcji i sprzedaży ciepła, wydobywaniu węgla brunatnego i usług serwisowych i remontowo-budowlanych oraz budowy i sprzedaży nieruchomości.

Dodatkowo, zgodnie z wymogami MSSF 15, Grupa przedstawia ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Struktura rodzajowa przychodów ze sprzedaży oraz sposób ich ujmowania w Grupie są następujące:

- przychody ze sprzedaży nieruchomości (mieszkań, lokali użytkowych i biurowych)
- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (z produkcji własnej i z obrotu), przychody ze sprzedaży energii cieplej,
- przychody ze sprzedaży pozostałych towarów, produktów i materiałów ujmowane są w momencie dokonania transakcji sprzedaży/przekazania,
- przychody z usług w sektorze energetycznym.

Przychody ze sprzedaży nieruchomości

Przychody ze sprzedaży nieruchomości w ramach projektów deweloperskich są rozpoznawane w momencie przekazania klientowi kontroli nad danym składnikiem aktywów, tj. podpisania aktu notarialnego. W praktyce data aktu notarialnego jest tożsama z datą przekazania mieszkania klientowi. Grupa identyfikuje jeden obowiązek do spełnienia świadczenia.

Przychody ze sprzedaży energii i ciepła

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepła Grupa ujmuje na koniec każdego okresu rozliczeniowego, który jest nie dłuższy niż miesiąc, według ilości energii elektrycznej i ciepła dostarczonej do klienta w danym okresie rozliczeniowym. Grupa ujmuje przychody w okresie czasu i korzysta z uproszczenia dot. ujmowania przychodów zgodnie z fakturowaniem, ponieważ odzwierciedla on stopień wykonania zobowiązania do wykonania świadczenia na dzień sprawozdawczy. Ceny sprzedaży wynikają z podpisanych umów, taryf lub ich wysokości na giełdzie. W odniesieniu do akcyzy Grupa występuje w roli agenta, w związku z czym akcyza pomniejsza przychody ze sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży innych usług w sektorze energetycznym

Przedmiotem działalności Grupy jest także działalność usługowa skierowana w szczególności na zaspokojenie potrzeb i kompleksową obsługę przemysłu energetycznego. Odbiorcami usług są przede wszystkim podmioty zajmujące się wytwarzaniem i przesyłem energii elektrycznej. Wykonywane w ramach tych umów usługi są

świadczeniami realizowanymi w czasie. Okres realizacji umów waha się od 2 miesięcy do 6 lat, choć często są to kontrakty 1-2 letnie. Umowy nie zawierają zobowiązań do wykonania więcej niż jednego świadczenia w ramach każdej z umów. Rozszerzenia zakresu prac nie powodują powstania nowego zobowiązania. Jednostka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia swojego zobowiązania do wykonania świadczenia metodą opartą na nakładach, porównując poniesione dotąd nakłady do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do realizacji umowy.

Kontrakty realizowane przez Grupę charakteryzują się stałą ceną. Jeśli dochodzi do rozszerzenia zakresu prac nie powoduje to powstania odrębnego zobowiązania – prace dodatkowo realizowane stanowią integralną część zobowiązania Grupy.

Grupa nie posiada niespełnionych zobowiązań do wykonania świadczeń o okresie realizacji powyżej 12 miesięcy.

Przychody z wynajmu

Grupa osiąga przychody z najmu lokali biurowych i usługowych. Umowy najmu zawarte przez Grupę zostały zaklasyfikowane zgodnie z MSSF 16 jako umowy leasingu operacyjnego. Przychody z wynajmu Grupa ujmuje liniowo, przez okres trwania umowy.

Inne przychody

Inne przychody obejmują:

- rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT - są ujmowane jako przychody ze sprzedaży energii elektrycznej, przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat na koniec każdego roku obrotowego, do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu u rekompensat. Patrz także polityki opisane poniżej.
- przychody z praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii - są ujmowane w momencie ich wyprodukowania, świadectwa pochodzenia przeznaczone do sprzedaży są ujmowane w przychodach w momencie dokonania transakcji sprzedaży. W momencie ich późniejszej sprzedaży za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii (TGE) ma miejsce ujęcie faktury sprzedaży w pozycji Innych przychodów, natomiast koszty sprzedanych certyfikatów ujmowane są jako korekta tych przychodów,
- dotacje.

Przychody z tytułu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych

Grupa otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat na koniec każdego roku obrotowego, do końca okresu ich obowiązywania.

Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Różnicę pomiędzy łączną kwotą ujętego przychodu a łączną kwotą otrzymanych zaliczek do wysokości całkowitej kwoty kosztów osieroconych Grupa ujmuje jako:

- należności, w przypadku wystąpienia ujemnej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat,
- zobowiązania, w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy pomiędzy łączną kwotą otrzymanych zaliczek a ujętych przychodów z tytułu rekompensat.

Dodatkowo, spółki zajmujące się działalnością holdingową osiągają głównie przychody finansowe (z tytułu odsetek, dywidend, sprzedaży instrumentów finansowych), które ujmowane są sukcesywnie w miarę naliczania odsetek z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub w momencie wpływu środków pieniężnych na rachunek spółki.

10.30. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

10.31. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

10.32. Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako dochód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli Grupa otrzymuje dotację niepieniężną, zarówno składnik aktywów jak i dotacja ujmowane są w wartości nominalnej i stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowane są w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania otrzymanego składnika aktywów.

10.33. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,

- odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem),
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego oraz zapasów w działalności deweloperskiej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu różnic kursowych prezentowane są po kompensacie.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.34. Podatki

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujemne się w wyniku finansowym, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

10.34.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

10.34.2. Podatek odroczony

Zobowiązanie i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością księgową w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne,

iz w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółki z Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

10.34.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

Kwota netto podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

10.34.4. Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych.

Grupa określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników.

10.35. Zysk netto na akcje

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10.36. Przejęcia pod wspólną kontrolą

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10–12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości, wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna prezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Grupę analiz wynika, iż powszechnie stosowaną metodą do rozliczenia tego typu transakcji jest metoda łączenia udziałów i taką też metodę zastosowała Grupa. U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Rozliczenie następuje na dzień połączenia i dane wcześniejsze nie są korygowane.

11. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Istnieją zatem następujące segmenty operacyjne:

- Segment Energetyczny – działalność spółki Zespół Elektrowni „Pątnów – Adamów – Konin” S.A. wraz z jej spółkami zależnymi. GK ZE PAK zajmuje się wytwarzaniem i sprzedażą energii elektrycznej, wydobywaniem węgla brunatnego oraz świadczeniem usług w obszarze budowlanym i remontowym.
- Segment Nieruchomości – kupno, sprzedaż, wynajem i zarządzanie nieruchomościami, działalność deweloperska,
- Segment Pozostała działalność – głównie działalność holdingowa.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Organem podejmującym kluczowe decyzje w Grupie jest Zarząd Elektrim S.A. Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej oraz EBITDA. EBITDA należy postrzegać jako dodatek, a nie zastępstwo dla wyników działalności przedstawionych zgodnie z MSSF. EBITDA jest użytecznym wskaźnikiem zdolności zaciągania i obsługi zadłużenia. Poziom EBITDA nie jest zdefiniowana przez MSSF i może być wyliczana inaczej przez inne podmioty. Poniżej przedstawiono uzgodnienie i definicje, jakie stosuje Grupa przy ustalaniu tych mierników.

Grupa definiuje EBITDA jako zysk netto bez przychodów i kosztów finansowych, udziału w zysku/(stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia, podatku dochodowego oraz amortyzacji i odpisów aktualizujących.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

EBITDA łącznie dla całej Grupy:

	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku</i>
(Strata) / Zysk brutto	(470 644)	(651 304)
Przychody finansowe	(86 313)	(25 963)
Koszty finansowe	+ 138 004	+ 225 741
Udział w stracie jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia	+ 861	+ 1 162
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	+ 821 902	+ 571 179
EBITDA	<u>403 810</u>	<u>120 815</u>

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

	<i>Segment Energetyczny</i>	<i>Segment Nieruchomości</i>	<i>Segment Pozostała działalność</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	<i>Razem</i>
Przychody ze sprzedaży dla klientów zewnętrznych	2 875 268	200 525	2 327	-	3 078 120
Przychody ze sprzedaży między segmentami	2 652	1 961	4 966	(9 579)	-
Przychody ze sprzedaży	2 877 920	202 486	7 293	(9 579)	3 078 120
Koszt własny sprzedaży	(3 185 762)	(102 692)	190	8 528	(3 279 736)
(Strata) /Zysk brutto ze sprzedaży	(307 842)	99 794	7 483	(1 051)	(201 616)
Pozostałe przychody operacyjne	13 089	3 535	(439)	6 793	22 978
Koszty sprzedaży	(4 492)	(5 043)	-	-	(9 535)
Koszty ogólnego zarządu	(116 648)	(81 009)	(12 865)	1 651	(208 871)
Zysk/(strata) z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	(203)	4 760	-	4 557
Pozostałe koszty operacyjne	(7 696)	(19 912)	(8)	2 011	(25 605)
(Strata) / Zysk z działalności operacyjnej	(423 589)	(2 838)	(1 069)	9 404	(418 092)
Przychody finansowe	11 341	24 382	460 893	(410 303)	86 313
Koszty finansowe	(27 644)	(104 029)	(33 387)	27 056	(138 004)
Udział w stracie jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia	-	-	(861)	-	(861)
(Strata) /Zysk brutto	(439 892)	(82 485)	425 576	(373 843)	(470 644)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(6 254)	(1 161)	(2 108)	-	(9 523)
(Strata) /Zysk netto z działalności kontynuowanej	(446 146)	(83 646)	423 468	(373 843)	(480 167)
(Strata) / Zysk z działalności operacyjnej	(423 589)	(2 838)	(1 069)	9 404	(418 092)
Amortyzacja	184 903	4 901	56	-	189 860
Odpis aktualizujący	632 042	-	-	-	632 042
EBITDA	393 356	2 063	(1 013)	9 404	403 810
Aktywa segmentu	3 118 246	2 085 018	2 830 939	(943 735)	7 090 468
Zobowiązania segmentu	1 941 778	1 418 167	2 223 145	(1 019 771)	4 563 319

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	<i>Segment Energetyczny</i>	<i>Segment Nieruchomości</i>	<i>Segment Pozostała działalność</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	<i>Razem</i>
Przychody ze sprzedaży dla klientów zewnętrznych	2 302 362	195 487	1 207	-	2 499 056
Przychody ze sprzedaży między segmentami	2 462	28 314	4 958	(35 734)	-
Przychody ze sprzedaży	2 304 824	223 801	6 165	(35 734)	2 499 056
Koszt własny sprzedaży	(2 627 910)	(122 283)	(986)	30 462	(2 720 717)
(Strata) /Zysk brutto ze sprzedaży	(323 086)	101 518	5 179	(5 272)	(221 661)
Pozostałe przychody operacyjne	10 964	2 208	35	215	13 422
Koszty sprzedaży	(4 001)	(4 195)	-	-	(8 196)
Koszty ogólnego zarządu	(123 779)	(72 308)	(12 416)	6 367	(202 136)
Zysk/(strata) z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	9 724	(13)	-	9 711
Pozostałe koszty operacyjne	(37 360)	(5 373)	(781)	2 010	(41 504)
(Strata) / Zysk z działalności operacyjnej	(477 262)	31 574	(7 996)	3 320	(450 364)
Przychody finansowe	7 201	19 015	44 449	(44 702)	25 963
Koszty finansowe	(45 387)	(117 029)	(229 547)	166 222	(225 741)
Udział w stracie jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia	-	-	(1 162)	-	(1 162)
(Strata) /Zysk brutto	(515 448)	(66 440)	(194 256)	124 840	(651 304)
Podatek dochodowy ((obciążenie podatkowe) /korzyść podatkowa)	51 776	(7 509)	6 848	-	51 115
(Strata) /Zysk netto z działalności kontynuowanej	(463 672)	(73 949)	(187 408)	124 840	(600 189)
(Strata) / Zysk z działalności operacyjnej	(477 262)	31 574	(7 996)	3 320	(450 364)
Amortyzacja	194 514	2 172	1 953	-	198 639
Odpis aktualizujący	372 540	-	-	-	372 540
EBITDA	89 792	33 746	(6 043)	3 320	120 815
Aktywa segmentu	3 871 297	2 310 066	2 588 119	(1 207 184)	7 562 298
Zobowiązania segmentu	2 184 150	1 538 717	2 062 669	(1 222 525)	4 563 011

W segmencie energetycznym realizowane się głównie przychody ze sprzedaży energii oraz z umów o usługi budowlane (szerzej zaprezentowane w notce dotyczącej przychodów, nota 12.1). Ponadto, w segmencie energetycznym realizowane są przychody z tytułu dotacji (sprzedaż praw majątkowych oraz rekompensaty KDT). W segmencie nieruchomości realizowane są przychody z tytułu wynajmu, działalności deweloperskiej oraz hotelowej.

12. Przychody i koszty

12.1. Przychody

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
<i>Struktura rzeczowa</i>		
Przychody ze sprzedaży dóbr, w tym:		
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	1 602 553	1 303 787
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	922 626	674 033
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	46 205	36 745
Pozostałe przychody ze sprzedaży pozostałych towarów, produktów i materiałów	52 964	53 664
Przychody ze sprzedaży dóbr razem	2 624 348	2 068 229
Akcyza	(2 245)	(7 520)
Przychody ze sprzedaży dóbr z uwzględnieniem podatku akcyzowego	2 622 103	2 060 709
Przychody z umów o usługi budowlane	60 575	71 119
Przychody z działalności hotelarsko- turystycznej	48 123	44 379
Pozostałe przychody z tytułu sprzedaży usług	82 688	74 924
Przychody z tytułu wynajmu	46 942	47 125
Inne przychody, w tym:	217 689	200 800
Dochód z tytułu dotacji w formie praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii	54 524	48 221
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	143 788	152 579
Przychody z tytułu kwoty różnicy ceny	19 377	-
Przychody ogółem	3 078 120	2 499 056
	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Polska	3 038 528	2 440 758
Kraje UE	14 147	7 923
Poza UE	25 445	50 375
Przychody ogółem	3 078 120	2 499 056
	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody realizowane na moment	3 003 110	2 416 015
Przychody realizowane w okresie	75 010	83 041
Przychody ogółem	3 078 120	2 499 056

12.2. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody ze sprzedaży uprawnień CO ₂	1 384	-
Przychody z tytułu odszkodowań	2 080	1 226
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	951	262
Rozliczenie dotacji	1 502	1 502
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 569	1 683
Zysk na zbyciu jednostki zależnej	6 793	-
Zwrot kary URE	-	1 500
Rozwiązanie rezerwy na koszty i straty oraz umorzenie zobowiązań	5 149	1 067
Inne	3 550	6 182
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	<u>22 978</u>	<u>13 422</u>

Pozycja „Zwrot kary URE” dotyczy zwrotu kary nałożonej przez Urząd Regulacji Energetyki za nieutrzymywanie zapasów paliwa (węgla).

12.3. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	394	1 959
Utworzenie rezerw na potencjalne kary	-	30 821
Odpis aktualizujący wartość należności	15 597	1 090
Koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych	181	325
Szkody energetyczne	424	597
Przekazane darowizny	182	256
Podatek od nieruchomości za lata poprzednie	851	32
Renty wyrównawcze	204	231
Refaktury	1 273	1 063
Inne	6 499	5 130
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	<u>25 605</u>	<u>41 504</u>

Głównymi składnikami pozycji „Inne” w 2019 roku są koszty prowizji w kwocie 1 951 tysięcy złotych oraz koszty odsetek za nieterminową spłatę zobowiązań w kwocie 776 tysięcy złotych.

Głównymi składnikami pozycji „Inne” w 2018 roku są kary umowne związane z realizacją kontraktów długoterminowych na prace remontowo-montażowe i elektryczne w kwocie 1 313 tysięcy złotych, koszty z tytułu refaktur w kwocie 699 tysięcy złotych, zapłacone pozostałe kary i odszkodowania w kwocie 308 tysięcy złotych, odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa niematerialne w kwocie 151 tysięcy złotych oraz koszty utylizacji w kwocie 132 tysiące złotych.

12.4. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody z tytułu odsetek	17 603	14 849
Dywidendy	59 580	93
Dodatnie różnice kursowe	259	174
Aktualizacja wartości inwestycji	-	3 418
Wycena instrumentów zabezp. kurs walutowy (forward)	667	2 746
Rozwiązanie odpisu na kontrakty terminowe	6 765	-
Inne	1 439	4 683
Przychody finansowe ogółem	86 313	25 963

12.5. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Odsetki	54 601	49 040
Wycena instrumentów pochodnych	1 208	10 065
Ujemne różnice kursowe	65 110	145 857
Dyskonto rezerwy na likwidację bloków energetycznych	799	799
Dyskonto rezerw aktuarialnych	1 191	1 251
Dyskonto rezerwy na rekultywację	10 438	13 290
Inne	4 657	5 439
Koszty finansowe ogółem	138 004	225 741

W pozycji „Inne” w 2019 roku prezentowane są głównie prowizje bankowe w kwocie 986 tysięcy złotych oraz opłata za zabezpieczenie kredytu w kwocie 752 tysięcy złotych.

W pozycji „Inne” w 2018 roku prezentowane są głównie prowizje dotyczące kredytów, pożyczek i gwarancji bankowych w kwocie 1 975 tysięcy złotych oraz dyskonto rezerw na szkody górnicze w kwocie 117 tysięcy złotych.

12.6. Koszty według rodzajów

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Amortyzacja	189 860	198 639
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych i aktywów górniczych	632 042	372 540
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 536	8 890
Zużycie materiałów	325 206	260 582
Usługi obce	233 482	222 817
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	185 658	181 911
Koszty emisji CO ₂	587 450	492 367
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	446 452	461 170

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Wynagrodzenia	353 824	363 782
Ubezpieczenia społeczne i pozostałe świadczenia	92 628	97 388
Pozostałe koszty rodzajowe	45 495	53 207
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	879 128	743 682
Koszty według rodzaju ogółem	<u>3 526 309</u>	<u>2 995 805</u>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	3 279 736	2 720 717
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	9 535	8 196
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	208 871	202 136
Zmiana stanu produktów	25 925	59 261
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	2 242	5 495

12.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
<i>Pozycje ujęte w koszcie wytw. sprzedanych produktów:</i>		
Amortyzacja środków trwałych	157 647	172 983
Amortyzacja aktywa górniczego	9 100	8 578
Amortyzacja wartości niematerialnych	827	844
Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	7 573	-
Utrata wartości zapasów	-	8 890
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	632 042	372 540
	<u>807 189</u>	<u>563 835</u>
<i>Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:</i>		
Amortyzacja środków trwałych	19	12
Amortyzacja wartości niematerialnych	5	-
	<u>24</u>	<u>12</u>
<i>Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:</i>		
Amortyzacja środków trwałych	13 953	15 583
Amortyzacja wartości niematerialnych	618	639
Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	118	-
	<u>14 689</u>	<u>16 222</u>

12.8. Umowy o usługę budowlaną

Grupa realizuje kontrakty, które rozlicza w trakcie realizacji prac – wystawiając częściowe faktury adekwatnie do stopnia zaawansowania robót oraz fakturę końcową po zakończeniu realizacji prac.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Wykonywane w ramach tych umów usługi są świadczeniami realizowanymi w czasie. Okres realizacji kontraktów waha się od 2 miesięcy do 6 lat, choć często są to kontrakty 1-2 letnie. W czasie trwania kontraktów wystawiane są faktury częściowe, których termin płatności wynosi 30 dni. W przypadku realizacji niektórych kontraktów o dużej wartości Grupa ma możliwość uzyskania zaliczki. Zaliczki są rozliczane fakturami częściowymi oraz fakturą końcową.

W przychodach roku 2019 nie została ujęta ta część przychodów, dla których zobowiązanie do spełnienia świadczenia zostały już ujęte w poprzednich okresach sprawozdawczych.

W Grupie w trakcie roku 2019 nie wystąpiły korekty przychodów, które miałyby wpływ na aktywa lub zobowiązania z tytułu zawartych umów wynikające ze zmiany sposobu pomiaru stopnia zaawansowania bądź też zmiany umowy.

Aktywa i zobowiązania z tytułu zawartych umów o usługi budowlano-montażowe

	1 stycznia 2019 roku	Zmiana wyceny kontraktów	Przychody ujęte w 2019 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku	Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	31 grudnia 2019 roku
Wycena kontraktów budowlanych	5 601	1 563	-	(5 601)	1 563
Aktywa z tytułu umów z klientami	5 601	1 563	-	(5 601)	1 563
Wycena kontraktów budowlanych	2 684	1 230	(1 835)	-	2 079
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	2 684	1 230	(1 835)	-	2 079

Zmiana wyceny kontraktów dotyczy zarówno zmian związanych z podpisanymi aneksami do umów z kontrahentem oraz zmian stopnia zaawansowania prac na kontrakcie.

Pozycja zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe oznacza realizację przychodu na kontraktach w 2019 roku (w 2018 roku ustalona kwota przychodu była wyższa od faktur częściowych netto, a nadwyżka była zarachowana statystycznie).

Przychody ujęte w 2019 roku są wykazane w wielkościach ujemnych, ponieważ o te kwoty w 2019 roku została pomniejszona wycena kontraktów po stronie pasywów (w 2018 roku suma faktur częściowych była wyższa od wartości wykonanych usług, a nadwyżka została przeniesiona na rozliczenia międzyokresowe przychodów).

Pozostałe do realizacji zobowiązania do wykonania świadczeń

<i>Łączna kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione (lub częściowo niespełnione) na koniec okresu sprawozdawczego do zrealizowania:</i>	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
- do 1 roku	34 591	46 614
- powyżej 1 roku	-	-
Razem	34 591	46 614

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy:	1 047	5 066
Kwota brutto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy:	1 730	2 482

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe / korzyść podatkowa

Główne składniki obciążenia podatkowego / korzyści podatkowej za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
<i>Ujęte w zysku lub stracie</i>		
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	19 687	27 867
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(10 201)	(78 982)
Inne zmiany	37	-
(Korzyść podatkowa) / Obciążenie podatkowe w skonsolidowanym zysku lub stracie	9 523	(51 115)
<i>Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>		
Podatek od zysku/(straty) netto z tytułu aktualizacji wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(108)	(520)
Podatek dotyczący zysków/strat aktuarialnych	610	252
Podatek od wyceny inwestycji	(56 249)	25 349
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) ujęta/e w innych całkowitych dochodach	(55 747)	25 081

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dnia 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Zysk/(Strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(470 644)	(651 304)
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(89 423)	(123 748)
Nieujęte straty podatkowe i korekty rozliczeń	69 777	30 857
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	(2)	393
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	30 121	5 468
Różnice przejściowe, od których nie ujęto podatku odroczonego	15 042	36 443
Przychody trwale niebędące podstawą do opodatkowania	(16 513)	(528)
Pozostałe	521	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej (-2%) (w roku 2018 8%)	9 523	(51 115)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	9 523	(51 115)

13.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony</i>			
	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Rezerwy bilansowe	66 869	127 458	(60 589)	14 681
Aktywa dotyczące zdejmowania nakładu i inne aktywa górnicze	5 478	5 105	373	(2 841)
Odsetki i różnice kursowe	12 346	10 838	1 508	398
Instrumenty zabezpieczające	-	175	(175)	(606)
Aktywa/zobowiązania z tyt. niezakończonych umów o usługi budowlane	493	612	(119)	(998)
Strata podatkowa z lat ubiegłych	35 894	25 857	10 037	(4 504)
Odpis aktualizujący wartość zapasów	7 370	2 972	4 398	1 497
Odpis aktualizujący wartość należności	849	738	111	(915)
Odpis aktualizujący wartość majątku trwałego	15 087	8 773	6 314	6 996
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	15 384	35	15 349	28
Rozrachunki z pracownikami	3 580	3 169	411	(644)
Przeszacowanie aktywów finansowych do wartości godziwej	2 394	18 755	(16 361)	17 358
Inne	6 930	35 134	(28 204)	9 621
Razem	172 674	239 621	(66 947)	40 071

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością środków trwałych	422 069	471 631	(49 562)	(15 677)
Należności z tytułu KDT	8 939	10 961	(2 022)	(117)
Certyfikaty energetyczne	4 728	3 948	780	3 596
Odsetki i różnice kursowe	62	1 029	(967)	573
Aktywa/zobowiązania z tyt. niezakończonych umów o usługi budowlane	364	1 103	(739)	(748)
Nabyte uprawnienia do emisji CO2	-	2 203	(2 203)	(47 942)
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	23 424	25 327	(1 903)	2 004
Wycena akcji	45 299	6 501	38 798	(8 899)
Inne	-	4 094	(4 094)	2 470
Razem	504 885	526 797	(21 912)	(64 740)

Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczony prezentowany jest, jako:

Aktywo:	92 543	105 743
Rezerwa:	424 754	392 919

Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

- w korespondencji z całkowitymi dochodami	55 747	(25 081)
- w korespondencji z wynikiem finansowym	(10 201)	(78 982)

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Straty podatkowe		
Strata podatkowa 2019 do rozliczenia	143 534	-
Strata podatkowa 2018 do rozliczenia	409 996	163 832
Strata podatkowa 2017 do rozliczenia	65 405	39 787
Strata podatkowa 2016 do rozliczenia	89 040	58 327
Strata podatkowa 2015 do rozliczenia	23 410	-
Straty podatkowe do rozliczenia – razem	731 385	261 946

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Straty podatkowe aktywowane		
Strata podatkowa 2019 do rozliczenia	53 642	-
Strata podatkowa 2018 do rozliczenia	35 733	38 443
Strata podatkowa 2017 do rozliczenia	25 410	39 319
Strata podatkowa 2016 do rozliczenia	64 764	58 327
Strata podatkowa 2015 do rozliczenia	9 366	-
Straty podatkowe aktywowane – razem	188 915	136 089

Aktywo z tytułu podatku odroczonego

Strata podatkowa 2019 do rozliczenia	10 192	-
Strata podatkowa 2018 do rozliczenia	6 789	7 304
Strata podatkowa 2017 do rozliczenia	4 828	7 470
Strata podatkowa 2016 do rozliczenia	12 305	11 083
Strata podatkowa 2015 do rozliczenia	1 780	-
Straty podatkowe do rozliczenia – razem	35 894	25 857

Straty podatkowe dotyczą podmiotów działających w Polsce, gdzie zgodnie z obowiązującymi przepisami straty podatkowe za dany rok mogą zostać wykorzystane w okresie kolejnych 5 lat, jednak w jednym roku w wysokości nie wyższej niż połowa osiągniętej straty.

Poziom strat podatkowych za lata ubiegłe uległ zmianie w trakcie 2019 roku w wyniku zakończenia kontroli podatkowej w ZE PAK S.A., co zostało opisane w nocie 33.3.

14. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję

Zysk/(strata) podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk/(strata) rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcje zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję:

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	(299 102)	(370 065)
Zysk/(strata) na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	-
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku / (straty) na jedną akcję	(299 102)	(370 065)
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych, zastosowana do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku / (straty) na jedną akcję	83 770 297	83 770 297

Tabela poniżej przedstawia zysk/(stratę) na jedną akcję w złotych polskich za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku zaprezentowane w rachunku zysków i strat.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) za rok obrotowy, przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	(3,57)	(4,42)
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) z działalności kontynuowanej, przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	(3,57)	(4,42)

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Grunty</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Zaliczki na środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	350 506	2 100 843	5 002 008	76 846	39 990	220 374	2 144	7 792 711
Przekształcenie danych*	(70 668)	1 094	10 186	(6 654)	-	2	-	(66 040)
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku (dane przekształcone)	279 838	2 101 937	5 012 194	70 192	39 990	220 376	2 144	7 726 671
Zakup bezpośredni	19 370	82 694	12 495	4 648	6 580	70 535	-	196 322
Remonty	-	-	(49)	-	-	-	-	(49)
Transfer ze środków trwałych w budowie	6 434	56 452	54 781	-	426	(115 949)	(2 144)	-
Transfer na nieruchomości inwestycyjne	194	(31 779)	-	-	-	(480)	-	(32 065)
Sprzedaż i likwidacja	(1 743)	(7 235)	(10 911)	(4 719)	(674)	-	-	(25 282)
Zaniechane inwestycje	-	-	-	-	-	(33 204)	-	(33 204)
Zbycie spółek zależnych	(38 136)	(108 665)	(4 356)	(9)	(5 940)	(21 452)	-	(178 558)
Różnice kursowe	-	(406)	(822)	(32)	(201)	-	-	(1 461)
Pozostałe zmiany	(3 225)	(2 534)	(37 154)	-	-	39 730	-	(3 183)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	262 732	2 090 464	5 026 178	70 080	40 181	159 556	-	7 649 191
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	50 469	1 230 583	3 330 538	51 192	26 003	131 413	-	4 820 198
Przekształcenie danych*	-	-	2 091	(3 037)	1	(1)	-	(946)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku (dane przekształcone)	50 469	1 230 583	3 332 629	48 155	26 004	131 412	-	4 819 252
Odpis amortyzacyjny za okres	3 828	46 748	113 335	5 056	2 652	-	-	171 619

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	-	222 180	392 134	986	-	16 742	-	632 042
Transfer na nieruchomości inwestycyjne	-	1 800	-	-	-	-	-	1 800
Sprzedaż i likwidacja	(284)	(5 421)	(10 828)	(3 559)	(600)	(653)	-	(21 345)
Zaniechane inwestycje	-	-	-	-	-	(33 899)	-	(33 899)
Zbycie spółek zależnych	-	-	(276)	-	(1 057)	-	-	(1 333)
Różnice kursowe	-	(17)	(244)	(18)	(115)	-	-	(394)
Pozostałe zmiany	(3 225)	297	31 268	45	7	(31 274)	-	(2 882)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	50 788	1 496 170	3 858 018	50 665	26 891	82 328	-	5 564 860
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku (dane przekształcone)	229 369	871 354	1 679 565	22 037	13 986	88 964	2 144	2 907 419
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	211 944	594 294	1 168 160	19 415	13 290	77 228	-	2 084 331

* Przekształcenie danych wynika głównie z wdrożenia MSSF 16 oraz przeniesienia strategicznych części zamiennych z pozycji zapasów

Grunty i budynki o wartości bilansowej 352 638 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2018 roku objęte były hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy.

W dniu 23 kwietnia 2019 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. oraz w dniu 20 grudnia 2019 roku ZE PAK SA dokonały przedterminowych spłat kredytów. W związku z tym w dniach 2 lipca 2019 roku (Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.) oraz 20 stycznia 2020 roku (ZE PAK SA) złożyły do Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Koninie wnioski o wykreślenie hipotek stanowiących zabezpieczenie tych kredytów.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku wyniosła 6 035 tysięcy złotych (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wyniosła 5 137 tysięcy złotych). Stopa kapitalizacji wyniosła 43,9% liczona jako procent ogółu kosztów finansowych dotyczących kredytów ogólnych.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	<i>Grunty</i>	<i>Budynki i budowle</i>	<i>Urządzenia techniczne</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Inne środki trwałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Zaliczki na środki trwałe w budowie</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	315 290	2 081 512	4 959 882	71 418	34 715	235 847	2 447	7 701 111
Zakup bezpośredni	4 513	2 389	5 568	7 378	7 057	88 881	16	115 802
Remonty	-	2 218	689	-	-	(1 921)	-	986
Transfer ze środków trwałych w budowie	21 206	18 659	57 616	659	162	(99 818)	(157)	(1 673)
Transfer z nieruchomości inwestycyjnych	14 560	-	-	-	-	-	-	14 560
Sprzedaż i likwidacja	(5 170)	(5 074)	(19 451)	(2 546)	(1 526)	(2 615)	(136)	(36 518)
Różnice kursowe	107	1 139	(2 296)	(63)	(418)	-	(26)	(1 557)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	350 506	2 100 843	5 002 008	76 846	39 990	220 374	2 144	7 792 711
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	15 108	1 178 949	2 899 897	45 628	24 925	124 896	-	4 289 403
Odpis amortyzacyjny za okres	3 530	43 819	131 315	7 171	2 742	-	-	188 577
Odpis aktualizujący (zmiana stanu)	31 844	12 649	316 821	724	42	6 517	-	368 597
Sprzedaż i likwidacja	(13)	(4 869)	(17 085)	(2 276)	(1 444)	-	-	(25 687)
Różnice kursowe	-	35	(410)	(55)	(262)	-	-	(692)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	50 469	1 230 583	3 330 538	51 192	26 003	131 413	-	4 820 198
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	300 182	902 563	2 059 985	25 790	9 790	110 951	2 447	3 411 708
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	300 037	870 260	1 671 470	25 654	13 987	88 961	2 144	2 972 513

15.1. Test na utratę wartości aktywów Grupy Kapitałowej Elektrim S.A.

Zgodnie z MSR 36 na koniec każdego okresu sprawozdawczego Zarząd Grupy ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składników aktywów. W związku z powyższym Grupa każdorazowo dokonuje analizy przesłanek mogących mieć wpływ na utratę wartości któregośkolwiek ze składników aktywów oraz ustalenia ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU) w ramach spółek Grupy.

Przy wyodrębnianiu CGU w ramach spółek Grupy dokonano analizy niezależności generowania korzyści ekonomicznych w aspekcie funkcjonowania Grupy.

Na cele sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Elektrim S.A. zarząd jednostki dominującej odrębnie przeanalizował istnienie przesłanek na datę bilansową. W roku 2018 rozpoznano utratę wartości majątku trwałego znajdującego się w Elektrowni Pątnów II, PAK KWB Konin S.A. oraz PAK KWB Adamów S.A. łącznie w wysokości 366 000 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2019 zarząd Grupy Kapitałowej Elektrim S.A. dokonał ponownej oceny występowania przesłanek. Wnioskiem z oceny było stwierdzenie istnienia przesłanek do utraty wartości w segmencie Energetycznym (GK ZE PAK). Przesłankami, które Zarząd wziął pod uwagę przy ocenie konieczności przeprowadzenia testu dla Grupy były przesłanki wynikające z uwarunkowań rynkowych w otoczeniu, w którym Grupa ZE PAK prowadzi działalność. Najważniejsze z nich to:

- utrzymująca się niższa wartość rynkowa aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej,
- wzrost ryzyka związanego z uruchomieniem perspektywicznych złóż węgla brunatnego w związku z propozycją radykalnego podwyższenia celu redukcji emisji na 2030 rok w przedstawionej przez Komisję Europejską propozycją prawa klimatycznego.

Wskazane powyżej przesłanki zostały przeanalizowane w odniesieniu do wszystkich ośrodków generujących niezależne przepływy pieniężne.

W związku z powyższym przeprowadzono test na utratę wartości, na podstawie którego stwierdzono trwałą utratę wartości aktywów wytwórczych GK ZE PAK.

Przeprowadzając test na utratę wartości aktywów trwałych Grupa bazowała na modelu finansowym odzwierciedlającym jej strategiczne założenia na lata 2020-2047.

W Grupie ustalono następujące ośrodki wypracowujące korzyści ekonomiczne, w którym funkcjonują aktywa wytwórcze:

- Elektrownia Pątnów I – czas pracy do 2030 roku
- Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. – czas pracy do 2036 roku
- PAK KWB Konin S.A.
- PAK KWB Adamów S.A.

Dla każdej z powyższych jednostek możliwe jest określenie wypracowanych korzyści ekonomicznych, jednak wpływy te są istotnie zależne od siebie.

- Poniżej przedstawiono szczegółowe założenia przyjęte do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych z wyjątkiem PAK KWB Konin S.A. i PAK KWB Adamów S.A. Założenia produkcyjne wynikają z przyjętego programu inwestycyjnego i remontowego ZE PAK S.A.
- Przyjęto wpływy z rynku mocy w latach 2021-2040 w oparciu o wyniki aukcji, założono także udział we wtórnym rynku mocy.
- Ceny sprzedaży energii elektrycznej przyjęto na bazie opracowanych prognoz z podziałem na BASE, PEAK i OFFPEAK przygotowanych dla ZE PAK S.A. przez niezależnego, zewnętrznego doradcę, uwzględniając szacunki własne, na bazie aktualnej sytuacji na rynku dla pierwszych lat prognozy.
- Ceny sprzedaży ciepła przyjęto na podstawie aktualnie realizowanych dostaw wraz z prognozowanym równomiernym wzrostem w kolejnych latach.

- Prognozy cen uprawnień do emisji CO₂, przyjęto na podstawie założeń z dokumentu Ministerstwa Energii – „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030” (Projekt – w. 3.1 z 4 stycznia 2019 roku), uwzględniając szacunki własne, na bazie aktualnej sytuacji na rynku dla pierwszych lat prognozy.
- Koszty zakupu węgla brunatnego zakupionego do produkcji określono na podstawie harmonogramu dostaw i cen uzgodnionych z odpowiednimi harmonogramami ujętymi w projekcjach finansowych spółek zależnych
- Koszty zakupu biomasy ustalono na poziomie zakontraktowanych cen dla 2020 roku wraz z prognozowanym równomiernym wzrostem w kolejnych latach.
- Prognoza marży na bloku biomasowym została oszacowana przy założeniu mechanizmów wsparcia. Zakłada się spadek marży w cenach stałych po roku 2027, przy rosnącej cenie biomasy. Przedłożona do konsultacji publicznych Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku oraz Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 - 2030 nakreślają jasny kierunek dalszego rozwoju OZE, który jest niezbędny dla dochowania przyjętych przez Polskę wskaźników spełniających obowiązek OZE. By cel ten został osiągnięty, a w kolejnych latach co najmniej utrzymywany Polska jako kraj członkowski UE musi zadbać o utrzymanie istniejących źródeł OZE w tym w istniejących jednostkach biomasowych, które w okresie najbliższych kilku lat zakończą uczestnictwo w systemie wsparcia, a ze względu na swój dobry stan techniczny będą mogły pracować dalej. Czynnikiem dającym dziś takie uprawnienia do przyjęcia powyższego myślenia są obecne zapisy o transferze statystycznym, które z jednej strony nakładają kary na kraj członkowski, który nie wypełni obowiązku a z drugiej strony zawarte już zapisy w ustawie OZE dające sygnał o organizacji przez PURE aukcji dla jednostek, które po zakończonym okresie wsparcia będą mogły dalej uczestniczyć w nowo powstałych mechanizmach. Uprawniają do tego zapisy obowiązującej ustawy OZE. Zapisy ustawy dają jednocześnie możliwość przedłużenia wsparcia pracy instalacji OZE powyżej 15 lat. Istotnym także jest fakt, że Ministerstwo Energii wycofało się z propozycji zmian w zasadach wyznaczania opłaty zastępczej. Ministerstwo uwzględniło rekomendacje zarówno branży OZE jak i też międzynarodowych izb handlowych, banków i reprezentantów energetyki konwencjonalnej, które alarmowały o szkodliwych skutkach tych zapisów dla istniejących instalacji OZE. W ocenie TGPE utrudniłoby to planowanie pracy jednostek na biomasę, co uderzyłoby w polskich wytwórców. W konsekwencji pogłębiałaby się luka w realizacji celu OZE.
- Spółka założyła wykorzystanie darmowych uprawnień do emisji CO₂ w wysokości wynikającej z art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 roku.
- Uwzględniono efekty optymalizacji kosztów pracy, wynikające ze zrealizowanej polityki etatyzacji.
- Przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,686%.
- W zakresie konkluzji BAT w przypadku ZE PAK S.A., założono otrzymanie odstępstw od wymaganych granicznych wielkości emisyjnych z uwagi na zakładany krótki okres żywotności aktywów wytwórczych, natomiast w przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., założono okresowe zwolnienie do 2024 roku, aby zrealizować inwestycje w ramach zaplanowanego na ten rok remontu generalnego.
- W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. przyjęto uczestnictwo tej jednostki w programie pokrywania kosztów osieroconych (KDT).

Projekcje finansowe dla PAK KWB Konin S.A. oraz PAK KWB Adamów S.A., zostały zbudowane z uwzględnieniem następujących parametrów:

- Wolumen produkcji (wydobycia węgla) i przychodów ustalono w oparciu o prognozy głównych odbiorców węgla, tj. ZE PAK S.A. i Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. i przewidywane ścieżki cenowe dla węgla w oparciu o porozumienie w zakresie finansowania odkrywek.
- Przyjęto poziom nakładów inwestycyjnych umożliwiających budowę nowej odkrywki Ościslowo zapewniającej zaopatrzenie elektrowni i utrzymywanie określonych zdolności produkcyjnych w trakcie ich funkcjonowania.
- Uwzględniono efekty procesów restrukturyzacyjnych zatrudnienia
- Uwzględniono koszty takich zdarzeń, jak:
 - koszty rekultywacji odkrywek,

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

- rezerwy emerytalne,
- dla PAK KWB Adamów S.A. koszty odpraw z tytułu zwolnień grupowych,
- dla PAK KWB Adamów S.A. przychody ze sprzedaży majątku po zakończeniu eksploatacji odkrywki,
- zawarto wydłużenie koncesji w PAK KWB Adamów S.A. dla złoża O/Adamów.
- przyjęto średnioważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji dla PAK KWB Adamów S.A. na poziomie 7,09% a dla PAK KWB Konin S.A. na poziomie 7,55%, wyższa stopa dyskontowa odzwierciedla wyższe ryzyko związane z funkcjonowaniem PAK KWB Konin S.A. w dłuższym okresie (dłuższy horyzont prognozy), w szczególności w odniesieniu do działań inwestycyjnych związanych z zagospodarowaniem nowych złóż węgla brunatnego.

Wartość odzyskiwalną poszczególnych CGU oszacowano na podstawie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sporządzonych projekcji finansowych.

Testy wykonano na dzień 31 grudnia 2019 roku.

W oparciu o przeprowadzone testy stwierdzono, iż wystąpiła konieczność dokonania odpisu dla spółek: Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., ZE PAK SA, PAK KWB Konin SA, PAK KWB Adamów SA.

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonych testów dla poszczególnych CGU, dla których stwierdzono utratę wartości:

Wynik testów na dzień 31 grudnia 2019

	<i>CGU Elektrownia Pątnów I</i>	<i>CGU Elektrownia Pątnów II</i>	<i>CGU PAK KWB Konin</i>	<i>CGU PAK KWB Adamów</i>
Wartość testowana	565 811	1 454 247	535 039	27 147
Wartość odzyskiwalna	431 811	1 001 247	508 039	25 847
Stwierdzona strata	134 000	453 000	27 000	1 300

Wynik testów na dzień 31 grudnia 2018

	<i>CGU Elektrownia Pątnów II</i>	<i>CGU PAK KWB Konin</i>	<i>CGU PAK KWB Adamów</i>
Wartość testowana	1 735 664	673 876	72 693
Wartość odzyskiwalna	1 515 664	583 876	16 693
Stwierdzona strata	220 000	90 000	56 000

W odniesieniu do pozostałych CGU nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwej utracie wartości aktywów.

Analiza wrażliwości

Zmiany parametrów finansowych będących podstawą szacowania wartości odzyskiwalnej spowodowałyby zmianę wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów pieniężnych o kwoty zaprezentowane poniżej.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Wyniki analizy wrażliwości wykazały, że istotny wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów dla CGU ZE PAK ma kwestia uwzględnienia wsparcia dla bloku biomasowego po 2027 roku. W scenariuszu pesymistycznym, w przypadku braku mechanizmu wsparcia po 2027 roku, cena biomasy musiałaby być niższa o 18,28% w badanym okresie, przy niezmienności pozostałych założeń, aby pokryć utratę przychodów.

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA

	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	(54 mln zł)	64 mln zł
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%.
zmiana przychodów ze sprzedaży (cena energii elektrycznej)	66 mln zł	(66 mln zł)
	(+) wzrost o 5%	(-) spadek o 5%.
zmiana kosztu własnego sprzedaży (cena 1 EUA)	(96 mln zł)	96 mln zł
	(+) wzrost o 5%	(-) spadek o 5%
zmiana cen biomasy (zł/GJ)	(115 mln zł)	115 mln zł

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 2,03% w horyzoncie prognozy przy niezmienionych pozostałych parametrach modelu, a także w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 1,96 p.p. przy niezmienionych pozostałych parametrach modelu, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.

	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	(63 mln zł)	70 mln zł
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży (cena energii elektrycznej)	71 mln zł	(76 mln zł)
	(+) wzrost o 5%	(-) spadek o 5%
zmiana kosztu własnego sprzedaży (cena 1 EUA)	(113 mln zł)	106 mln zł

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o ok. 6,45% w horyzoncie prognozy przy niezmienionych pozostałych parametrach modelu, a także w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 5,2 p.p. przy niezmienionych pozostałych parametrach modelu, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

PAK KWB Adamów SA

	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	(53 mln zł)	58 mln zł
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	47 mln zł	(47 mln zł)

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 0,58% w horyzoncie prognozy przy niezmienionych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej lub w przypadku obniżki średnioważonego kosztu kapitału o 0,48 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmienionych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

PAK KWB Adamów SA	(+) wzrost o 1,0 p.p.	(-) spadek o 1,0 p.p.
średnioważony koszt kapitału	0,5 mln zł	(0,6 mln zł)
	(+) wzrost o 1%	(-) spadek o 1%
zmiana przychodów ze sprzedaży	4,5 mln zł	(4,6 mln zł)

W przypadku wzrostu przychodów ze sprzedaży o 3,32% w horyzoncie prognozy przy niezmiennych pozostałych parametrach modelu określenia wartości odzyskiwalnej lub w przypadku spadku średnioważonego kosztu kapitału o 30,38 p.p. przy pozostałych parametrach modelu niezmiennych, wartość odzyskiwalna CGU byłaby równa wartości bilansowej.

16. Leasing

16.1. Grupa jako leasingobiorca (okres od 1 stycznia 2019 roku – po wdrożeniu MSSF 16)

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 16 Leasing. Zgodnie z tym standardem Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Opis wdrożenia MSSF 16 znajduje się w nocie 9.1, opis zasad rachunkowości dotyczących leasingu znajduje się w nocie 10.10.

Grupa jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich jak:

- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- powierzchnie lądowe i morskie pod porty jachtowe,
- pojazdy samochodowe,
- maszyny.

Umowy leasingu gruntów są zawarte na okres od 4 do 30 lat oraz na czas nieoznaczony, a prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

Umowy najmu powierzchni lądowych i morskich pod porty jachtowe są zawarte na okres do 44 do 49 lat.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 2 do 5 lat.

Okres leasingu maszyn (pras wulkanizacyjnych) wynosi od 2 do 5 lat. Umowa zawiera opcję zakupu bazowego składnika aktywów po zakończeniu okresu leasingu.

Wszystkie umowy leasingu zostały zawarte w walucie PLN, za wyjątkiem umów najmu powierzchni lądowych i morskich pod porty jachtowe, które są zawarte w TRY.

Grupa posiada również umowy leasingu mieszkania, biura, samochodu i żurawia, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej oraz umowy leasingu ogrodzenia tymczasowego, kontenerów, urządzeń elektrycznych i agregatów klimatyzacji o niskiej wartości. Grupa korzysta ze zwolnienia dla leasingów krótkoterminowych i leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>
Wartość brutto na 1 stycznia	86 047
Umorzenie na 1 stycznia	(3 822)
Wartość netto na 1 stycznia	82 225
Amortyzacja za okres	(7 691)
Zbycie spółki zależnej	(4 012)
Aktualizacja wyceny*	(26)
Zwiększenia (nowe leasingi)	108
Stan na koniec okresu	<u>70 604</u>

*Zmiana okresu leasingu

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe zobowiązań z tytułu leasingu oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>
Na dzień 1 stycznia	103 540
Zwiększenia (nowe leasingi)	3 047
Aktualizacja wyceny*	(26)
Zbycie spółki zależnej	(4 074)
Odsetki naliczone	8 914
Płatności	(14 462)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zależnej	(2 409)
Stan na koniec okresu	<u>94 530</u>
Długoterminowe	<u>86 154</u>
Krótkoterminowe	<u>8 376</u>

*Zmiana okresu leasingu

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu została przedstawiona w notce 37.5.

Całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingów wyniósł w 2019 roku 6 185 tysięcy złotych.

W związku z zawartymi umowami leasingu, Grupa jest potencjalnie narażona na przyszłe wpływy pieniężne, które nie zostały uwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu. Obejmuje to narażenie wynikające:

- ze zmiennych opłat leasingowych,
- z opcji przedłużenia leasingu i opcji wypowiedzenia leasingu,
- z gwarantowanej wartości końcowej, oraz
- z nierozpoczętych jeszcze leasingów, do których zobligowany jest leasingobiorca.

Obecnie Grupa nie jest stroną umów leasingu, w których występowałyby zmienne opłaty leasingowe lub płatności wynikające z gwarantowanych wartości końcowych. W Grupie nie istnieją nierozpoczęte leasingi, do których Grupa byłaby zobligowana.

Niektóre umowy leasingowe zawierają opcje przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu. Grupa zawiera także umowy na czas nieoznaczony. Zarząd dokonuje osądu, aby ustalić okres, co do którego można z wystarczającą pewnością założyć, że takie umowy będą trwać (patrz nota 7.1).

16.2. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca (okres do 31 grudnia 2018 roku – przed wdrożeniem MSSF 16)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiały się następująco:

	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
W okresie 1 roku	11 421
W okresie od 1 do 5 lat	45 367
Powyżej 5 lat	350 225
	407 013

16.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu – Grupa jako leasingobiorca (okres do 31 grudnia 2018 roku – przed wdrożeniem MSSF 16)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiały się następująco:

	<i>Stan na 31 grudnia 2018 roku</i>	
	<i>opłaty minimalne</i>	<i>wartość bieżąca opłat</i>
W okresie 1 roku	1 924	1 819
W okresie od 1 do 5 lat	1 661	1 389
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	3 585	3 208
Minus koszty finansowe	(377)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	3 208	3 208
krótkoterminowe	1 819	1 819
długoterminowe	1 389	1 389

16.4. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Grupa zawarła umowy leasingu operacyjnego, których przedmiotem jest najem nieruchomości inwestycyjnych (gruntów, lokali biurowych i użytkowych, magazynów, miejsc postojowych, miejsc pod tablice reklamowe, masztów flagowych oraz kanalizacji teletechnicznej).

Umowy leasingu lokali biurowych zostały zawarte w większości na czas nieokreślony i w większości przewidują waloryzację opłat leasingowych na skutek zmiany wskaźnika inflacji. Część umów leasingu lokali biurowych jest zawarta na okres 5 lat z możliwością przedłużenia umowy na 1 rok.

Lokale użytkowe leasingowane są na okres od 5 do 13 lat, część umów leasingu lokali użytkowych została zawarta na czas nieokreślony. Kilka umów przewiduje możliwość ich przedłużenia na 1 rok. Część umów przewiduje waloryzację opłat leasingowych na skutek zmiany wskaźnika inflacji.

Umowy leasingu gruntów zostały zawarte w większości na okres 3 lat, niektóre z nich są zawarte na okres 15 lat lub czas nieokreślony. Umowy te nie przewidują waloryzacji opłat ani możliwości wcześniejszego wypowiedzenia umowy. Jedna z umów przewiduje możliwość przedłużenia umowy na okres 5 lat.

Umowy na leasing magazynów są zawarte średnio na okres 1 miesiąca i nie przewidują możliwości przedłużenia warunków umowy.

Umowy leasingu miejsca pod miejsca postojowe, tablice reklamowe, maszty flagowe oraz kanalizację teletechniczną są zawarte na czas nieokreślony i nie przewidują waloryzacji opłat leasingowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku analiza terminów zapadalności opłat leasingowych w wartościach niezdyktowanych przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
W okresie 1 roku	20 329	19 349
W 2 roku	20 541	
W 3 roku	20 505	
W 4 roku	20 763	92 063*
W 5 roku	20 741	
Powyżej 5 lat	138 214	131 572
	<u>241 093</u>	<u>242 984</u>

*Ujawnienie zgodnie z podziałem obowiązującym na dzień 31 grudnia 2018 roku według MSR 17

Powyższe zestawienie nie uwzględnia opłat leasingowych z tytułu umów zawartych na czas nieokreślony. Opłaty leasingowe z tego tytułu wynoszą średnio w ujęciu rocznym 20,2 miliony złotych.

17. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa ujmuje w ramach nieruchomości inwestycyjnych nieruchomości, które wynajmuje na podstawie umów leasingu operacyjnego. Są to głównie lokale użytkowe, biurowe, mieszkalne oraz nieruchomości gruntowe.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej na podstawie wycen wykonanych przez niezależnych rzeczoznawców, posiadających odpowiednie uprawnienia i doświadczenie.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w wartości nieruchomości inwestycyjnych:

	rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	843 070	850 750
wdrożenie MSSF 16	32 801	-
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia (dane przekształcone)	875 871	850 750
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych	45 763	10 961
- zyski/ straty z tytułu wyceny wartości godziwej	4 557	(10 616)
- transfer ze środków trwałych	30 265	-
- różnice z przeliczenia jednostki zagranicznej	(2 409)	-
- pozostałe	(7 923)	(8 025)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	<u>946 124</u>	<u>843 070</u>

Hierarchia wyceny do wartości godziwej została przedstawiona w nocie 10.11 dodatkowych not objaśniających skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Opis metod wyceny oraz kluczowych danych wejściowych użytych do wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej:

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

<i>Nieruchomości inwestycyjne</i>	<i>Metoda wyceny</i>	<i>Istotne nieobserwowalne dane wejściowe</i>	<i>Przedział (średnia ważona)</i>
Nieruchomości gruntowe	Metoda porównawcza i korygowania ceny netto	Cena maksymalna, minimalna i średnia za m2	min. 50 – 1 000 zł, max. 70 – 3 030 zł, średnia: 60 – 1 634 zł
		Współczynnik korygujący	0,90669 – 1,10893
Nieruchomości gruntowe	Metoda porównawcza	Powierzchnia średnia gruntu	813 – 242 138 m2
		Cena średnia za m2	38,5 zł – 2 372
Nieruchomości gruntowe (2 działki)	DCF	Roczny dochód netto (osobno dla 2 działek)	156 tys. zł; 7 029 tys. zł
		Stopa kapitalizacji	8,0 - 9,3%
Nieruchomości biurowo-handlowe (3 budynki)	DCF	Dochód roczny brutto (osobno dla 3 budynków)	379 tys. zł; 2 121 tys. zł; 4 468 tys. zł
		Straty spowodowane pustostanami i opóźnieniami płatności	8% - 10 %
		Roczne wydatki operacyjne	10%
		Stopa kapitalizacji	6,70 – 6,90 %
		Dochód roczny netto	1 661 tys. zł
Nieruchomość biurowo-usługowa	DCF	Stopa dyskontowa	7,98%
		Dochód roczny netto (osobno dla 2 budynków)	1 338 tys. zł; 7 206 tys. zł
Nieruchomości biurowe (2 budynki)	DCF	Stopa kapitalizacji	6,90 %
		Cena minimalna, maksymalna i średnia za m2	min. 6 122 zł, max. 8 902 zł, średnia: 7 529 zł/m2
Lokale użytkowe	Metoda porównawcza i korygowania ceny netto	Współczynnik korygujący	1,00205
		Cena minimalna, maksymalna i średnia za m2	min. 6 122 zł – 6 382 zł, max. 10 008 zł – 10 887 zł średnia: 8 114 zł – 8 179 zł
Lokale mieszkalne	Metoda porównawcza i korygowania ceny netto	Współczynnik korygujący	0,90065 – 1,05566
		Dochód roczny brutto	379 728 zł
Budynek hotelowy	DCF	Straty spowodowane pustostanami i opóźnieniami płatności	5%
		Roczne wydatki operacyjne	10%
		Stopa kapitalizacji	8,10%
		Cena minimalna, maksymalna i średnia za m2	min. 4 015 zł, max. 8 373 zł, średnia: 6 303 zł
Dom turystyczny	Metoda porównawcza	Powierzchnia budynku	450 m2
		Wartość rynkowa 1 m2 pow. użytk. lokalu	cena maksymalna: 21 483 zł cena minimalna: 8 552 zł
Lokale mieszkalne i usługowe	Metoda korygowania ceny średniej	Średnia cena 1m2 pow. użytk. lokalu na rynku lokalnym	12 237 zł
		Współczynnik korygujący ze względu na indywidualne cechy	0,699 – 1,756
Centrum przetwarzania danych	DCF	Dochód roczny netto	11 282 tys. zł
		Stopa kapitalizacji	8%
Drogi	Metoda porównywania parami oraz korygowania ceny średniej	Powierzchnia gruntu maksymalna, minimalna i średnia	min. 64 m2, max. 7 151 m2 średnia: 1 179 m2
		Cena minimalna, maksymalna i średnia za m2	min. 111 zł, max. 1 029 zł średnia: 566 zł

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość godziwa jest szacowana na podstawie założeń dotyczących korzyści i zobowiązań związanych z utrzymywaniem składnika aktywów przez okres ekonomicznej użyteczności włączając w to wartość końcową oraz wartość rezydualną. Metoda ta polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, dla których jest szacowana rynkowa stopa dyskontowa celem ustalenia wartości bieżącej strumienia przychodów. Stopa dyskonta wartości końcowej jest zwykle ustalana oddzielnie i różni się od stopy dyskontowej.

Okres prognozy, jak i konkretny harmonogram wpływów i wydatków jest określany przy uwzględnieniu zmian wynikających z przeglądu umów najmu, odnowienia najmu, dalszego podnajmu, planowanej przebudowy czy ponownego wyposażenia. Okres jest zwykle uwarunkowany specyfiką danej klasy nieruchomości. Przepływ dla danego okresu jest zwykle szacowany, jako dochód brutto skorygowany o koszt niewynajętej powierzchni, koszty nierefakturowane, koszty związane z nieściągnięciem należności, dodatkowe korzyści wpisane w umowy najmu, koszty utrzymania, koszty prowizji agentów oraz pozostałe koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem i zarządzaniem nieruchomością. Przyszłe przepływy z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem wraz z wartością rezydualną są następnie dyskontowane.

Istotny wzrost (spadek) w wartości szacowanego przychodu z tytułu czynszu bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym wzrostem (spadkiem) wyceny do wartości godziwej. Istotny wzrost (spadek) w poziomie zakładanego wskaźnika powierzchni niewynajętej bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym spadkiem (wzrostem) wyceny do wartości godziwej.

W roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 46 942 tysięcy złotych (w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku: 47 125 tysięcy złotych). Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych w roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku wyniosły 16 850 tysięcy złotych (w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku: 14 772 tysięcy złotych). Koszty te były prawie w całości związane z nieruchomościami, które przyniosły przychody z tytułu wynajmu.

18. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne długoterminowe – rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Jednostki uprawniające do emisji CO2 (EUA)	Wartość firmy	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne aktywa niematerialne	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	6 227	23 282	3 240	1 493	34 242
Zmniejszenia	-	-	(8)	(84)	(857)	(949)
Zwiększenia	-	-	513	97	(164)	446
Różnice kursowe	-	-	-	(48)	-	(48)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	6 227	23 787	3 205	472	33 691
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	-	19 915	2 776	372	23 063
Odpis amortyzacyjny za okres	-	-	1 181	260	9	1 450
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	(5)	(38)	(16)	(59)
Różnice kursowe	-	-	-	(54)	-	(54)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	-	21 091	2 944	365	24 400
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	6 227	3 367	464	1 121	11 179
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	-	6 227	2 696	261	107	9 291

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Aktywa niematerialne długoterminowe – rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

	<i>Jednostki uprawniające do emisji CO2 (EUA)</i>	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>	<i>Inne aktywa niematerialne</i>	<i>Razem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 266	6 227	22 827	2 804	1 503	35 627
Transfer EUA*	(2 266)	-	-	-	-	(2 266)
Zmniejszenia	-	-	(11)	(21)	(11)	(43)
Zwiększenia	-	-	466	525	1	992
Różnice kursowe	-	-	-	(68)	-	(68)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	6 227	23 282	3 240	1 493	34 242
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	-	18 502	2 672	591	21 765
Odpis amortyzacyjny za okres	-	-	1 424	176	(94)	1 506
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	(11)	(18)	(125)	(154)
Różnice kursowe	-	-	-	(54)	-	(54)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	-	19 915	2 776	372	23 063
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 266	6 227	4 325	132	912	13 862
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	-	6 227	3 367	464	1 121	11 179

* W pozycji Transfer EUA Grupa prezentuje Transfer uprawnień do emisji CO2 pomiędzy aktywami niematerialnymi długoterminowymi i krótkoterminowymi.

Szczegółowe informacje na temat pozycji składających się na wartość firmy znajdują się w nocie 22.

Krótkoterminowe aktywa niematerialne

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019 roku Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018 roku Jednostki poświadczonej redukcji emisji (EUA)</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia	66 817	261 654
Zmniejszenia	(11 940)	-
Zakup	530 408	93 102
Umorzenie EUA	(492 067)	(290 205)
Transfer EUA z pozycji długoterminowych	-	2 266
Wartość brutto na dzień 31 grudnia	93 218	66 817
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia	-	-
Odpis aktualizujący	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia	-	-
Wartość netto na dzień 1 stycznia	66 817	261 654
Wartość netto na dzień 31 grudnia	93 218	66 817

19. Jednostki zależne, w których udziały niekontrolujące są istotne

Poniżej przedstawiono informacje finansowe na temat jednostek zależnych, które posiadają udziały niekontrolujące, które są istotne dla Grupy.

Dane o jednostkach i udziale przedstawiono w nocie 3 dotyczącej struktury Grupy.

Istotne udziały niekontrolujące występują w Grupie ZE PAK oraz Pantanomo.

Wartość istotnych udziałów niekontrolujących na dzień 31 grudnia 2019 roku to 491 milionów PLN z tytułu ZE PAK (838 milionów PLN na dzień 31 grudnia 2018) oraz 194 milionów PLN z tytułu Pantanomo (397 milionów PLN na dzień 31 grudnia 2018). Zmiany wartości udziałów niekontrolujących w trakcie 2019 roku przedstawione są w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

Dane finansowe Grupy ZE PAK przedstawiają się następująco:

Skrócony rachunek zysków i straty Grupy ZE PAK

	<i>rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Przychody ze sprzedaży	2 877 920	2 304 824
Koszt własny sprzedaży	(3 185 762)	(2 627 910)
Koszty sprzedaży	(4 492)	(4 001)
Koszty ogólnego zarządu	(116 648)	(123 779)
Koszty finansowe	(27 644)	(45 387)
Pozostałe przychody i koszty	16 734	(19 195)
Zysk/(strata) brutto	(439 892)	(515 448)
Podatek dochodowy	(6 254)	51 775
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(446 146)	(463 673)

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy ZE PAK

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Aktywa trwałe	2 182 031	2 968 043
Aktywa obrotowe	936 215	903 254
Zobowiązania długoterminowe	988 294	974 139
Zobowiązania krótkoterminowe	953 484	1 210 011
Kapitał własny	1 176 468	1 687 147

Dane finansowe Grupy Pantanomo przedstawiają się następująco:

Skrócony rachunek zysków i strat Grupy Pantanomo

	rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Przychody ze sprzedaży	102 304	78 093
Koszt własny sprzedaży	(45 425)	(36 278)
Koszty sprzedaży	(6 895)	(3 984)
Koszty ogólnego zarządu	(42 164)	(41 587)
Koszty finansowe	(47 980)	(74 342)
Pozostałe przychody i koszty	55 954	63 978
Zysk/(strata) brutto	15 794	(14 120)
Podatek dochodowy	(2 085)	(20)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	13 709	(14 140)

Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Pantanomo

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Aktywa trwałe	370 480	512 726
Aktywa obrotowe	406 197	565 802
Zobowiązania długoterminowe	134 200	135 500
Zobowiązania krótkoterminowe	34 950	137 157
Kapitał własny	607 527	805 871

W trakcie roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły istotne transakcje z jednostkami zależnymi, w których udziały niekontrolujące są istotne, za wyjątkiem umorzenia części udziałów w jednostce zależnej, Pantanomo Ltd., która miała miejsce 4 grudnia 2019 roku oraz rozliczeniem wezwania na akcje Zespołu Elektrowni Pątnów Adamów Konin SA, które miało miejsce 27 września 2019 roku. Zmiany w strukturze Grupy zostały opisane w nocie 4.

20. Aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu i inne aktywa górnicze

Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozycja aktywów dotyczących zdejmowania nadkładu i innych aktywów górniczych obejmuje aktywa dotyczące zdejmowania nadkładu oraz inne aktywa górnicze w PAK KWB Konin SA w kwocie 70 620 tysięcy złotych.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	<i>rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Stan na 1 stycznia	80 326	72 536
Zwiększenie	1	16 369
Zmniejszenie	(607)	-
Amortyzacja za okres	(9 100)	(8 579)
Stan na 31 grudnia	<u>70 620</u>	<u>80 326</u>
długoterminowe	<u>70 620</u>	<u>80 326</u>
krótkoterminowe	<u>-</u>	<u>-</u>

21. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa posiada udziały w następujących jednostkowo istotnych jednostkach stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności:

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Zakres działalności</i>	<i>Procentowy udział Grupy w kapitale</i>	
			<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Pollytag S.A.	Gdańsk	Produkcja i handel kruszywem	46,53 %	45,72 %

Wartość inwestycji w jednostce stowarzyszonej wynosiła 1 221 tysięcy złotych oraz 2 079 tysięcy złotych - odpowiednio na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

22. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

Wartość firmy

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Wartości firmy powstała na nabyciu następujących jednostek:		
- MKM	195	195
- HWK	6 032	6 032
Razem wartość bilansowa	<u>6 227</u>	<u>6 227</u>

W okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły zmiany wartości firmy.

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia jednostek została przetestowana w zakresie utraty wartości na dzień bilansowy, a przeprowadzone testy nie wykazały utraty wartości i konieczności dokonania odpisu aktualizującego.

Pozostałe transakcje mające wpływ na wartość udziałów niekontrolujących zostały opisane w notcie 4.

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa finansowe

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Udzielone pożyczki	13 500	-
Środki na obsługę kosztów zadłużenia	-	36 679
Lokaty i depozyty	97 437	158 314
Lokaty i depozyty FLZG*	2 690	4 203
Udziały i akcje**	1 788 867	1 310 513
Inne papiery wartościowe	-	26 427
Pochodne instrumenty finansowe	-	19
Inne	3 788	277
Pozostałe aktywa finansowe ogółem	<u>1 906 282</u>	<u>1 536 432</u>
krótkoterminowe	28 425	150 104
długoterminowe	<u>1 877 857</u>	<u>1 386 328</u>

*FLZG – fundusz likwidacji zakładu górniczego

**Aktywa wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Poziom I w hierarchii wartości godziwej

W pozycji Udziały i akcje znajdują się głównie akcje Cyfrowy Polsat S.A. Zwiększenie wartości tej pozycji w roku 2019 wynikało głównie z zakupu nowych akcji Cyfrowy Polsat S.A. w kwocie 182 002 tysięcy złotych oraz ze wzrostu ceny akcji Cyfrowy Polsat S.A. w kwocie 296 049 tysięcy złotych. Zmiana ceny akcji Cyfrowy Polsat S.A. o 1% spowoduje odpowiednio wzrost lub spadek Innych całkowitych dochodów Grupy o 17 885 tysięcy złotych.

Tworzenie funduszu likwidacji zakładu górniczego wynika z Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze.

Jako środki na obsługę kosztów zadłużenia na 31 grudnia 2018 roku prezentowane były środki na zabezpieczenie obsługi kredytów w Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.

Udziały i akcje oraz pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w inny sposób niż inne pozostałe aktywa finansowe. Szersze informacje na ten temat znajdują się w notce 38.1.

23.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Należności z tytułu VAT	67 284	28 206
Ubezpieczenia	337	1 516
Pozostałe należności budżetowe	2 488	1 842
Inne aktywa niefinansowe	505	3 187
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	4 977	5 298
Zaliczki na dostawy	7	66
Zaliczki na środki trwałe w budowie	2 311	751
Inne	1 498	1 776
Pozostałe aktywa niefinansowe ogółem	79 407	42 642
krótkoterminowe	75 928	37 808
długoterminowe	3 479	4 834

Największymi składnikami pozycji pozostałe rozliczenia międzyokresowe na dzień 31 grudnia 2019 roku są przedpłacone czynsze za wynajem w kwocie 2 708 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 3 028 tysięcy złotych).

24. Świadczenia pracownicze

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia w wysokości określonej przez Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i innych świadczeń.

Kwotę tej rezerwy, jak również inne zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe i pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Dopłaty do energii elektrycznej / deputaty węglowe	Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i niewykorzystanych urlopów	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	27 112	1 915	23 112	42 316	94 455
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 069	192	354	41 338	42 953
Koszty odsetek	779	57	693	-	1 529
Zyski i straty aktuarialne	4 689	38	(860)	-	3 867
Wypłacone świadczenia	(3 756)	(333)	(2 407)	(41 858)	(48 354)
Koszty przeszłego zatrudnienia	1 152	(265)	-	-	887
Inne	(246)	-	-	(259)	(505)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	30 799	1 604	20 892	41 537	94 832
Długoterminowe	26 239	1 241	18 524	-	46 004
Krótkoterminowe	4 560	363	2 368	41 537	48 828

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe i pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Dopłaty do energii elektrycznej / deputaty węglowe	Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i niewykorzystanych urlopów	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	29 145	2 535	22 443	45 407	99 530
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 196	214	1 181	41 858	44 449
Koszty odsetek	957	84	741	-	1 782
Zyski i straty aktuarialne	161	(17)	(1 384)	-	(1 240)
Wypłacone świadczenia	(3 460)	(407)	(2 636)	(45 395)	(51 898)
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 974)	(494)	2 767	-	299
Inne	1 087	-	-	446	1 533
Stan na 31 grudnia 2018 roku	27 112	1 915	23 112	42 316	94 455
Długoterminowe	23 839	1 623	20 520	-	45 982
Krótkoterminowe	3 273	292	2 592	42 316	48 473

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
stopa dyskontowa	2,1%	3,0%
przewidywany wskaźnik inflacji	2,5%	2,5%
przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	1,25% dla roku 2020, 3% dla następnych lat	w zależności od spółki zawiera się w przedziale od 0 % do 3 %

25. Zapasy

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Półprodukty i produkty w toku	124 519	175 411
Produkty gotowe	100 513	54 028
Pozostałe materiały oraz niestrategiczne części zamienne	58 447	75 205
Świadectwa pochodzenia energii	36 065	26 897
Paliwo produkcyjne	9 828	7 131
Zaliczki na dostawy	4 918	5 038
Towary	3 145	5 530
Inne (materiały)	304	670
Zapasy ogółem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	337 739	349 910

W ramach pozycji półprodukty i produkty w toku oraz produkty gotowe ujęto lokale gotowe do sprzedaży oraz lokale w trakcie budowy, których przeznaczeniem jest sprzedaż. Pozycja dotyczy głównie nieruchomości zlokalizowanych w obrębie Portu Praskiego oraz innych inwestycji Grupy, wycenianych według niższej z dwóch wartości: kosztu wytworzenia oraz możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała łącznie według ewidencji 46 109,333 MWh praw majątkowych zielonych certyfikatów wyprodukowanej i zweryfikowanej przez URE zielonej energii. Od 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku Grupa otrzymała 374 459,704 MWh certyfikatów za produkcję we wrześniu, październiku, listopadzie 2018 oraz 275 673,370 MWh za produkcję od stycznia do września 2019 roku. W tym okresie złożony został wniosek o wydanie 26 630,737 MWh za produkcję w grudniu 2018 i wniosek o wydanie 36 651,931 MWh za produkcję w październiku 2019. Do 31 grudnia 2019 roku sprzedano 349 548 345 MWh na TGE SA., przychód z tego tytułu w kwocie 47 669 323,46 złotych, ujęto w pozycji Inne przychody. Wnioski za listopad i grudzień 2019 roku złożono w I kwartale 2020 roku. Przychód z tego tytułu wynosi 13 427 tysięcy złotych.

Części zamienne stanowią zapas na potrzeby bieżących remontów i serwisu. Odpis aktualizujący pozostałe materiały i niestrategiczne części zamienne na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 1 536 tysięcy złotych.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	128 241	193 437
Należności z tytułu rekompensaty w związku z rozwiązaniem KDT	47 045	57 691
Należności z tytułu zabezpieczenia zakupów energii na rynku bilansującym	16 111	14 761
Należności z tytułu kaucji i wadium	-	9 135
Pozostałe należności	83 186	150 618
Należności netto	274 583	425 642
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową	61 718	47 079
Należności brutto	336 301	472 721

W linii pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa prezentuje głównie należności z tytułu kaucji w kwocie 26 388 tysięcy złotych oraz z tytułu depozytów zabezpieczających na Towarowej Giełdzie Energii w kwocie 34 080 tysięcy złotych.

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem. Całość odpisu na oczekiwane straty kredytowe dotyczy należności indywidualnych.

Współczynniki niewypłacalności zobowiązania:

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
W terminie	0,11%	0,10%
< 30 dni	0,25%	0,28%
30 – 60 dni	28,82%	15,24%
60 – 90 dni	54,90%	25,28%
Powyżej 90 dni	100%	100%

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na oczekiwaną stratę kredytową.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w kwocie 61 718 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 47 079 tysięcy złotych) zostały objęte odpisem. Zmiany odpisu na oczekiwaną stratę kredytową były następujące:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową na początek roku	47 079	46 491
Zwiększenie	15 597	644
Wykorzystanie	(7)	(56)
Rozwiązanie	(951)	-
Odpis na oczekiwaną stratę kredytową na koniec roku	<u>61 718</u>	<u>47 079</u>

Na saldo odpisu składa się głównie należność od kilku kontrahentów, która została odpisana historycznie w 100% (stopień 3 zgodnie z MSSF 9). Grupa zidentyfikowała duże prawdopodobieństwo nieściągalności odpisanych należności.

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, które na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku były przeterminowane.

	Wartość brutto	Nieprzeterminowane	Przeterminowane				
			<30 dni	30-60 dni	60-90 dni	90-120 dni	>120 dni
<i>31 grudnia 2019 roku</i>	336 301	287 716	8 775	958	301	15	38 536
<i>31 grudnia 2018 roku</i>	472 721	417 840	43 967	6 148	592	38	4 136

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednostkowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Struktura środków pieniężnych

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
Środki pieniężne w banku i kasie	694 377	833 949
Lokaty krótkoterminowe	394 735	283 257
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilanse:	<u>1 089 112</u>	<u>1 117 206</u>
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:	<u>1 089 112</u>	<u>1 117 206</u>

Wyjaśnienie zmian pozycji bilansowych i zmian pozycji ujętych w rachunku przepływów pieniężnych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zobowiązania:</u>		
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań	45 708	841
Zmiana zobowiązań z tytułu rozrachunków inwestycyjnych	14 701	6 062
Nowe umowy leasingowe i spłaty zobow. leasingowych	(503)	1 426
Pozostałe zmiany*	-	(8 504)
Zmiana stanu zobowiązań wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	59 906	(175)
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych:</u>		
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i świadczeń pracowniczych	69 093	244 159
Korekta z tytułu umorzenia jednostek EUA	492 068	290 205
Zmiana stanu rezerw i innych pozycji ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach	(3 848)	(862)
Pozostałe zmiany	(628)	-
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz świadczeń pracowniczych	556 685	533 502

*Pozostała zmiana stanu zobowiązań wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika ze zmiany klasyfikacji zobowiązań z długoterminowych do krótkoterminowych.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
<u>Zapasy:</u>		
Bilansowa zmiana zapasów	12 171	(37 532)
Przeniesienie do strategicznych części zamiennych	(13 127)	-
Zmiana stanu zapasów wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(956)	(37 532)

28. Kapitał podstawowy

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>
83 770 297 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda	83 770	83 770

28.1. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

28.2. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

28.3. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
<i>Bithell Holdings Limited ***</i>		
udział w kapitale	78,42%	78,42%
udział w głosach	78,42%	78,42%
<i>Porozumienie Akcjonariuszy Spółki Elektrim S.A. **</i>		
udział w kapitale	5,07%	5,07%
udział w głosach	5,07%	5,07%
<i>Karswell Limited*</i>		
udział w kapitale	3,68%	2,98%
udział w głosach	3,68%	2,98%
<i>Pozostali akcjonariusze</i>		
udział w kapitale	12,83%	13,53%
udział w głosach	12,83%	13,53%
	100%	100%

* Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 4 grudnia 2019 roku Karswell Limited posiada 3 079 343 akcji Elektrim S.A. reprezentujących 3,68% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniających do 3 079 343 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, stanowiących 3,68% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki.

Karswell jest podmiotem bezpośrednio kontrolowanym przez Pana Zygmunta Solorza.

** W dniu 14 grudnia 2017 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od Pana Daniela Olechnowicza, informującego, z powołaniem się przez niego na umocowanie do działania w imieniu 533 akcjonariuszy Spółki oraz własnym, jako strona porozumienia wskazana przez tych akcjonariuszy na mocy art. 87 ust 1 pkt 5 oraz art. 87 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. z 2005r., Nr 184 poz. 1539 ze zm.) o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, o przekroczeniu w dniu 8 grudnia 2017 roku 5% ogólnej liczby głosów w Elektrim S.A. przez Porozumienie Akcjonariuszy Elektrim S.A. zawiązane w dniu 20 lipca 2017 roku. Zgodnie z zawiadomieniem na dzień 8 grudnia 2017 roku Porozumienie Akcjonariuszy spółki Elektrim S.A. posiadało łącznie 4 244 219 (słownie: cztery miliony dwieście czterdzieści cztery dwieście dziewiętnaście) akcji Elektrim S.A. uprawniających do 4 244 219 głosów na walnym zgromadzeniu Elektrim S.A., co odpowiada 5,07% kapitału zakładowego Spółki oraz 5,07% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Elektrim S.A.

*** Pan Zygmunt Solorz posiada pośrednio przez Bithell 65.691.802 akcji Spółki reprezentujących łącznie 78,42% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniających do 65.691.802 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, stanowiących 78,42% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego łącznie Pan Zygmunt Solorz posiada pośrednio akcje Spółki reprezentujące łącznie 82,10% kapitału zakładowego Spółki.

29. Kapitał zapasowy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał zapasowy składa się z nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną (*agio*).

29.1. Pozostałe kapitały

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku na pozostałe kapitały składają się pozycje inne niż *agio*, różnice kursowe z przeliczenia oraz wynik finansowy.

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

31 grudnia 2019 roku

Lp.	Przedmiot	Kredytodawca/ Leasingodawca	Z dnia	Waluta	Kwota w tys. PLN	Oprocentowanie	Zadłużenie 31 grudnia 2019	w tym:		Termin spłaty
								Długoterminowe	Krótkoterminowe	
1	Kredyt	EFG Bank AG	16.12.2019	PLN	905 000	oprocentowanie zmienne	902 224	863 897	38 327	12.2022
2	Kredyt inwestycyjny	Plus Bank S.A.	26.06.2016	PLN	54 000	WIBOR 3M + 1,80%	41 400	37 800	3 600	06.2031
3	Kredyt obrotowy	Santander Bank Polska S.A.	07.06.2010	PLN	40 000	WIBOR 1M + marża banku	14 747	-	14 747	06.2020
4	Kredyt nieodnawialny	Alior Bank S.A.	25.07.2019	PLN	66 700	WIBOR 3M + marża banku	61 793	29 773	32 020	12.2021
5	Pożyczka	EFG Bank AG	26.01.2017	EUR	26 000	oprocentowanie zmienne	26 000	-	26 000	*
6	Pożyczka	EFG Bank AG	29.11.2016	PLN	108 200	oprocentowanie zmienne	108 200	-	108 200	*
7	Pożyczka	EFG Bank AG	08.01.2019	PLN	24 700	oprocentowanie zmienne	24 700	24 700	-	11.2021
8	Pożyczka	PAI Media S.A.	21.01.2016	PLN	3 000	WIBOR 6M + 3,00%	3 586	3 586	-	12.2021
9	Pożyczka	PAI Media S.A.	24.06.2016	PLN	2 500	WIBOR 6M + 3,00%	2 937	2 937	-	12.2021
Razem							1 185 587	962 693	222 894	

*Pożyczka ma charakter krótkoterminowy

Umowa kredytu w Embud2 Sp. z o.o. S.K.A.

W dniu 16 grudnia 2019 roku Embud2 Sp. z o.o. S.K.A. zawarł umowę kredytu, na podstawie której spółce Embud2 Sp. z o.o. S.K.A. został udzielony kredyt w wysokości do 905 000 tysięcy złotych z przeznaczeniem na (i) refinansowanie kredytu w wysokości 700 000 tysięcy złotych udzielonego Embud2 Sp. z o.o. S.K.A. przez konsorcjum banków na podstawie umowy z dnia 23 czerwca 2015 roku; (ii) refinansowanie kredytu w wysokości do 205 000 tysięcy złotych udzielonego Embud2 Sp. z o.o. S.K.A. przez EFG Bank AG na podstawie umowy kredytu z dnia 5 września 2019 roku. Datę spłaty kredytu ustalono na 31 grudnia 2022 roku.

W umowie ustalono, że wierzytelność z tytułu udzielonego kredytu zabezpieczać będzie w szczególności umowa zastawu rejestrowego i finansowego o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na 64 011 733 akcjach spółki Cyfrowy Polsat S.A. wraz z pełnomocnictwem dla EFG do ustanowienia blokady rachunku inwestycyjnego oraz do sprzedaży akcji; ewentualne dodatkowe zabezpieczenia mają zostać ustanowione przez podmioty trzecie (third party guarantors).

Przedterminowa spłata kredytów

W 2019 roku dwie spółki Grupy spłaciły przedterminowo swoje kredyty. W dniu 23 kwietnia 2019 roku Elektrownia Pątnów II przedterminowo spłaciła całkowicie kredyt konsorcjalny z dnia 14 stycznia 2011 roku. Spółka spłaciła przed terminem ratę kapitałową w wysokości 8 462 tysiące euro, która zgodnie z harmonogramem przypadała do spłaty w lipcu 2019 roku. Oprócz wcześniejszej spłaty kredytu, Spółka rozwiązała również w dniu 23 kwietnia 2019 roku kontrakt IRS swap zabezpieczający stopę procentową

kredytu. W dniu 20 grudnia 2019 roku ZE PAK SA przedterminowo spłaciła całkowicie kredyt konsorcjalny z dnia 13 marca 2014 roku. Spółka spłaciła przed terminem ratę kapitałową w wysokości 61 174 tysiące złotych, która zgodnie z harmonogramem przypadała do spłaty w marcu 2020 roku.

Pozostałe pozycje składające się na saldo Oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek na dzień 31 grudnia 2018 roku

W bilansie, na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, oprócz poniżej wymienionych kredytów i pożyczek Grupa prezentowała również zobowiązanie z tytułu odroczonej płatności za zakupiony grunt w kwocie 13 380 tysięcy złotych. Terminem spłaty tego zobowiązania był 2021 rok. Saldo zobowiązania na koniec każdego roku powiększały odsetki, płatne przez Grupę w marcu każdego roku. Grupa dokonała spłaty tego zobowiązania wcześniej i jego wartość na dzień 31 grudnia 2019 roku to 0 złotych.

23 czerwca 2015 roku Grupa zawarła z konsorcjum trzech banków umowę kredytu inwestycyjnego w wysokości 700 000 tysięcy złotych na zakup 23 678 tysięcy akcji ZE PAK S.A. od Polsat Media B.V. w likwidacji i od Anokymma Limited oraz na zasilenie rachunku obsługi zadłużenia kwotą 75 000 tysięcy złotych, z którego dokonywane będą płatności odsetkowe. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo środków na rachunku obsługi zadłużenia wynosiło 16 549 tysięcy złotych. Brak środków na tym rachunku na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wartość pozycji Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki na dzień 31 grudnia 2018 roku powiększało również zobowiązanie z tytułu emisji obligacji w wysokości 8 504 tysięcy złotych. Brak zobowiązania z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

31 grudnia 2018 roku

Lp.	Przedmiot	Kredytodawca/ Leasingodawca	Z dnia	Waluta	Kwota w tys. PLN	Oprocentowanie	Zadłużenie 31 grudnia 2018	w tym:		Termin spłaty
								Długoterminowe	Krótkoterminowe	
1	Kredyt inwestycyjny	Pekao S.A.	23.06.2015	PLN	350 000	WIBOR 6M + 2,75%	350 000	-	350 000	12.2019*
2	Kredyt inwestycyjny	PKO BP S.A.	23.06.2015	PLN	200 000	WIBOR 6M + 2,75%	200 000	-	200 000	12.2019*
3	Kredyt inwestycyjny	BZ WBK S.A.	23.06.2015	PLN	150 000	WIBOR 6M + 2,75%	150 000	-	150 000	12.2019*
4	Kredyt inwestycyjny	Plus Bank S.A.	26.06.2016	PLN	54 000	WIBOR 3M + 1,80%	45 000	41 400	3 600	06.2031
5	Kredyt obrotowy	Santander Bank Polska S.A.	07.06.2010	PLN	40 000	WIBOR 1M + marża banku	38 998	-	38 998	06.2019*
6	Kredyt obrotowy	Alior Bank S.A.	20.11.2013	PLN	66 700	WIBOR 1M + marża banku	58 448	-	58 448	05.2019*
7	Kredyt obrotowy	mBank	06.07.2018	PLN	10 000	WIBOR 1M + marża banku	4 438	-	4 438	05.2019*
8	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	13.03.2014	PLN	667 000	WIBOR 3M + marża banku	209 776	58 905	150 871	03.2020
9	Kredyt inwestycyjny	konsorcja banków	14.01.2011	EUR	240 000	EURIBOR 3M + marża banku	108 200	-	108 200	07.2019**
10	Pożyczka	EFG Bank AG	26.01.2017	EUR	4 500	oprocentowanie zmienne	4 500	-	4 500	11.2019***
11	Pożyczka	EFG Bank AG	31.01.2017	PLN	35 000	oprocentowanie zmienne	35 000	-	35 000	09.2019***
12	Pożyczka	EFG Bank AG	29.11.2016	PLN	100 500	oprocentowanie zmienne	100 500	-	100 500	11.2019***
13	Pożyczka	EFG Bank AG	19.06.2018	PLN	1 800	oprocentowanie zmienne	1 800	-	1 800	05.2019***
14	Pożyczka	PAI Media S.A.	21.01.2016	PLN	3 000	WIBOR 6M + 3,00%	3 422	3 422	-	12.2021
15	Pożyczka	PAI Media S.A.	24.06.2016	PLN	2 500	WIBOR 6M + 3,00%	2 803	2 803	-	12.2021
Razem							1 312 885	106 530	1 206 355	

* Po 31.12.2018 została zawarta nowa umowa kredytu lub kredyt został przedłużony.

** Po 31.12.2018 kredyt został spłacony.

*** Po 31.12.2018 umowy pożyczek zostały przedłużone.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

31. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

	<i>Rezerwa na umorzenie EUA</i>	<i>Rezerwa na zwrot uprawnień do emisji CO2</i>	<i>Rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych</i>	<i>Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów</i>	<i>Rezerwa na stratę na kontrakcie długotermino wym</i>	<i>Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii</i>	<i>Rezerwy na rekultywację terenów górnictw</i>	<i>Inne</i>	<i>Razem</i>
Stan na 1 stycznia 2019 roku	492 104	30 640	17 391	63 656	65	21 919	358 718	27 566	1 012 059
Zwiększenia	562 390	-	799	265	162	452	16 218	3 453	583 739
Zmniejszenia, w tym:	(467 007)	(24 278)	-	-	(161)	(3 122)	(13 802)	(5 144)	(513 514)
Wykorzystanie	(467 007)	(24 278)	-	-	-	(3 122)	(12 494)	(3 623)	(510 524)
Rozwiązanie	-	-	-	-	(161)	-	(1 308)	(1 521)	(2 990)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	587 487	6 362	18 190	63 921	66	19 249	361 134	25 875	1 082 284
Długoterminowe	-	6 362	18 190	63 921	-	-	334 561	2 095	425 129
Krótkoterminowe	587 487	-	-	-	66	19 249	26 573	23 780	657 155
Stan na 1 stycznia 2018 roku	289 942	-	16 593	57 649	370	8 522	362 416	26 405	761 897
Zwiększenia	492 104	30 640	798	6 223	290	14 201	13 559	16 458	574 273
Zmniejszenia, w tym:	(289 942)	-	-	(216)	(595)	(804)	(17 257)	(15 297)	(324 111)
Wykorzystanie	(289 942)	-	-	(216)	(559)	(804)	(17 257)	(14 974)	(323 752)
Rozwiązanie	-	-	-	-	(36)	-	-	(323)	(359)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	492 104	30 640	17 391	63 656	65	21 919	358 718	27 566	1 012 059
Długoterminowe	-	30 640	17 391	63 440	-	-	333 005	5 557	450 033
Krótkoterminowe	492 104	-	-	216	65	21 919	25 713	22 009	562 026

31.1. Opis istotnych tytułów rezerw

31.1.1. Rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów cieplarnianych (EUA)

Grupa rozpoznaje rezerwę na umorzenie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota rezerwy wynosi 587 487 tysięcy złotych. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży.

Prawa do emisji dwutlenku węgla

Od 1 stycznia 2013 roku obowiązuje kolejny okres rozliczeniowy dotyczący uprawnień do emisji, który zakończy się 31 grudnia 2020 roku. Założeniem tego okresu jest nieodpłatne przyznanie uprawnień do emisji (EUA) wynikających z produkcji energii cieplnej na podstawie art. 10a Dyrektywy 2009/29/WE, aczkolwiek energetyka została dodatkowo objęta możliwością derogacji. Derogacja wynikająca z art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE polega na przyznaniu dodatkowych nieodpłatnych uprawnień pod warunkiem poniesienia zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych na inwestycje zgłoszone w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI) i przedstawienie sprawozdania rzeczowo-finansowego z ich realizacji.

W lutym 2019 roku ZE PAK SA zostały przyznane EUA związane z wytwarzaną energią ciepłą za 2019 rok, wynikające z art. 10a, w ilości 37 081 ton.

W 2019 roku, podobnie jak w roku poprzednim, spółki z Grupy ZE PAK SA nie wystąpiły o przyznanie EUA wynikających z art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży.

Zwrot przyznanych uprawnień do emisji dwutlenku węgla w związku z zaniechaniem inwestycji w bloki 3 i 4 w Elektrowni Pątnów oraz ryzyko zwrotu przyznanych uprawnień związanych z inwestycją w blok gazowo-parowy w Elektrowni Konin

W dniu 10 października 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o zaprzestaniu realizacji modernizacji bloków nr 3 i 4 w Elektrowni Pątnów oraz wyraziła zgodę na dokonanie zwrotu równowartości przyznanych ZE PAK SA uprawnień do emisji na tę inwestycję. Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, ZE PAK SA powiadomiła o tym fakcie Ministerstwo Środowiska. Minister Klimatu w dniu 6 grudnia 2019 roku wydał decyzję określającą wysokość zwrotu przyznanych ZE PAK SA nieodpłatnie EUA na kwotę 24 326 tysięcy złotych. ZE PAK SA dokonał zapłaty w dniu 18 grudnia 2019 roku.

W 2018 roku została utworzona rezerwa na potencjalny zwrotu przyznanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ związanych z inwestycją w bloki 3 i 4 oraz blok gazowo-parowy w wysokości 30 640 tysięcy złotych. W związku z zaniechaniem inwestycji w modernizację bloków 3 i 4 oraz zwrotem przyznanych nieodpłatnie EUA została wykorzystana część rezerwy dotycząca bloków 3 i 4 w kwocie 24 278 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostała rezerwa dotycząca inwestycji w budowę bloku gazowo-parowego w kwocie 6 362 tysiące złotych. Pozostała spłata otrzymanych darmowych uprawnień do emisji CO₂ powinna zostać rozliczona do 30 czerwca 2020 roku.

W przypadku bloku gazowo-parowego w Elektrowni Konin w październiku 2019 roku ZE PAK SA poinformowała Ministerstwo Środowiska, że trwają jeszcze analizy mające na celu jednoznaczne określenie opłacalności inwestycji. W przypadku niedokończenia budowy, zwrot równowartości uprawnień do emisji nastąpi w późniejszym terminie. Najprawdopodobniej, zwrot stanie się wymagalny z chwilą przygotowywania przez Rzeczpospolitą Polską do Komisji Europejskiej końcowego sprawozdania z realizacji KPI, co będzie miało miejsce w 2020 roku. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku

		Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA		„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
	Emisja CO ₂ (w tonach)*	4 159 237		2 450 505	
		Ilość (w tonach)	kwota (w tys. złotych)	ilość (w tonach)	kwota (w tys. złotych)
EUA	Saldo na początek okresu	1 062 113	42 236	820 908	24 581
	Nabyte	3 744 000	292 566	2 679 000	225 902
	Otrzymane darmowe	37 081	-	-	-
	Umorzenie za rok 2018	(4 780 925)	(334 714)	(2 454 232)	(157 354)
	Saldo na koniec okresu	62 269	88	1 045 676	93 129
	Pozostało do nabycia	4 096 968	365 157	1 404 829	129 113

Łączna kwota nabycia wynosi 518 468 tysięcy złotych i zawiera ona zmniejszenie o transakcję sprzedaży EUA w kwocie 11 940 tysięcy złotych. Wydatki na nabycie uprawnień do emisji CO₂ wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynoszą 530 408 tysięcy złotych.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku

		Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin SA		„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	
	Emisja CO ₂ (w tonach)*	4 780 646		2 454 232	
		ilość (w tonach)	kwota (w tys. złotych)	ilość (w tonach)	Kwota (w tys. złotych)
EUA	Saldo na początek okresu	7 051 715	193 504	2 724 344	68 150
	Nabyte	2 202 000	70 787	702 000	24 581
	Otrzymane darmowe	69 066	-	-	-
	Umorzenie za rok 2017	(8 260 668)	(222 055)	(2 605 436)	(68 150)
	Saldo na koniec okresu	1 062 113	42 236	820 908	24 581
	Pozostało do nabycia	3 718 533	292 546	1 633 324	132 741

*Fizyczne umorzenie uprawnień do emisji za dany rok następuje w pierwszych miesiącach roku następnego

31.1.2. Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów i koszty likwidacji środków trwałych

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe koszty rekultywacji terenu w oparciu o prawny obowiązek wynikający z „Pozwoleń zintegrowanych”. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są dane przygotowywane przez służby wewnętrzne. Wartość rezerwy jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie oszacowanych kosztów do poniesienia w przyszłości oraz dyskonta. Na dzień 31 grudnia 2019 roku utworzona rezerwa wynosiła 63 921 tysiące złotych. Opisy utworzonej rezerwy znajdują się w notach 7.2 i 10.26.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania Grupa tworzy rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 18 190 tysięcy złotych. Rezerwa tworzona jest w korespondencji ze składnikiem aktywów. Kwota dyskonta odniesiona w koszty finansowe wynosi 1 279 tysięcy złotych.

31.1.3. Rezerwy rekultywacyjne i inne związane z działalnością górniczą

Grupa jest zobowiązana na podstawie ustawy prawo górnicze i geologiczne do dokonania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę zarówno na koszty rekultywacji terenu związanej z bieżącym wydobywaniem węgla na danej odkrywce jak również na koszty rekultywacji wyrobiska końcowego w stopniu zaawansowania wydobywania węgla w poszczególnych odkrywkach na dany dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów rekultywacji w oparciu o raporty niezależnych ekspertów szacujących koszty rekultywacji na zlecenie Zarządu. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się okresowo, z tym, że na każdą datę sprawozdawczą weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy dyskontowej, inflacji oraz wielkości wydobycia.

Grupa w ramach prowadzonej działalności zobowiązana jest do przywrócenia stanu pierwotnego lub odbudowy zniszczeń spowodowanych ruchem zakładu górniczego. W związku z tym Grupa tworzy rezerwę na przewidywane koszty, do których poniesienia jest zobligowana na podstawie zawartych porozumień. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów związanych z ruchem zakładu górniczego aktualizowane są na każdą datę sprawozdawczą.

Rezerwa na likwidację obiektów i rekultywację terenów górniczych oraz z tytułu przygotowania terenów eksploatacyjnych w Grupie wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 361 134 tysięcy złotych (358 718 tysięcy złotych na 31 grudnia 2018 roku). Kalkulując rezerwę Grupa przyjęła następujące założenia: stopa dyskonta liczona za okres 3 lat na poziomie 3,0%, poziom inflacji na poziomie 2,5%. Rezerwa tworzona jest w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży. Kwota dyskonta odniesiona w koszty finansowe wynosi 9 957 tysięcy złotych.

31.1.4. Rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych, Grupa ma obowiązek umorzenia określonej liczby certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i kogeneracji.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wyniosła 19 249 tysięcy złotych (21 919 tysięcy złotych na 31 grudnia 2018 roku).

31.1.5. Inne rezerwy

Głównymi pozycjami pozostałych rezerw na 31 grudnia 2019 roku są w Grupie rezerwy na szkody górnicze w kwocie 1 250 tysięcy złotych (4 669 tysięcy złotych na 31 grudnia 2018 roku), rezerwy z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji pod końcowy zbiornik po odkrywce Adamów w kwocie 15 828 tysięcy złotych (15 828 tysięcy złotych na 31 grudnia 2018 roku), rezerwy na szkody górnicze w kwocie 5 000 tysięcy złotych (3 383 tysiące złotych na 31 grudnia 2018 roku), rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 524 tysiące złotych (524 tysięcy złotych na 31 grudnia 2018 roku). Rezerwy na szkody górnicze i rezerwa z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji są tworzone w korespondencji z kosztem własnym sprzedaży a rezerwy na toczące się postępowania sądowe w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	143 810	189 009
Zobowiązania inwestycyjne	4 484	9 468
Pochodne instrumenty finansowe	1 757	921
Inne zobowiązania	9 331	13 489
Razem	159 382	212 887

W linii inne zobowiązania na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa prezentuje głównie odsetki od przeterminowanych zobowiązań w kwocie 2 111 tysięcy złotych oraz zobowiązania z tytułu rozrachunków z pracownikami i potrąceń

z listy płac na kwotę 2 094 tysiące złotych. Pozostała kwota w pozycji inne zobowiązania na dzień 31 grudnia 2019 roku dotyczy rozrachunków z tytułu wadium i kaucji w kwocie 757 tysiące złotych (924 tysiące złotych na 31 grudnia 2018 roku).

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 bądź 30-dniowych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych bądź kwartalnych w ciągu całego roku obrotowego.

32.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	1 389
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług wobec pozostałych jedn. – powyżej 12 miesięcy	6 652	8 017
Inne	2 148	2 305
Razem	<u>8 800</u>	<u>11 711</u>

32.3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	46 813	37 696
Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	18 496	15 832
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego	714	2 660
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	21 358	25 422
Podatek dochodowy od osób fizycznych	4 596	5 244
Pozostałe zobowiązania budżetowe	4 598	6 092
Opłata eksploatacyjna	7 092	7 517
Środki pieniężne na rachunkach powierniczych	11 788	8 366
Inne	4 502	4 050
Pozostałe zobowiązania niefinansowe razem	<u>119 957</u>	<u>112 879</u>
długoterminowe	11 787	-
krótkoterminowe	<u>108 170</u>	<u>112 879</u>

Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych dotyczą opłat za zanieczyszczanie powietrza, składowanie odpadów oraz pobór wód i odprowadzanie ścieków. Okresem rozliczeniowym jest rok.

Zobowiązania z tytułu opłat eksploatacyjnych dotyczą opłat od wydobytej kopaliny, które wynikają z Prawa geologicznego i górniczego. Okresem rozliczeniowym jest półrocze.

32.4. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (długoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Dotacje długoterminowe	38 929	40 465
Pozostałe	3 292	3 004
Razem	42 221	43 469

Główny składnik pozycji „Dotacje długoterminowe” to zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2019 roku dotacje w kwocie 38 137 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku 39 593 tysięcy złotych), które powstały na skutek wyceny otrzymanej pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, tak jakby została ona udzielona na warunkach rynkowych. Pożyczka została spłacona w czerwcu 2015 roku. Dotacja rozliczana jest zgodnie z okresem użyteczności środków trwałych wchodzących w skład bloku 464 MW w Elektrowni Pątnów II Sp. z o.o.

Głównym składnikiem pozycji „Pozostałe” są otrzymane nieodpłatnie od Starostwa Powiatowego oraz Gminy grunty w kwocie 3 140 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2018 roku 2 852 tysięcy złotych).

32.5. Dotacje i rozliczenia międzyokresowe przychodów (krótkoterminowe)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Dotacje krótkoterminowe	1 536	1 535
Pozostałe	1 213	1 473
Razem	2 749	3 008

33. Zobowiązania warunkowe oraz opis istotnych spraw sądowych

Poza zobowiązaniami opisanymi w notach 33.1 i 34 Grupa na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku nie posiadała innych zobowiązań warunkowych, udzielonych gwarancji oraz poręczeń.

33.1. Wpływ Ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw

W dniu 1 stycznia 2019 roku weszła w życie Ustawa z dnia 28 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa”) (Dz.U. z 2018 roku poz. 2538 z późn. zm.). Ustawa w kluczowych kwestiach odsyła do Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 19 lipca 2019 roku w sprawie sposobu obliczenia kwoty różnicy ceny i rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia („Rozporządzenie”) (Dz.U. z 2019 roku poz. 1369), które weszło w życie 14 sierpnia 2019 roku oraz Obwieszczenia Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie pozostałych kosztów jednostkowych oraz stawki dofinansowania („Obwieszczenie”) (M.P. z 2019 roku poz. 775).

Ustawa wprowadziła między innymi:

- 1) obniżenie stawki akcyzy na energię elektryczną z 20 złotych do 5 zł za megawatogodzinę (MWh),
- 2) obniżenie o 95% wysokości stawek opłaty przejściowej płaconej co miesiąc przez odbiorców energii elektrycznej w rachunkach za dystrybucję,
- 3) dla przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną obowiązek określenia cen i stawek opłat za energię elektryczną dla odbiorców końcowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku w wysokości nie wyższej niż ceny i stawki opłat za energię elektryczną stosowane w dniu 30 czerwca 2018 roku,

4) system rekompensat na pokrycie różnicy:

- pomiędzy średnioważoną ceną energii elektrycznej na rynku hurtowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku, powiększoną o pozostałe koszty jednostkowe, a ceną energii elektrycznej netto dla odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 5 Ustawy, stosowaną w dniu 30 czerwca 2018 roku, zawierającą stawkę akcyzy na energię elektryczną rozliczaną przez przedsiębiorstwo obrotu w 2018 roku (kwota różnicy ceny) oraz
- pomiędzy średnioważoną ceną energii elektrycznej na rynku hurtowym obowiązującą w miesiącu dostaw (dla dostaw od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku), powiększoną o pozostałe koszty jednostkowe, a ceną energii elektrycznej netto dla odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1a Ustawy, stosowaną w dniu 30 czerwca 2018 roku, zawierającą stawkę akcyzy na energię elektryczną rozliczaną przez przedsiębiorstwo obrotu w 2018 roku (rekompensata finansowa).

Ustawa wymaga od przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną obniżenia cen w umowach z odbiorcami końcowymi, ale jednocześnie poprzez wprowadzenie systemu rekompensat zakłada równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną i odbiorców końcowych energii elektrycznej.

Wpływ Ustawy na rok 2019

Grupa oszacowała potencjalne skutki finansowe Ustawy na PAK-Volt SA, spółkę w Grupie wykonującą działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną. Dokonując szacunków przyjęto następujące założenia:

- a) stan prawny na dzień publikacji sprawozdania,
- b) w odniesieniu do ustalenia kosztów wykonania świadczenia, przyjęto wysokość kosztów zgodnie z Rozporządzeniem i Obwieszczeniem Ministra Energii,
- c) wielkość wolumenu sprzedaży w okresie 12 miesięcy 2019 roku przyjęto zgodnie z zawartymi umowami przez PAK-Volt SA, tj. w wysokości 662 tysiące MWh.

Na podstawie przyjętych założeń otrzymano:

- d) przychody w segmencie sprzedaży energii elektrycznej uległy zmniejszeniu o 31 634 tysiące złotych (jest to kwota, którą PAK-Volt SA zobowiązana jest zwrócić odbiorcom końcowym zgodnie z Ustawą),
- e) kwota różnicy cen i rekompensata finansowa, którą PAK-Volt SA otrzymała od Zarządcy Rozliczeń SA za pierwsze III kwartały 2019 roku wyniosła 18 360 tysięcy złotych, ponadto PAK-Volt SA wystąpiła o kwotę 1 017 tysięcy złotych za IV kwartał 2019 roku.

PAK-Volt SA stoi na stanowisku, że zgodnie z przyjętą polityką rozliczeń powinna otrzymać rekompensatę w pełnej wysokości zmniejszenia przychodów czyli w kwocie 31 634 tysiące złotych.

Dodatkowo beneficjentami Ustawy są spółki PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA i PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA, które nabywają energię elektryczną na potrzeby wydobywania węgla brunatnego od podmiotu spoza Grupy a zaliczają się do odbiorców końcowych, innych niż określani w art. 5 ust. 1a Ustawy. Dla tych spółek za okres dostaw od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku miały zastosowanie ceny energii obowiązujące w dniu 30 czerwca 2018 roku. W związku z powyższym za 2019 rok ujęto obniżenie kosztów zużycia energii elektrycznej w łącznej wysokości 13 841 tysięcy złotych.

33.2. Sprawy sądowe

Zaskarżenie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie zwrotów do Zarządcy Rozliczeń SA ujemnych korekt wynikających z ustawy o KDT

W dniu 7 lipca 2017 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. złożyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu (za pośrednictwem Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej) skargę na indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego, wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku w zakresie spłaty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, na podstawie zawartego przez strony porozumienia, zobowiązań tytułem zwrotu ujemnej korekty kosztów osieroconych za rok 2008 oraz innych przyszłych spłat

(ujemnych korekt) od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 569 ze zm.; dalej: „ustawa o KDT”).

Dnia 10 sierpnia 2017 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej przesłał do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu odpowiedzi na ww. skargę.

W opinii Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wszelkie zwroty/spłaty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy o KDT stanowią koszty uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych spłat. Spółka ma prawo uwzględniać te koszty w rozliczeniu za rok podatkowy, w którym nastąpiła/nastąpi zapłata na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA. Przesądza o tym uregulowanie zawarte w art. 42 ust. 4 ustawy o KDT.

Powyższa opinia spółki jest również zgodna z szerokim orzecznictwem w tym zakresie.

Odmiennego zdania jest Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, który wydając indywidualną interpretację uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe i stwierdził, że spłaty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA na podstawie zawartego porozumienia w latach 2014-2017 (w zakresie dokonanych spłat), w roku 2017 (w zakresie przyszłych jeszcze niedokonanych spłat) oraz inne spłaty od spółki na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy o KDT stanowią/stanowiąc będą koszty uzyskania przychodów w dniu ich poniesienia, tj. zaksięgowania w księgach rachunkowych.

W dniu 18 stycznia 2018 roku spółka wygrała przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu spór z Dyrektorem Krajowej Informacji Skarbowej w ww. sprawie. Wyrok sądu oznacza, że spółka w prawidłowy sposób rozpoznawała koszty uzyskania przychodu z ww. tytułu.

W marcu 2018 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej odwołał się od wyroku sądu.

Sprawa jest w toku.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej wydanej na rzecz Grupy dotyczącej złoża węgla brunatnego w Tomisławicach

Grupa jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbinek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylenia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. Grupa i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją przez Grupę odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku Grupa złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Grupy od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej Grupy oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 18 stycznia 2019 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koninie wydało decyzję odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbinek związanej z eksploatacją

odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. Następnie Kolegium utrzymało w mocy swoją decyzję, od której została wniesiona skarga do WSA w Poznaniu.

Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie oznacza tym samym, że decyzja środowiskowa wydana przez Wójta Gminy Wierzbinek cały czas pozostaje w obrocie prawnym. Decyzja nie jest ostateczna. Został złożony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koninie.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej dotyczącej złoża węgla brunatnego w Ościsławie

W dniu 13 marca 2017 roku Grupa otrzymała decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu („RDOŚ w Poznaniu”) z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących z Odkrywki Ościsławo”. Decyzja RDOŚ w Poznaniu nie miała charakteru ostatecznej. Grupa złożyła od wydanej decyzji stosowne odwołanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (GDOŚ w Warszawie). W odwołaniu wniesiono o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia w całości i określenie uwarunkowań środowiskowych dla realizacji ww. przedsięwzięcia. 30 listopada 2017 roku GDOŚ w Warszawie podjęła decyzję o uchyleniu w całości zaskarżonej przez Grupę decyzji RDOŚ w Poznaniu z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającej określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopalin towarzyszących z Odkrywki Ościsławo” i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez RDOŚ w Poznaniu.

Pismem z dnia 18 grudnia 2017 roku Grupa wniosła sprzeciw od ww. decyzji GDOŚ w Warszawie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (WSA). W ocenie Grupy istniały podstawy do wydania przez GDOŚ w Warszawie orzeczenia reformatoryjnego, czyli zmiany zaskarżonej decyzji RDOŚ w Poznaniu i merytorycznego rozstrzygnięcia w tej sprawie, a nie skierowania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Również uczestnik postępowania przeciwny budowie odkrywki Ościsławo wniósł sprzeciw do WSA od decyzji GDOŚ w Warszawie. Oba sprzeciwy zostały oddalone przez WSA. Wyrok zapadł 1 marca 2018 roku. Dnia 12 kwietnia 2018 roku Grupa złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie od wyroku WSA w Warszawie z dnia 1 marca 2018 roku. Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 25 września 2018 roku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie, który wyrokiem z dnia 18 października 2018 roku uchylił zaskarżoną decyzję z 30 listopada 2017 roku wydaną przez GDOŚ w Warszawie. Obecnie sprawa jest ponownie rozpatrywana przez GDOŚ w Warszawie a ogłoszony termin załatwienia sprawy wyznaczono na 30 czerwca 2020 roku.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej zostało wszczęte 16 września 2015 roku.

33.3. Rozliczenia podatkowe

Postępowanie wobec Elektrim S.A. w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2006 rok

W dniu 2 stycznia 2013 roku Spółka została poinformowana przez swoich pełnomocników o wydaniu przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej („UKS”) w Warszawie decyzji podatkowych dotyczących postępowania kontrolnego prowadzonego w Elektrim S.A. w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2006 rok w kwocie głównej 465 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2019 Spółka ujęła zaległe zobowiązanie podatkowe za rok 2006 w kwocie głównej wraz z należnymi odsetkami karnymi w wysokości 638 milionów złotych.

W styczniu 2013 roku Spółka wniosła do Dyrektora Izby Skarbowej („DIS”) w Warszawie odwołanie od decyzji Dyrektora UKS, który to w grudniu 2013 roku utrzymał w mocy decyzję Dyrektora UKS.

Z uwagi na to, iż decyzja DIS była decyzją ostateczną i nie została przez Spółkę wykonana Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie (organ egzekucyjny, dalej „Naczelnik US”) wszczął postępowanie egzekucyjne (tytuł wykonawczy) mające na celu wyegzekwowanie należności wynikającej z decyzji DIS. Spółka zaskarżyła decyzję DIS do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego („WSA”) wnosząc o uchylenie w całości decyzji i poprzedzającej ją decyzji Dyrektora UKS. Spółka złożyła również wniosek do WSA o wstrzymanie wykonania decyzji DIS. W marcu 2014 roku WSA wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej decyzji. Jednocześnie Spółka złożyła zarzuty w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej, co spowodowało zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu wydania ostatecznego postanowienia w sprawie zgłoszonych zarzutów. W grudniu 2013 r. Elektrim S.A. otrzymał postanowienie Naczelnika US o wyrażeniu zgody na niezajmowanie rachunków bankowych Spółki w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie otrzymanego przez spółkę tytułu wykonawczego jest zawieszone w związku z postanowieniem WSA w przedmiocie wstrzymania wykonania decyzji DIS.

W lipcu 2014 roku WSA po rozpoznaniu sprawy uchylił w całości decyzję DIS. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie wniósł do Naczelnego Sądu Administracyjnego („NSA”) Skargę Kasacyjną od wyroku WSA, na którą Spółka złożyła odpowiedź.

W maju 2016 roku Spółka otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie, zgodnie, z którym organ uznał zarzut błędnego naliczenia odsetek w wysokości 180 milionów złotych i umorzył w tej części postępowanie egzekucyjne. Pozostała część zarzutów Spółki została oddalona. Spółka wniosła zażalenie od otrzymanego postanowienia, a po negatywnym rozpatrzeniu zażalenia – skargę na postanowienie Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie do WSA.

W grudniu 2016 roku NSA po rozpoznaniu sprawy uchylił zaskarżony wyrok WSA w sprawie zobowiązania podatkowego za rok 2006 i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia przez WSA.

W marcu 2017 WSA po ponownym rozpatrzeniu sprawy oddalił skargę Spółki. Na skutek skargi kasacyjnej Spółki, w grudniu 2017 roku NSA po rozpatrzeniu sprawy uchylił zaskarżony wyrok WSA i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia przez WSA. W kwietniu 2018 roku WSA po rozpatrzeniu sprawy uchylił w całości zaskarżoną przez Spółkę decyzję DIS w Warszawie. Wyrok jest nieprawomocny. Zarówno Spółka jak i Dyrektor Izby Skarbowej złożyli skargi kasacyjne od wyroku WSA do Naczelnego Sądu Administracyjnego. W lutym 2019 roku NSA po rozpoznaniu sprawy postanowił ponownie otworzyć rozprawę i skierować sprawę pod uchwałę siedmiu sędziów NSA.

W dniu 3 czerwca 2019 roku Naczelny Sąd Administracyjny w składzie siedmiu sędziów podjął uchwałę w zakresie zagadnienia prawnego, dotyczącego przedawnienia o rozpatrzenie, którego postanowieniem z dnia 26 lutego 2019 roku wniósł Naczelny Sąd Administracyjny w składzie trzech sędziów. Siedmioosobowy skład sędziowski podjął następującą uchwałę: „W stanie prawnym obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. ogłoszenie upadłości podatnika po upływie terminu płatności podatku dochodowego od osób prawnych, a przed końcem roku kalendarzowego, w którym upływał termin płatności tego podatku, nie skutkowało przerwaniem biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 70 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa”.

W dniu 23 października 2019 roku Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, po rozpoznaniu sprawy ze skarg kasacyjnych Elektrim S.A. oraz Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2018 roku, oddalił obie skargi kasacyjne, pozostawiając tym samym w mocy rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2018 roku, uchylające w całości decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 4 grudnia 2013 roku w przedmiocie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2006 rok. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego jest prawomocny. Po dniu bilansowym w dniu 6 kwietnia 2020 roku Spółka otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu egzekucyjnego w zakresie zaległości w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2006, a w dniu 16 kwietnia 2020 roku postanowienie o uchyleniu czynności egzekucyjnych w postaci zajęcia udziałów w spółkach.

Postanowienie w zakresie umorzenia postępowania egzekucyjnego nie ma wpływu na wysokość zobowiązania podatkowego z rok 2006 gdyż pozostaje w mocy decyzja z dnia 5 grudnia 2012 r. wydana przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie (obecnie: Naczelnik Urzędu Celno – Skarbowego w Warszawie). Decyzja Dyrektora UKS w Warszawie do momentu jej uchylenia korzysta z domniemania, że zobowiązanie z niej wynikające istnieje.

Postępowanie wobec Elektrim S.A. w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2011

W styczniu 2015 roku zostało wszczęte przez Dyrektora UKS postępowanie kontrolne w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2011.

W marcu 2016 roku Spółka została poinformowana przez swoich pełnomocników o wydaniu przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej („UKS”) w Warszawie decyzji podatkowej dotyczącej postępowania kontrolnego prowadzonego w Elektrim S.A. w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2011. Dyrektor UKS w Warszawie wydał na rzecz Elektrim S.A. decyzję określającą Spółce zaległe zobowiązanie podatkowe za rok 2011, na podstawie której Spółka ujęła zobowiązanie w kwocie 686,4 milionów złotych obejmujące kwotę główną plus odsetki. Spółka złożyła do Dyrektora Izby

Skarbowej („DIS”) w Warszawie odwołanie od decyzji Dyrektora UKS, który to w sierpniu 2016 roku utrzymał w mocy decyzję Dyrektora UKS. Z uwagi na to, iż decyzja DIS była decyzją ostateczną i nie została przez Spółkę wykonana Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie (organ egzekucyjny, dalej „Naczelnik US”) wszczął postępowanie egzekucyjne (tytuł wykonawczy) mające na celu wyegzekwowanie należności wynikającej z decyzji DIS. Spółka otrzymała zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego. Spółka wniosła do Naczelnika US o zwolnienie z egzekucji zajętych rachunków bankowych, który przychylił się do wniosku i wyraził zgodę na zwolnienie z egzekucji kwot nieprzekraczających jednego miliona złotych.

Spółka zaskarżyła decyzję DIS do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego („WSA”) wnosząc o uchylenie w całości decyzji i poprzedzającej ją decyzji Dyrektora UKS. Spółka złożyła również wniosek do WSA o wstrzymanie wykonania decyzji DIS. W listopadzie 2016 roku WSA wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej decyzji. W październiku 2017 roku WSA po rozpatrzeniu sprawy oddalił skargę Spółki na decyzję DIS. Wyrok jest nieprawomocny. Spółka złożyła skargę kasacyjną do NSA. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie został wyznaczony termin rozprawy przed NSA. Na dzień 31 grudnia 2019 roku ujęła zaległe zobowiązanie podatkowe za rok 2011 w kwocie głównej wraz z należnymi odsetkami karnymi w wysokości 686 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku, łączna wartość zobowiązań podatkowych wynikających z prowadzonych postępowań wyniosła 1 325 milionów złotych i obejmowała również kwotę odsetek. Odsetki zostały naliczone przez Spółkę w oparciu o istniejące okoliczności prawne mając na uwadze brzmienie artykułu 54 Ordynacji podatkowej oraz jego wykładnią logiczną.

Zgodnie z osądem Zarządu Spółki – popartym opiniami doradców prawnych i podatkowych Spółki – rozliczenia podatkowe Spółki za 2006 i rok 2011 zostały dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wszczęcie postępowania podatkowego wobec Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2016

W 2017 roku miała miejsce kontrola podatku dochodowego od osób prawnych w spółce Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. za 2016 rok. W opinii Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. wszelkie zwroty/spląty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy KDT stanowią koszty uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych spląt. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. ma prawo uwzględniać te koszty w rozliczeniu za rok podatkowy, w którym nastąpiła/nastąpi zapłata na rzecz Zarządcy Rozliczeń. Przesądza o tym uregulowanie zawarte w art. 42 ust.4 ustawy KDT. Powyższa opinia spółki jest również zgodna z szerokim orzecznictwem sądowym w tym zakresie.

Odmiennego zdania był Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, który wydając indywidualną interpretację uznał stanowisko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. za nieprawidłowe i stwierdził, że spląty na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA na podstawie zawartego porozumienia w latach 2014-2017 (w zakresie dokonanych spląt), w roku 2017 (w zakresie przyszłych jeszcze niedokonanych spląt) oraz inne spląty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA, których zasadność będzie wynikała z ustawy o KDT stanowią/stanowiąć będą koszty uzyskania przychodów w dniu ich poniesienia, tj. zaksięgowania w księgach rachunkowych.

W dniu 18 stycznia 2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w odpowiedzi na ww. skargę Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., wydał wyrok uchylający zaskarżoną Interpretację Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku. W uzasadnieniu wyroku, WSA podzielił stanowisko Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., iż w niniejszej sprawie wbrew stanowisku organu podatkowego nie można stosować ogólnych reguł określających dzień poniesienia kosztów uzyskania przychodu, które zostały określone w Ustawie o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (dalej u.p.d.o.p.), a w szczególności w art. 15. W niniejszej sprawie należy zastosować przepis art. 42 ust.4 ustawy o KDT, jako *lex specialis* do przepisów u.p.d.o.p.

Wyrok WSA w Poznaniu potwierdził, iż Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. postępowała i postępuje poprawnie, zaliczając wszelkie zwroty/spląty od Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. na rzecz Zarządcy Rozliczeń SA wynikające z ustawy KDT do kosztów uzyskania przychodów w momencie faktycznego dokonania tych spląt. Dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. powyższy wyrok oznacza obniżenie ryzyka podatkowego i potwierdzenie poprawnego rozliczenia aktywa podatkowego za lata 2014-2016. Powyższy wyrok WSA, stanowi jednocześnie zabezpieczenie stanowiska Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., która nie zgodziła się z wynikiem kontroli podatkowej za 2016 rok, przeprowadzonej w 2017 roku, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych.

W protokole z kontroli z dnia 31 października 2017 roku, Naczelnik Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu, podzielił, bowiem stanowisko wyrażone przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z dnia 20 kwietnia 2017 roku.

W dniu 14 listopada 2017 roku, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. wniosła zastrzeżenia do ww. protokołu kontroli podatkowej i nie zgodziła się ze stanowiskiem organów podatkowych, w zakresie zakwestionowania przez Urząd Skarbowy, sposobu ujęcia, jako kosztów uzyskania przychodu, wydatków z tytułu zwrotu Zarządcy Rozliczeń SA środków na pokrycie kosztów osieroconych. Jednocześnie Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. wskazała, iż najzasadniejszym rozwiązaniem, będzie wstrzymanie się z wszelkimi działaniami w tej sprawie, do czasu uzyskania rozstrzygnięcia sądowego w sprawie skargi na indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego, wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 20 kwietnia 2017 roku.

W dniu 27 marca 2018 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej złożył skargę kasacyjną od Wyroku WSA w Poznaniu z 18 stycznia 2018 roku. W nawiązaniu do powyższego w dniu 17 kwietnia 2018 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu o wszczęciu postępowania podatkowego w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 rok.

25 czerwca 2018 roku Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Kaliszu o zawieszeniu, wszczętego w kwietniu 2018 roku, postępowania podatkowego w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 rok do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia przez Naczelny Sąd Administracyjny. Grupa nie rozpoznaje ryzyka związanego z kontrolą podatkową. Na dzień sporządzenia sprawozdania Grupa nie utworzyła aktywa na podatek odroczony ani innej rezerwy.

Wszczęcie postępowania podatkowego wobec ZE PAK S.A. w sprawie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2014 z uwzględnieniem cen transferowych

Dnia 13 kwietnia 2016 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Poznaniu wszczął z urzędu postępowanie podatkowe wobec ZE PAK SA w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2014, z uwzględnieniem zagadnienia cen transferowych. W dniu 11 czerwca 2019 roku organ podatkowy zakończył kontrolę podatkową.

W dniu 22 lipca 2019 roku spółka dokonała korekty podatku dochodowego od osób prawnych za 2014 rok zgodnie z ustaleniami wynikającymi z protokołu. Korekta spowodowała przesunięcie rozpoznania kosztu podatkowego związanego z zakupem prawa do emisji CO2 w poszczególnych okresach.

W roku 2014 wystąpiło zobowiązanie podatkowe do zapłaty w kwocie 1 954 tysięcy złotych wraz z należnymi odsetkami 646 tysięcy złotych. Jednakże spółka dodatkowo skorygowała deklarację CIT8 za lata 2013, 2015-2018 co spowodowało nadpłatę w podatku dochodowym od osób prawnych w kwocie 3 809 tysięcy złotych. Ostatecznie Urząd Skarbowy rozliczył zobowiązanie za 2014 rok i należne odsetki.

Korekty te spowodowały powstanie nowych strat podatkowych, które przedstawiono poniżej:

	<u>Wynik podatkowy na dzień 31 grudnia 2019 roku (po korekcie)</u>	<u>Wynik podatkowy na dzień 31 grudnia 2018 roku</u>
Zysk/strata podatkowa 2013	18 500	(708)
Zysk/strata podatkowa 2014	10 297	(48 119)
Zysk/strata podatkowa 2015	(24 149)	48 634
Zysk/strata podatkowa 2016	(22 990)	(133 400)
Zysk/strata podatkowa 2017	(37 586)	105 468
Zysk/strata podatkowa 2018	(248 115)	15 811

W związku ze zmianą podejścia do rozliczenia ujęcia zakupu CO2 Grupa rozwiązała aktywo dotyczące rezerwy na umorzenie EUA w kwocie 63 609 tysięcy złotych i rezerwę na odroczony podatek dochodowy w kwocie 8 025 tysięcy złotych oraz zaktualizowała wysokość strat podatkowych do wykorzystania w przyszłości (poziomy strat

aktualne na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiono w nocie 13.3). Efekt zmiany podejścia do rozliczania zakupu CO2 został ujęty wyłącznie w roku 2019, bez przekształcania danych porównawczych.

33.4. Zobowiązania warunkowe związane z likwidacją elektrowni

Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji spalania paliw w elektrowniach Pątnów i Konin oraz Adamów należących do ZE PAK SA oraz elektrowni Pątnów II należącej do Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. Na wyżej wymienionych podmiotach w przypadku zakończenia działalności ciąży obowiązek do przeprowadzenia likwidacji wszystkich obiektów i urządzeń instalacji zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa budowlanego. Teren instalacji po ich likwidacji winien być zagospodarowany według ustaleń dokonanych z organem samorządowym. W szczególności należy sporządzić projekt likwidacji obiektów i urządzeń uwzględniający wymagania ochrony środowiska, głównie w odniesieniu do gospodarki odpadami.

W związku z powyższym, aby wiarygodnie oszacować koszty likwidacji obiektów i urządzeń niezbędne jest sporządzenie projektu uwzględniającego szereg wymogów (np. budowlanych, BHP, środowiskowych) natomiast wymogi te będą w pełni zależne od ustaleń dokonanych z organem samorządowym, ponieważ to z nim należy ustalić sposób zagospodarowania terenu. Nie jest znany termin zakończenia działalności, ani ustalenia, jakie będą musiały zostać wypracowane z organem samorządowym, co do sposobu zagospodarowania terenu, tym samym nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kosztów likwidacji.

34. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki oraz zastawy rejestrowe.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała następujące zobowiązania zabezpieczone na jej majątku oraz pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań:

Zobowiązania zabezpieczone na majątku

Rodzaj zobowiązania / udzielonej gwarancji	Rodzaj zabezpieczenia	Saldo zobowiązania na 31 grudnia 2019 roku (w tys.)	Saldo zobowiązania na 31 grudnia 2018 roku (w tys.)
1. Kredyt inwestycyjny w Plus Bank S.A.	- Hipoteka na nieruchomościach do kwoty 91 800 000 zł. - Cesja należności z przyszłych umów najmu powierzchni w budynku biurowo-technicznym w Grodzisku Mazowieckim - Zastaw rejestrowy na udziałach SPV Grodzisk Sp. z o.o. - Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ww. nieruchomości - Oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 kpc - pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami	41 400 PLN	45 000 PLN
2. Kredyt inwestycyjny w Pekao S.A., PKO BP oraz BZWBK	- akcje Cyfrowego Polsatu zdeponowane w Pekao Investment Banking SA wycenione na wartość 1.441.860.000 zł - środki pieniężne w kwocie 4.804,61 zł oraz zablokowane środki pieniężne w Banku Pekao SA w kwocie 20 009 971,55 zł	-	700 000 PLN

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

3. Gwarancja do kwoty 339 750 000 PLN i do kwoty 400 000 000 EUR do umowy kredytu konsorcjonalnego**	Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach Elektrowni Pątnów II i PAK Infrastruktura	-	108 200 PLN
4. Kredyt w EFG Bank AG	- zastaw rejestrowy i zastaw finansowy na akcjach Cyfrowego Polsatu - poręczenie Elektrim SA do kwoty 100 mln zł	902 224 PLN	-
5. Kredyt na 667 mln zł z dnia 13.03.2014 r.*	- Zastaw finansowy na środkach pieniężnych na rachunkach bankowych ZE PAK SA w bankach: mBank, BGK, PEKAO SA, PKO BP, Millennium - Hipoteka umowna łączna ustanowiona na nieruchomościach w Koninie składających się z działek o numerach 89/20, 89/53, 89/57, 89/55, 89/56 i 89/21 oraz na nieruchomościach w Gminie Kazimierz Biskupi składających się z działek o numerach 148/26, 148/28 i 148/34 dla których Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgi wieczyste o numerach N1N/00072269/2, KN1N1/00072270/2, KN1N/00073272 - Zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ZE PAK S.A. (bloki energetyczne Nr 1-4 w Elektrowni Pątnów) dla banku mBank - Zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych ZE PAK S.A. ustanowiony dla banku mBank	-	209 776 PLN
6. Umowa kredytu nieodnawialnego z dnia 25 lipca 2019 roku na kwotę 66,7 mln złotych dla PAK KWB Konin SA	Zastaw rejestrowy na maszynach i Urządzeniach	61 793 PLN	-

* Kredyt dla ZE PAK został całkowicie spłacony w dniu 20 grudnia 2019 roku. ZE PAK jest w trakcie procedury zwalniania zabezpieczeń – na dzień 31 grudnia 2019 roku zabezpieczenia były jeszcze aktywne.

** Kredyt dla Elektrowni Pątnów II został całkowicie spłacony w dniu 23 kwietnia 2019 roku. Elektrownia Pątnów II jest w trakcie procedury zwalniania zabezpieczeń – na dzień 31 grudnia 2019 roku część zabezpieczeń była jeszcze aktywna.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała zabezpieczone na majątku Jednostki dominującej zobowiązanie wobec Skarbu z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2006 oraz za rok 2011. Naczelnik US, działając na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej, w celu zabezpieczenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2011 rok dokonał zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego oraz dokonał zajęcia zabezpieczającego na posiadanych na należących do Elektrim S.A. udziałach w spółkach zależnych. Natomiast w celu zabezpieczenia zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych za 2006 rok ustanowił hipoteki przymusowe na nieruchomościach należących do Jednostki dominującej oraz ustanowił zastaw skarbowy na należących do Elektrim S.A. udziałach w spółkach zależnych.

W dniu 6 kwietnia 2020 roku Spółka otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu egzekucyjnego w zakresie zaległości w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2006.

Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie otrzymanego przez spółkę tytułu wykonawczego jest zawieszona w związku z postanowieniem WSA w przedmiocie wstrzymania wykonania decyzji DIS.

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Udzielone gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa wystawiła następujące gwarancje na rzecz podmiotów niepowiązanych:

<i>Rodzaj Gwarancji</i>	<i>Udzielona dla</i>	<i>Wartość w walucie obcej (w tys.)</i>	<i>Waluta</i>	<i>Wartość w tys. zł</i>
List gwarancyjny	II Milli Emlak Müdürlüğü	292	TRY	171
List gwarancyjny	BEDAS	268	TRY	186
List gwarancyjny	Renk Petrol	30	TRY	19
List gwarancyjny	Turizm Bakanlığı	10	TRY	6

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa wystawiła następujące gwarancje na rzecz podmiotów niepowiązanych:

<i>Rodzaj Gwarancji</i>	<i>Udzielona dla</i>	<i>Wartość w walucie obcej (w tys.)</i>	<i>Waluta</i>	<i>Wartość w tys. zł</i>
List gwarancyjny	II Milli Emlak Müdürlüğü	465	TRY	331
List gwarancyjny	BEDAS	268	TRY	190
List gwarancyjny	Turizm Bakanlığı	10	TRY	7

Ponadto Grupa stosuje, jako zabezpieczenia spłaty zobowiązań cesje z umów sprzedaży, cesje z polis ubezpieczeniowych, pełnomocnictwa do rachunków bankowych oraz oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Poniższa tabela pokazuje sumę udzielonych poręczeń.

	<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Waluta</i>	<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Waluta</i>
Poręczenia wewnątrzgrupowe	120 700	PLN	126 700	PLN
Poręczenia udzielone podmiotom spoza Grupy	16 259	PLN	-	PLN
Razem udzielone poręczenia	136 959	PLN	126 700	PLN

35. Informacje o podmiotach powiązanych

Grupa kapitałowa

Jednostka dominująca funkcjonowała w ramach grupy kapitałowej Bithell Holdings Limited. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najwyższym szczeblu grupy kapitałowej, w której skład wchodzi Grupa, jako jednostka zależna, nie jest sporządzane.

Podmiotem dominującym wobec Spółki jest Bithell Holdings Limited z siedzibą na Cyprze.

W okresie, za który sporządzono sprawozdanie finansowe Grupa nie dokonywała transakcji z podmiotem dominującym.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najwyższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład, której wchodzi Jednostka dominująca, jako jednostka zależna, należącej jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa powyżej, nie jest sporządzane.

W 2019 roku i w 2018 roku Grupa nie zawierała transakcji z podmiotem dominującym.

Transakcje z podmiotami kontrolowanymi przez tego samego większościowego właściciela

Jet Story Sp. z o.o. (dawniej Blue Jet Sp. z o.o.)

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	1 422	2 555

	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	-	753

Polsat Media

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	2 125	180
Zakupy	-	4

Cyfrowy Polsat S.A.

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	9 377	6 331
Zakupy	2	4
Przychody finansowe	59 531	-

	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1	2
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	659	1 137

Polkomtel Sp. z o.o.

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	199 030	223 749
Zakupy	1 695	3 606
Odsetki – koszty finansowe	-	1

	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	4 172	32 342
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług	199	543

Plus Bank S.A. (d. Invest Bank)

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	39	79
Odsetki – przychody finansowe	913	751
Odsetki – koszty finansowe	1 860	1 881

	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	41 400	45 000

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

PAI Media

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Sprzedaż	16	16
Zakupy	-	13
Odsetki – koszty finansowe	79	-
	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	6	3
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	6 523	6 225
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	-	3

Pollytag S.A.

	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na dzień</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	3 955	3 954

Karswell Limited

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Odsetki – przychody finansowe	-	40
Inne – koszty finansowe	-	170

Blue Jet Charters Sp. z o.o.*

	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony dnia</i> <i>31 grudnia 2018 roku</i>
Udzielone pożyczki	13 500	-
Odsetki – przychody finansowe	258	-

* Zgodnie z notą 4, dnia 2 lipca 2019 roku spółka zależna Blue Jet Charters Sp. z o.o. została sprzedana na rzecz ZS Aviation Establishment. Tym samym spółka przestała być częścią Grupy Elektrim, ale pozostała spółką powiązaną.

W dniu 4 grudnia 2019 roku zawarto transakcję, w wyniku której 5.928 udziałów posiadanych przez ToBe Investments Group Ltd. w Pantanomo Ltd. zostało umorzonych za wynagrodzeniem w wysokości 240 900 tysięcy złotych. Zapłata za umorzone udziały nastąpiła częściowo w formie niepieniężnej w drodze przeniesienia wszystkich posiadanych udziałów spółki TMS Inwestycje sp. z o.o. (wraz z grupą spółek zależnych działających w branży hotelowej) do ToBe Investments Group Ltd. Szczegółowe informacje na temat transakcji znajdują się w notcie 4.

Warunki transakcji zawieranych przez Grupę z innymi stronami powiązanymi w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku nie odbiegały od warunków rynkowych.

35.1. Pożyczki udzielone członkom Zarządu

Zarówno w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2019 roku jak i w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Jednostka dominująca nie udzieliła osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących żadnych pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze.

35.2. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Zarówno w roku obrotowym kończącym się dnia 31 grudnia 2019 roku jak i w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie miały miejsca transakcje z udziałem osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących.

35.3. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Zarząd jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	492	2 075
Rada Nadzorcza jednostki dominującej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	192	150
Zarządy jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	6 300	5 506
Rada Nadzorcza jednostek zależnych		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 466	1 347
Razem	8 450	9 078

36. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku</i>
Obowiązkowe badanie i przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	700	265
Pozostałe usługi	1 938	-
Razem	2 638	265

Wynagrodzenie nie obejmuje usług świadczonych na rzecz innych spółek Grupy.

37. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą akcje i udziały, udzielone pożyczki, środki pieniężne oraz lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Ponadto Grupa korzysta z pożyczek otrzymanych od jednostek powiązanych i od banków oraz z kredytów bankowych. Ich celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność inwestycyjną Grupy. Jedną pożyczką jest denominowana w obcej walucie, więc osłabienie się złotego skutkuje wzrostem wartości tego zobowiązania.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawarła również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na kupno waluty EUR (forwardy walutowe). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

37.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa korzysta z zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, Grupa wykazuje długoterminowe zadłużenie finansowe z tytułu trzech kredytów bankowych oraz trzech pożyczek. Pozostałe zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek są krótkoterminowe.

W celu zminimalizowania ryzyka stopy procentowej, Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku kontrakty na zamianę stóp procentowych IRS (Interest Rate Swap), w ramach których zgadzała się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te miały na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Grupie nie występował instrument pochodny stopy procentowej IRS ze względu na jego całkowite rozliczenie wraz z przedterminową spłatą kredytu konsorcjalnego przez Elektrownię Pątnów II w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

<i>31 grudnia 2019 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2019 roku</i>									
		<i>WIBOR</i>				<i>EURIBOR</i>					
<i>Klasy instrumentów finansowych</i>		<i>WIBOR + 45pb</i>		<i>WIBOR - 45pb</i>		<i>EURIBOR + 11,03pb</i>		<i>EURIBOR - 11,037pb</i>			
		<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>
Pozostałe aktywa finansowe	1 906 282	36 812	166	-	(166)	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 089 112	435 015	1 954	-	(1 954)	-	1	-	(1)	-	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 185 587)	(1 185 358)	(5 334)	-	5 334	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. leasingu	(94 530)	(55 016)	(248)	-	248	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(168 182)	(1 757)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1 547 095	(770 304)	(3 462)	-	3 462	-	1	-	(1)	-	-

<i>31 grudnia 2018 roku</i>		<i>Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2018 roku</i>									
		<i>WIBOR</i>				<i>EURIBOR</i>					
<i>Klasy instrumentów finansowych</i>		<i>WIBOR + 48pb</i>		<i>WIBOR - 48pb</i>		<i>EURIBOR + 16,57pb</i>		<i>EURIBOR - 16,57pb</i>			
		<i>wartość bilansowa</i>	<i>wartość narażona na ryzyko</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>	<i>Wynik finansowy</i>	<i>Inne całkowite dochody</i>
Pozostałe aktywa finansowe	1 536 432	22 542	20	-	(20)	-	30	-	(30)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117 206	1 117 206	933	-	(933)	-	194	-	(194)	-	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 332 844)	(1 069 201)	(4 613)	-	4 613	-	(179)	-	179	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(224 598)	(921)	-	-	-	-	(46)	-	-	-	46
Razem	1 096 196	69 626	(3 660)	-	3 660	-	45	(46)	(45)	46	46

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Poniższa tabela prezentuje ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej, oraz koncentrację tego ryzyka w podziale na waluty oraz rodzaj oprocentowania z uwzględnieniem efektu transakcji zabezpieczających Interest Rate Swap zamieniających strumień płatności odsetkowych na bazie zmiennej stopy EURIBOR na stałą stopę w EUR.

	Rodzaj oprocentowania	Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2019 roku	Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2018 roku
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej – PLN	Stała	126 116	-
	Zmienna	470 943	198 642
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej – Inne waluty	Stała	128 669	-
	Zmienna	885	747 156
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej – PLN	Stała	-	13 380
	Zmienna	1 185 359	961 001
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej – Inne waluty	Stała	-	53 756
	Zmienna	-	108 200
Ekspozycja netto – PLN	Stała	126 116	(13 380)
	Zmienna	(714 416)	(762 359)
Ekspozycja netto – Inne waluty	Stała	128 669	(53 756)
	Zmienna	885	638 956

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności / wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

37.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie dotyczy głównie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, a także środków pieniężnych i rozrachunków.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dwie spółki Grupy stosowały instrumenty służące ograniczaniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych. ZE PAK S.A. i Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. zabezpieczyły kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. ZE PAK SA do zabezpieczenia kursu zastosował transakcje typu forward z rozliczeniem w marcu i kwietniu 2020 roku. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. do zabezpieczenia kursu zastosowała transakcje typu forward z rozliczeniem w również marcu i kwietniu 2020 roku. Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN, CHF/PLN i TRY/PLN. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych.

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2019 roku		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2019 roku															
			EUR/PLN				USD/PLN				CHF/PLN				TRY/PLN			
			kurs EUR/PLN + 5%		kurs EUR/PLN - 5%		kurs USD/PLN + 5%		kurs USD/PLN - 5%		kurs CHF/PLN + 5%		kurs CHF/PLN - 5%		Kurs TRY/PLN +5%		Kurs TRY/PLN - 5%	
			4,4714		4,0456		3,9876		3,6078		4,1173		3,7252		0,6699		0,6061	
	wartość bilansowa	wartość narażona na ryzyko	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD	WF	ICD
Pozostałe aktywa finansowe	1 906 282	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	(2)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	274 583	21 407	197	-	(197)	-	104	-	(104)	-	-	-	-	-	770	-	(770)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 089 112	434 347	155	-	(155)	-	6 398	-	(6 398)	-	15 076	-	(15 076)	-	88	-	(88)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 185 587)	26 000	1 300	-	(1 300)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(168 182)	(31 364)	(938)	-	938	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(630)	-	630	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	(94 530)	(21 094)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 055)	-	1 055	-
Razem	1 821 678	429 328	714	-	(714)	-	6 502	-	(6 502)	-	15 076	-	(15 076)	-	(825)	-	825	-

Użyte skróty:

WF – Wynik finansowy

ICD – Inne całkowite dochody

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

31 grudnia 2018 roku			Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 roku											
Klasy instrumentów finansowych	EUR/PLN						USD/PLN				CHF/PLN			
	kurs EUR/PLN + 5%			kurs EUR/PLN - 5%			kurs USD/PLN + 5%		kurs USD/PLN – 5%		kurs CHF/PLN + 5%		kurs CHF/PLN + 5%	
	4,5150		4,0850		3,9477		3,5717		4,0074		3,6258			
	wartość bilansowa	wartość narażona na ryzyko	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody	Wynik finansowy	Inne całkowite dochody
Pozostałe aktywa finansowe	1 536 432	18 340	917	-	(917)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	425 642	58 886	846	-	(846)	-	878	-	(878)	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117 206	612 906	67	-	(67)	-	11 348	-	(11 348)	-	19 196	-	(19 196)	-
Oprocentowane kredyty i pożyczki	(1 332 844)	(112 700)	(5 635)	-	5 635	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(224 598)	(19 557)	(256)	-	256	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	1 521 838	557 875	(4 061)	-	4 061	-	12 226	-	(12 226)	-	19 196	-	(19 196)	-

37.3. Ryzyko cen surowców

Spółka narażona jest na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyniku finansowego z tytułu zmian cen surowców. Ekspozycję na ryzyko cen surowców odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców, do których głównie zalicza się węgiel brunatny i biomasę pochodzenia drzewnego i rolnego.

Wolumen oraz koszty zużycia głównych surowców przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku		Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	
	Wolumen (tony)	Koszt zużycia (w tysiącach złotych)	Wolumen (tony)	Koszt zużycia (w tysiącach złotych)
Paliwo:				
Węgiel brunatny	7 020 653	625 033	7 660 483	565 207
Biomasa leśna	407 919	82 725	320 476	60 527
Biomasa rolna	48 020	10 676	56 116	12 864
Olej opałowy	8 526	15 366	7 745	13 847
Sorbent	115 166	9 956	173 406	13 752

Znaczącymi czynnikami ryzyka są także koszty zakupu uprawnień do emisji CO₂ oraz koszty zakupu energii elektrycznej.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku		Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	
	Emisja CO ₂ (tony)	Koszty emisji (w tysiącach złotych)	Emisja CO ₂ (tony)	Koszty emisji (w tysiącach złotych)
Koszty emisji CO ₂	6 609 742	587 489	7 234 878	489 950

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku		Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku	
	Ilość (MWh)	Koszt zakupu (w tysiącach złotych)	Ilość (MWh)	Koszt zakupu (w tysiącach złotych)
Zakup energii elektrycznej	3 695 944	813 980	3 279 319	605 948

37.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Monitoringowi podlega kwestia koncentracji należności w odniesieniu do kluczowych odbiorców energii elektrycznej Grupy. Głównymi odbiorcami energii elektrycznej są spółki o istotnej pozycji w sektorze obrotu energią elektryczną takie jak Energa Obrót, Enea Trading, Tauron Polska Energia oraz PSE Operator. Transakcje dokonywane na giełdzie rozliczane są w trybie dziennym przez spółkę Towarowa Giełda Energii SA, co minimalizuje ryzyko kredytowe. Duży udział sprzedaży na giełdzie energii oraz dobieranie do portfela sprzedażowego Grupy renomowanych firm o dobrej zdolności kredytowej sprawia, iż pomimo faktu

występowania w tym portfelu podmiotów o relatywnie dużym udziale wynoszącym ponad 5% udziału w portfelu, poziom koncentracji nie jest identyfikowany jako znaczący. W świetle powyższego Grupa nie stosuje dodatkowych zabezpieczeń wynikających z samego tylko zjawiska koncentracji, stosowanie zabezpieczeń uzależnione jest każdorazowo od kondycji finansowej kontrahenta.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Grupa analizuje i redukuje ryzyko kredytowe w odniesieniu do środków pieniężnych poprzez bieżący monitoring ratingów instytucji finansowych oraz ogranicza ryzyko koncentracji nadwyżek środków pieniężnych w jednej instytucji finansowej, wykorzystując do tego wewnętrzny regulamin zasad zarządzania ryzykiem.

80% środków pieniężnych wykazywanych w bilansie jest ulokowanych w bankach o ratingach A lub wyższych.

37.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności / zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	181 608	42 707	978 227	29 629	1 232 171
Zobowiązanie z tytułu leasingu	1 801	6 638	34 660	383 885	426 984
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	123 573	8 645	33 307	2 657	168 182
Pochodne instrumenty finansowe	110 409	205 435	-	-	315 844
	417 391	263 425	1 046 194	416 171	2 143 181
<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	75 679	1 139 232	93 933	27 146	1 335 990
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	195 475	17 412	11 711	-	224 598
Pochodne instrumenty finansowe	69 450	421	-	-	69 871
	340 604	1 157 065	105 644	27 146	1 630 459

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Wykazane w powyższych tabelach instrumenty pochodne zostały zaprezentowane w wartościach brutto niezdykontowanych płatności. Jednak, kontrakty te mogą być rozliczone w wartościach brutto lub w kwotach netto. Poniższe tabele prezentują uzgodnienie tych wartości do wartości bilansowych instrumentów pochodnych:

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Bieżąca wartość rynkowa netto (forwardy walutowe)	-	(965)	(792)	-	-	(1 757)
<i>31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Wpływy	-	(43)	(40)	-	-	(83)
Wypływy	-	416	421	-	-	837
Kwoty netto	-	(459)	(461)	-	-	(920)
Zdykontowane przy użyciu odpowiednich stóp międzybankowych	-	(459)	(461)	-	-	(920)

38. Instrumenty finansowe

38.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia wykaz instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań zgodnie z MSSF 9.

<i>Aktywa finansowe</i>	Kategoria zgodnie z MSSF 9	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Pozostałe aktywa finansowe, w tym:		1 906 282	1 536 432
udziały i akcje	WwWGpICD	1 788 867	1 310 513
pochodne instrumenty finansowe	WwWGpWF	-	19
inne pozostałe aktywa finansowe	AFwgZK	117 415	225 900
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	AFwgZK	274 583	425 642
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	AFwgZK	1 089 112	1 117 206
<i>Zobowiązania finansowe</i>			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:		1 185 587	1 332 844
długoterminowe	PZFwgZK	962 693	120 429
krótkoterminowe	PZFwgZK	222 894	1 212 415
Zobowiązania z tytułu leasingu		94 530	-
długoterminowe	n/a	86 154	-
krótkoterminowe	n/a	8 376	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe		168 182	224 598
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz	PZFwgZK	166 425	223 677

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

pozostałe zobowiązania
finansowe z wyłączeniem
instrumentów pochodnych
instrumenty pochodne

WwWGpWF

1 757

921

Użyte skróty:

WwWGpWF – Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
WwWGpICD – Aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
AFwgZK – Aktywa finansowe wg zamortyzowanego kosztu
n/a – Podlega wymogom MSSF 16 *Leasing*

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku, Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	31 grudnia 2019 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	-	-	-	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	1 757	-	1 757	-

	31 grudnia 2018 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające aktywa	19	-	19	-
Instrumenty pochodne zabezpieczające zobowiązania	921	-	921	-

Wartość godziwa instrumentów finansowych innych niż instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 nie odbiegała istotnie od wartości bilansowych, z uwagi głównie na fakt, iż dla instrumentów krótkoterminowych efekt zastosowania dyskonta nie jest istotny oraz fakt, iż transakcje są zawierane na warunkach rynkowych; z tego powodu wartość godziwa wspomnianych instrumentów została zaprezentowana w wysokości wartości bilansowej.

Wycena oprocentowanych pożyczek i kredytów po początkowym ujęciu dokonywana jest wg metody zamortyzowanego kosztu, uwzględniając umowne koszty związane z uzyskaniem danego kredytu lub pożyczki oraz dyskonto i uzyskane premie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku instrumenty pochodne, transakcje terminowe kupna waluty, zostały wycenione do wartości godziwej. Dla potrzeb wyceny kontraktów walutowych obliczana jest różnica zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych pomiędzy ceną terminową na dzień wyceny a ceną transakcyjną, wg notowań przygotowywanych przez odpowiedni bank, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Wycena tych instrumentów została sklasyfikowana do poziomu 2 hierarchii wyceny wartości godziwej.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

38.2. Przychody, koszty, zyski i straty z tytułu instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019

	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem)	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu instrumentów pochodnych	Inne	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 892	(63 174)	-	690	38	(56 554)
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	6 959	(1 237)	-	-	4	5 726
Należności z tytułu dostaw i usług	12	1 575	1	-	197	1 785
Należności inne	356	4	-	-	-	360
Instrumenty pochodne	-	(1 415)	-	667	1 578	830
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (długo i krótkoterminowe)	(39 219)	850	-	-	(958)	(39 327)
Zobowiązanie z tytułu leasingu	(8 914)	-	-	-	-	(8 914)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(57)	(79)	-	-	-	(136)
Inne zobowiązania finansowe (bez instrumentów pochodnych)	(2 865)	(2)	-	-	(4)	(2 871)
Instrumenty pochodne	-	-	-	(1 208)	-	(1 208)
Inne zobowiązania	(2 102)	(1 571)	(10 933)	-	(8 620)	(23 226)
Razem	(39 938)	(65 049)	(10 932)	149	(7 765)	(123 535)

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

Powyższa tabela dotyczy wartości, które zostały ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku. Dodatkowo, na wartość pozycji Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe ma wpływ wycena do wartości godziwej, która została ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w kwocie 296 049 tysięcy złotych za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz (133 416) tysięcy złotych za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018

	Przychody /(koszty) z tytułu odsetek (w tym efekt wyceny zamortyzowanym kosztem)	Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie /(utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski /(straty) z tytułu instrumentów pochodnych	Inne	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>						
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 054	(199 876)	-	-	-	(193 822)
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	8 019	-	-	-	-	8 019
Należności z tytułu dostaw i usług	21	116 973	(828)	-	313	116 479
Należności inne	755	-	-	-	-	755
Instrumenty pochodne	-	(1 830)	-	2 300	-	470
<i>Zobowiązania finansowe</i>						
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (długo i krótkoterminowe)	(48 664)	(5 297)	-	-	(577)	(54 538)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(141)	(55 647)	-	-	-	(55 788)
Inne zobowiązania finansowe (bez instrumentów pochodnych)	(138)	-	-	-	-	(138)
Instrumenty pochodne	-	-	-	(2 854)	-	(2 854)
Inne zobowiązania	(97)	(6)	-	-	(14 005)	(14 108)
Razem	(34 191)	(145 683)	(828)	(554)	(14 269)	(195 525)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa zabezpieczała ryzyko stopy procentowej związane z zaciągniętym kredytem konsorcjalnym denominowanym w EUR o zmiennym oprocentowaniu na bazie stopy referencyjnej EURIBOR 3M przy wykorzystaniu transakcji pochodnych. Instrumentem zabezpieczającym ekspozycję na ryzyko stopy procentowej była transakcja typu Interest Rate Swap, w ramach której Grupa dokonywała zamiany strumienia płatności odsetkowych opartych o zmienną stopę procentową EURIBOR 3M na płatności o stałej stopie procentowej w wysokości 3,1050%. Grupa wyznaczała desygnowane instrumenty pochodne jako instrumenty zabezpieczające w modelu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujmowała je zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Grupie nie występował instrument pochodny stopy procentowej Interest Rate Swap ze względu na jego całkowite rozliczenie wraz z przedterminową spłatą kredytu konsorcjalnego Elektrowni Pątnów II w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

W związku z brakiem na dzień 31 grudnia 2019 roku instrumentu pochodnego stopy procentowej IRS w tabeli poniżej przedstawione zostały podstawowe parametry transakcji pochodnych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające, w tym okresy, w których wystąpią przepływy pieniężne z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz w których wpłyną one na wynik finansowy, a także ich wartość godziwa w polskich złotych dla danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Typ instrumentu	Wartość nominalna w walucie transakcji [EUR]* 31 grudnia 2018 roku	Wartość godziwa w PLN 31 grudnia 2018 roku	Oczekiwany okres realizacji pozycji zabezpieczenia 31 grudnia 2018 roku
Transakcja typu IRS	12 501	(921)	w okresach kwartalnych, w styczniu, kwietniu, lipcu oraz październiku każdego roku do daty zapadalności transakcji IRS, tzn. lipca 2019 roku

* nominal amortyzowany zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu

Zmiana wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszona na kapitał własny została przedstawiona poniżej:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Bilans otwarcia	(569)	(3 307)
Efektywna część zysków/(strat) na instrumencie zabezpieczającym	951	4 413
Kwoty odnoszone w rachunek zysków i strat, z tego:	(382)	(1 675)
-korekta kosztów odsetkowych	(382)	(1 675)
-korekta z tytułu nieefektywności zabezpieczenia	-	-
Bilans zamknięcia	-	(569)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego - rozpoznany w kapitale z aktualizacji wyceny	-	108
Bilans zamknięcia z uwzględnieniem podatku odroczonego	-	(461)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku dwie spółki Grupy stosowały instrumenty służące ograniczaniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych. ZE PAK S.A. i Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. zabezpieczyły kurs EUR dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO2. ZE PAK SA do zabezpieczenia kursu zastosował transakcje typu forward z rozliczeniem w marcu i kwietniu 2020 roku. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. do zabezpieczenia kursu zastosowała transakcje typu forward z rozliczeniem w również marcu i kwietniu 2020 roku.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Para walutowa</i>	<i>Kwota transakcji (wartość nominalna w tys. EUR 31 grudnia 2019 roku)</i>	<i>Wartość rynkowa netto (wartość godziwa w tys. PLN) 31 grudnia 2019 roku</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR/PLN)	25 597	110 409	marzec 2020
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR/PLN)	47 777	205 435	kwiecień 2020

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Para walutowa</i>	<i>Kwota transakcji (wartość nominalna w tys. EUR 31 grudnia 2018 roku)</i>	<i>Wartość rynkowa netto (wartość godziwa w tys. PLN) 31 grudnia 2018 roku</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje terminowe kupna waluty EUR (forward)	(EUR/PLN)	16 000	20	marzec 2019

Grupa zabezpiecza także ryzyko zmian cen uprawnień do emisji CO₂ wykorzystując transakcje terminowe na zakup uprawnień na własne potrzeby. W poniższych tabelach przedstawiono podsumowanie aktywnych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku transakcji terminowych.

31 grudnia 2019

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień</i>	<i>Łączny nominal transakcji w tys. EUR</i>	<i>Waluta transakcji</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje forward	5 849 000	123 036	EUR	Do 1 roku
Transakcje forward	4 441 000	114 750	EUR	Powyżej 1 roku

31 grudnia 2018

<i>Rodzaj zawartych transakcji</i>	<i>Ilość zakupionych uprawnień</i>	<i>Łączny nominal transakcji w tys. EUR</i>	<i>Waluta transakcji</i>	<i>Termin zapadalności</i>
Transakcje forward	6 433 000	16 923	EUR	Do 1 roku
Transakcje forward	4 647 000	96 382	EUR	Powyżej 1 roku

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony, jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni dla Grupy powinna wynosić maksymalnie 30%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Grupa Kapitałowa Elektrim S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 r.
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(dane w tabelach podano w tysiącach PLN)

	31 grudnia 2019 roku	31 grudnia 2018 roku
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 185 587	1 332 844
Zobowiązania z tytułu leasingu	94 530	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	168 182	224 598
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 089 112	1 117 206
Zadłużenie netto	359 187	440 236
Kapitał własny	2 527 149	2 999 287
Kapitały z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	-	(460)
Kapitał razem	2 527 149	2 998 827
Kapitał i zadłużenie netto	2 886 336	3 439 063
Wskaźnik dźwigni	12,44%	12,8%

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dnia 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku
Zarząd jednostki dominującej	2	2
Zarządy jednostek z Grupy	44	44
Pracownicy umysłowi	848	534
Pracownicy fizyczni	3 924	4 851
Razem	4 818	5 431

41. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Wpływ pandemii wywołanej chorobą COVID-19 na działalność Grupy

Przed podpisaniem niniejszego skonsolidowanego sprawozdania w Polsce i innych krajach Europy nasiliły się przypadki zachorowań na chorobę COVID-19, wywołanych wirusem aktywnym wcześniej w Azji. Spowodowało to całą gamę następstw w sferze społecznej i ekonomicznej. Wśród najważniejszych czynników, które bezpośrednio dotknęły spółki w Grupie wymienić należy zwiększoną ilość pracowników przebywających na urloпах, zwolnieniach lekarskich oraz świadczących pracę zdalną. Priorytetem dla spółek z Grupy jest ochrona pracowników. Do działań podejmowanych w Grupie zaliczają się między innymi czasowe ograniczenie wyjazdów i spotkań służbowych, zwiększenie dostępności oraz zakresu stosowania środków czystości, środków do dezynfekcji oraz środków ochronnych, wprowadzenie odpowiednich procedur pracy (np. praca zmianowa), a także uważne monitorowanie kierunków podróży pracowników (w tym ich rodzin/innych domowników) pod kątem krajów o podwyższonym poziomie ryzyka. Do kluczowych działań należy ponadto zaliczyć dostosowanie obowiązujących procedur do wymagań Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Jednak dużo większy wpływ na działalność Grupy mogą mieć pośrednie następstwa, które prawdopodobnie odbijają się na sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie. Skala zmniejszenia dynamiki wzrostu gospodarczego wpłynie z pewnością na zapotrzebowanie na energię elektryczną w okresie, gdy bardzo wiele firm zmniejszyło skalę działalności lub zupełnie jej zaprzestało. W okresie czterech pierwszych miesięcy 2020 roku produkcja w elektrowniach Grupy spadła o około 3% w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego, co jeszcze nie jest istotnym zmniejszeniem, jednak kluczowe będą kolejne miesiące. Niebagatelne znaczenie ma również obecna sytuacja na rynkach finansowych i towarowych. Notowany na nich podwyższony

poziom zmienności powoduje, że bardzo dynamicznie zmieniają się relacje cen na poszczególnych rynkach (m.in. rynku energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂). Spółki w Grupie stosują strategię jednoczesnego zabezpieczania cen energii elektrycznej i cen zakupu uprawnień do emisji dla przyszłych okresów (bez stosowania rachunkowości zabezpieczeń), nie mniej jednak dynamiczne zmiany cen obu instrumentów mogą mieć wpływ na płynność oraz przyszłe wyniki finansowe. Podejmowane są starania, by w miarę możliwości depozyty, zabezpieczające aktualnie posiadane pozycje na rynku energii i uprawnień do emisji, zastępować gwarancjami bankowymi w celu minimalizowania ich wpływu na płynność. Dodatkowym czynnikiem, który zdynamizował wzrost zmienności w pierwszym kwartale 2020 roku była sytuacja na głównym rynku surowcowym, tj. rynku ropy naftowej. Zmiany cen na głównym rynku surowcowym mają pośredni wpływ na inne towary powiązane z szeroko rozumianą energetyką np. ceny gazu, energii elektrycznej, a pośrednio również uprawnień do emisji CO₂. Grupa nie jest w stanie precyzyjnie oszacować wpływu zwiększenia zmienności na rynkach towarów energetycznych jednak ryzyko związane z podwyższoną zmiennością należy brać pod uwagę w procesie przewidywania potencjalnych przyszłych wyników finansowych Grupy i jej kondycji finansowej.

Aktualna sytuacja wywołana przez COVID-19 nie przełożyła się na zmianę cen mieszkań i wyceny nieruchomości, ale nie jest wiadome, jak i czy wpłynie w przyszłości na ceny mieszkań i wyceny nieruchomości. W chwili obecnej nie ma istotnych zmian w zakresie planów oddawania kolejnych inwestycji.

Zarząd uważa powyżej opisaną sytuację za zdarzenie niepowodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Zarząd do tej pory nie odnotował istotnie zauważalnego wpływu zaistniałej sytuacji na sprzedaż lub łańcuch dostaw. Jednakże sytuacja w Polsce i na świecie wciąż się zmienia, więc nie można w tej chwili przewidzieć potencjalnych skutków, gdyby sytuacja gospodarcza uległa pogorszeniu. Zarząd będzie nadal monitorować potencjalny wpływ i podejmie wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić wszelkie negatywne skutki dla Grupy. Ewentualny wpływ, jeśli wystąpi taka konieczność, zostanie uwzględniony w wynikach 2020 roku.

Zawarcie umowy dotyczącej przebudowy kotła w elektrowni Konin

W dniu 27 marca 2020 roku została zawarta umowa ze spółką Valmet Technologies dotycząca realizacji w formule „pod klucz” kontraktu na zaprojektowanie i wykonanie przebudowy kotła K-7 na kocioł fluidalny pracujący w technologii BFB. Przedmiotem umowy jest przystosowanie istniejącego kotła węglowego K-7, zlokalizowanego na terenie elektrowni Konin, na kocioł fluidalny typu BFB ze stacjonarnym, bębnowym złożem fluidalnym, wykorzystujący biomasę. Zmodernizowana instalacja o mocy 50 MWe będzie produkowała energię elektryczną oraz pełniła funkcję rezerwową dla działającego już obecnie bloku biomasowego, zasilającego w ciepło miasto Konin. Po modernizacji kotła K-7, w elektrowni Konin dostępna będzie generacja mocy około 100MWe (2x50MWe) z wykorzystaniem biomasy jako paliwa podstawowego.

Zgodnie z zawartą umową, wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy zostało określone na kwotę netto 89,8 milionów złotych, a termin realizacji ustalono na 18 miesięcy od daty zawarcia umowy.

Przebudowa kotła K-7 stanowi główny element całego projektu polegającego na dostosowaniu instalacji wykorzystywanej uprzednio do produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego do spalania biomasy. Szacunkowy całkowity łączny koszt projektu wynosi około 180 milionów złotych.

Zmiana stanu posiadania akcji ZE PAK SA

Zawiadomieniem z dnia 23 marca 2020 roku spółka Argumenol Investment Company Limited („Argumenol”) poinformowała o nabyciu łącznie 510.429 akcji spółki ZE PAK SA w okresie od 4 do 17 marca 2020 roku. Zawiadomieniem z dnia 31 marca 2020 roku spółka Argumenol poinformowała o nabyciu łącznie 531.005 akcji spółki ZE PAK SA w okresie od 18 do 25 marca 2020 roku. Zawiadomieniem z dnia 1 kwietnia 2020 roku spółka Argumenol poinformowała o nabyciu łącznie 522.746 akcji spółki ZE PAK SA w dniu 26 marca 2020 roku. Zawiadomieniem z dnia 13 maja 2020 roku spółka Argumenol Investment Company Limited („Argumenol”) poinformowała o nabyciu łącznie 520.810 akcji spółki ZE PAK SA w okresie od 30 marca do 5 maja 2020 roku. Po dokonaniu wyżej wskazanych akwizycji Elektrim SA posiada bezpośrednio i pośrednio (poprzez Argumenol i Embud 2 sp. z o.o. S.K.A.) 61,78% udziału w kapitale i w głosach w ZE PAK SA.

Zawarcie umów o otwarcie linii gwarancji z Bankiem Pekao SA

W dniu 31 marca 2020 roku spółki ZE PAK SA i Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o. podpisały umowy linii gwarancyjnych z Bankiem Pekao SA odpowiednio na kwoty 50 i 30 milionów złotych. Linie pozwalają na wystawianie gwarancji bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym zabezpieczających należyte wykonanie

umowy/zapłatę ceny, w tym również zabezpieczających transakcje zawierane na Towarowej Giełdzie Energii. Przyjęte zabezpieczenia nie odbiegają od standardowych przy tego typu umowach.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego za rok 2006

W dniu 6 kwietnia 2020 roku Spółka otrzymała postanowienie Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułu egzekucyjnego w zakresie zaległości w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2006. Postanowienie to nie ma wpływu na wartość zobowiązań podatkowych wykazywanych w bilansie (opisanych szerzej w notce 33.3), gdyż nadal pozostaje w mocy decyzja z dnia 5 grudnia 2012 r. wydana przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie (obecnie: Naczelnik Urzędu Celno – Skarbowego w Warszawie).

Zawarcie umowy dotyczącej rozbiórki obiektów w Elektrowni Adamów

W dniu 6 maja 2020 roku spółki ZE PAK SA i MK Explosion Sp. z o.o. podpisały umowę, której przedmiotem jest rozbiórka obiektów i przygotowanie terenu w Elektrowni Adamów do potencjalnych nowych inwestycji. Zgodnie z zawartą umową, za wykonanie całego przedmiotu umowy, zostało ustalone wynagrodzenie ryczałtowe w formie pieniężnej w wysokości 57,5 milionów złotych, płatne przez MK Explosion Sp. z o.o. na rzecz ZE PAK SA. Rozliczenie realizacji przedmiotu umowy realizowane będzie przychodami ze sprzedaży złomu, gruzu i innych materiałów i urządzeń pochodzących z rozbiórki. Termin realizacji ustalono na 21 miesięcy od dnia przekazania terenu rozbiórki.

Uzyskanie odstępstwa od granicznych wielkości emisji dla Elektrowni Pątnów II

W dniu 11 maja 2020 roku Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o. – prowadząca instalację do spalania paliw – Blok nr 9, otrzymała od Marszałka Województwa Wielkopolskiego decyzję w sprawie dostosowania pozwolenia zintegrowanego do wymagań konkluzji BAT, udzielającą odstępstwa od granicznych wielkości emisji określonych w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 roku ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE, w zakresie emisji tlenków azotu, pyłu, rtęci i dwutlenku siarki do powietrza, w czasie od 18 sierpnia 2021 roku do 17 sierpnia 2024 roku. Organ nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Informacja o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych

W dniu 18 maja 2020 roku zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1969), Zarząd PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA („PAK KWB Adamów SA”) oraz Zarząd PAK Górnictwo Sp. z o.o. podjęły uchwały o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych i rozpoczęciu procedury konsultacji w sprawie zwolnień grupowych.

Zwolnienia grupowe w dwóch ww. spółkach zależnych zostaną przeprowadzone w okresie od 1 lipca 2020 roku do 31 października 2020 roku i obejmą w PAK KWB Adamów SA maksymalnie 111 pracowników, a w PAK Górnictwo Sp. z o.o. maksymalnie 126 pracowników.

Warszawa, dnia 18 maja 2020 roku

Wojciech Piskorz
Prezes Zarządu

Iwona Tabakiernik-Wysłocka
Członek Zarządu

Agnieszka Nowakowska
Główny Księgowy
